

Söderköpings-Posten

Upplaga: 22 000 ex

Till alla hushåll i Söderköping, Valdemarsvik och på Vikbolandet

www.soderkopingsposten.se

Åsa är ny evenemangs-
koordinator i Söderköping
Sid 4

Eddy Demir har stora planer
Sid 6-7

Nytt bokförlag i Söderköping
Sid 8

Anders är snickarmästare
Sid 32

Vigsel på gång?

Välkommen till oss på
Guldmakeriet

Butiken med de unika smyckena
Designade och tillverkade i vår verkstad

Storgatan 5
614 30 Söderköping
0121-155 33
www.guldmakeriet.com
Följ oss på:

BOKSLÄPP LÖRDAG DEN 23 APRIL

SÖDERKÖPINGS BOKFÖRLAG

LÄTTPLOCKAT

HUR DU ANVÄNDER VANLIGA VILDA
VÄXTER, BÄR OCH OGRÄS
TILL MAT OCH HÄLSA

Rose Wilkin

SÖDERKÖPINGS BOKFÖRLAG

Var med i Söderköpings-Postens insamling för Ukrainas lidande befolkning. Swisha 100 kr eller högre belopp innan 15 april till Rädde Barnen, Swish: 902 0033 eller Bankgiro: 902-0033. Var med i en utlotning där tre vinnare får fem fribiljetter var till Söderköpings bio.

Sänd samtidigt ditt namn och telefonnummer till:
insamling@soderkopingsposten.se eller på ett vykort till
Söderköpings-Posten, Storgatan 2, 614 30 Söderköping.
Tack för ditt bidrag!

Söderköpings Revisionsbyrå

- en del av Thorell Revision

Varmt
välkomna!

45-års jubileum!

Vi firar med Öppet Hus torsdag 31/1 kl. 9-15!
Nya och "gamla" kunder är varmt välkomna!
Vi bjuder på kaffe och tårta.

Boka en kostnadsfri tid med någon av våra kvalificerade medarbetare, så berättar vi mer om våra tjänster inom redovisning, löneadministration och revision.

→ soderkopingsrevisionsbyra.se Vi reserverar oss för förändringar i samband med pandemirestriktionerna. → 0121-120 90

Expansiva planer för Söderköping

Det här numret har tema; "Bostad, energi och miljö". Det finns många positiva planer att rapportera om.

Vi har träffat samhällsbyggnadschef Linda Wahlman och plan- och bygglovschef Aline Eriksson för att få en kartläggning av alla planer som nu arbetas fram eller som ligger i planeringen, och de är inte få. Vi får hoppas att våra politiker tillsätter resurser så att de anställda trivs och blir fler. Mycket av planarbetet finansieras dessutom genom avgifter och belastar därmed inte skattebetalarna. Personal inom samhällsbyggnad är attraktiv på arbetsmarknaden och en konkurrenssituation råder främst med andra kommuner. Personalomsättning innebär att kommunen tappar tempo, det har utvecklingen under senare år visat. Nyligen har organisationerna för planarbete lagts samman mellan kommunerna Söderköping och Valdemarsvik. Detta kan synas vara effektivt, men enligt vissa källor har det inte varit populärt hos personalen.

Apropå politiker, så går vi vidare med redovisningen av partiernas synpunkter på olika frågor inför valet. I detta nummer redovisar vi deras ambitioner inom temat "bostad, miljö och energi".

Ambitioner för bostadsbyggnation har Eddy Demir, ägare till bygg- och fastighetsbolaget ED Gruppen. Söderköpings-Posten fick en exklusiv intervju där Eddy redovisar sina planer med flera byggprojekt, men också en vision av hur Söderköpings Brunn kan förändras på några år. Planerna är en fortsatt upprustning som sker varsamt så att mycket av de historiska värdena återskapas. Vi fick också en intressant personlig beskrivning av hur Eddy kom som förföljd flykting från Turkiet och hur hans byggkoncern vuxit fram från sitt ursprung i Söderköping.

Bilden av att en stark utveckling av bostadsbyggandet kompletteras av det kommunala bostadsbolaget Ramunderstadens offensiva byggplaner, som vi presenterade för några nummer sedan av tidningen.

Vi har också hälsat på hos Fogelviks Fastigheter i Valdemarsvik och träffat VD Isabelle Wikner. Intrycket är att företaget är en engagerad hyresvärd, lokalt förankrad och som arbetar långsiktigt.

Även inom den kommunala enheten för näringsliv och turism satsats det. Antalet turister i Söderköping har ökat starkt under senare år. Nu går kommunen vidare och anställer en evenemangskordinator, nämligen TV-kända

Åsa Sjöberg. Enligt min mening en helt rätt satsning för besöksnäringen med att utveckla nuvarande och nya evenemang. Fler evenemang över hela kommunen innebär att affärsverksamheter i stad och skärgård kan utvecklas och ge service till besökare. Detta gynnar naturligtvis kommuninnevanorna genom mer skatteintäkter och förbättrad kommunal- och kommersiell service.

Känner du stress för allt som händer i vår omvärld? Ja, det gör vi nog alla. Vår krönikör David Carlsson ger oss råd hur vi kan bearbeta stressen. Vi måste också ge oss tid för återhämtning för att orka. Vi får inte glömma bort att göra roliga saker och umgås med våra vänner.

Gå ut i vårsolen och njut av allt det vackra och lyssna till koltrastens sång som lovar att vi går en ljusare och varmare tid tillmötes.

Åke Serander
Ägare och redaktör

Foto: Privat

Månadens annonsör

- Jag har drivit flera företag i Söderköping, främst inom handel och friskvård och nu en Mötesplats för det lokala näringslivet.

Ett självklart val har varit att anlita Söderköpings-Posten för att nå mina kunder och samarbetspartners lokalt och till viss del regionalt.

Tidningen är en positiv nyhetskanal som vi behöver mer av i samhället och i hela världen!

Anne-Louise Kroon
CoOperate Coffice

Kommande nummer 2022

Lördag 23 april

Tema: Båt och Skärgård

Lördag 28 maj

Tema: Sommartidning (54 000 ex)

Lördag 27 augusti

Tema: Valet

Lördag 24 september

Tema: Jord och Skog

Lördag 22 oktober

Tema: Bil och Däck/Julbord

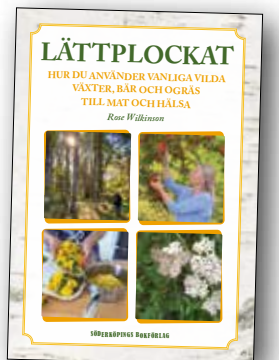
Lördag 19 november

Tema: Jul/Vinter (Totalt 8 nummer per år)

Välkommen att boka din annonsplats på telefon 0121-421 35

Vi lottar ut tre signerade ex av boken

Var med i utlottningen av Rose Wilkinsons *Lättplockat - Hur du använder vanliga vilda växter, bär och ogräs till mat och hälsa*. Ni läser om boken och Söderköpings Bokförlag på sidan 8.

Skicka ett vykort senast den 15 april till redaktionen och märk det med "Lättplockat". Söderköpings-Posten, Storgatan 2, 614 30 Söderköping.

Välkommen att annonsera i Söderköpings-Postens sommartidning 2022

- Utgivning 28 maj i extra stor upplaga om 54 000 ex
- Delas även till många villor i Norrköping och Linköping
- Finns på tidningstall i utgivningsområdet hela sommaren

Välkommen att boka annonsplats på tel. 0121-421 35 eller skicka e-post till annons@soderkopingsposten.se

Söderköpings-Posten
Storgatan 2
614 30 Söderköping
Telefon 0121-421 35
Mobil 0705-50 53 33
info@soderkopingsposten.se
www.soderkopingsposten.se

Ansvarig utgivare och ägare:
Åke Serander
Grafisk produktion och annonser:
Mikael Karlsson
Reportage och mediasäljare:
Daniel Serander

Tidningen är religiöst- och partipolitiskt obunden

Tryck: **Pressgrannar AB 2022**

Vill du annonsera i Söderköpings-Posten?
Skicka ett mejl till:
annons@soderkopingsposten.se
så kontaktar vi dig.

Vad vill du läsa om? Tipsa oss gärna.
tipsa@soderkopingsposten.se

Positiv, personlig och lokal läsning i vår tidning och app varje dag året om!

För varje annons som beställs i tidningen skänker vi 50 kronor till den ideella föreningen **Guldkant i Söderköping**.

Gruppfräsändelse till hushåll i Söderköping, Valdemarsvik, Vikbolandet och på ställ i Norrköping. Upplaga 22 000 exemplar.

Bio Consulting AB

Fönsterbytar tankar?

FÖNSTER

Måttanpassade och
designade efter Dina
önskemål!

Svensktillverkade FÖNSTER med eller utan montering.

Beställ enbart FÖNSTERBÅGAR om karmarna är i bra skick. KOSTNADEFFEKTIVT

Lilla Bäckermåla Valdemarsvik 0709 68 58 08

www.bioconsultingab.se

1000 kr rabatt på ditt medlemskap

med koden WC22

Gym, gruppträning och seniorpass
- Vi har något för alla. Träning på sju klubbar i Söderköping och Norrköping ingår.

Erbjudandet är giltigt t.o.m 30 april 2022 och gäller vid 12 månaders avtal, kan ej kombineras med andra rabatter och går endast att teckna på World Class i Söderköping. Uppge koden i kassan.

World Class Söderköping
Ringvägen 44
614 31 Söderköping
soderkoping@worldclass.se
0121-142 62

Varmt
välkomna!

Öppettider i påsk:
Skärtorsdagen 7:30-18:00
Långfredagen 10-16
Påskafton 8:00-15:00

Påskdagen stängt
Annandag påsk stängt

Hos oss hittar du Påskbrödet,
Tårtan, Marsipanfigurer
och Semlor

Välkommen in till oss på en fika!
Mån - Fre 7:30 - 18:00
Lör 8:00 - 15:00
Sön 10:00-16:00

ÖSTGÖTA Begravningsbyrå

Den Nära begravningsbyrån

Jourtelefon dygnet runt! 0121-144 70

Skönbergagatan 8, Söderköping 0121-144 70

Trädgårdsgatan 27, Norrköping 011-28 72 50

De Wijks väg 13, Finspång 0122-211 11

www.ostgotabegravning.se

Konferens i S:t Anna

Låt skärgården inspirera

www.skargardsbyn.se
0121-51133 ank2

 Skärgårdsbyn
Mon, S:t Anna

**BO, LEVA OCH VERKA
I HELA SÖDERKÖPING**

Centerpartiet
SÖDERKÖPING

TRÄDGÅRDSMYLLER
Att skapa en insektsträdgård

Föredrag med Christina Winter
Lördag den 26 mars kl.15-17

Salong Ramunder
Ringvägen 45, Söderköping
Kostnad 100 kr
(swish eller kontant)

Gratis om du är medlem i
S:ta Ragnhilds
Trädgårdsförening eller
Naturskyddsföreningen
(Vi följer Folkhälsomyndighetens
rekommendationer om covid-19)

Välkomna!

Söderköpings-Posten

Positiv, personlig och lokal läsning
som värmer när kalla vindar blåser.

Åsa är evenemangskoordinator i Söderköpings kommun.

Det känns verkligen som om Åsa är rätt person för tjänsten som evenemangskoordinator, med tanke på hennes erfarenhet, stora kontaktnät, lokalt boende, men inte minst på grund av hennes stora intresse att skapa möten mellan människor.

Foto från TV-inspelning av Åsa i skärgården. Pernilla Wiberg och Axel Schylström medverkade.

Foto: Privat

"Det finns så mycket kärlek, jag älskar verkligen den här kommunen"

Du känner säkert igen Åsa Sjöberg som en TV-profil i länet och hon har under många år varit programledare för olika produktioner i 24NT och 24Corren. Senast med "Åsa i skärgården" där hon intervjuade kändisar på olika platser i vår östgötska skärgård. Hon har också varit konferencier och moderator vid många evenemang i Söderköping, Norrköping och Linköping. I Söderköping t.ex. för "En dag för barnen" och "Musik och dans". Samt "Målgångsfesten" i samband med SVT:s direktsända gala för "Världens Barn" från Göta Kanal.

Åsa är född och uppvuxen i Finspång men flyttade under tonåren till Norrköping för att studera på musikgymnasiet De Geer. Hon satsade stenhårt på sången och musiken. Intresset har alltid varit en stor del av livet och också varit Åsas huvudsakliga sysselsättning under många år. Hon har bott i Norrköping under 25 år och har genom åren haft många av sina uppdrag där. Numera har hon funnit lugnet i S:t Anna. Sedan elva år tillbaka bor hon med sin Claes och barnen i Börrum, Söderköping. Claes är också en kändis, från dansbandet Lövgrens som under många år turnerat landet runt.

De första tio åren efter gymnasiet halkade Åsa in på ett sidospår och öppnade en klädbutik i Norrköping. Hennes yrke var stylist och att hjälpa kunderna med färg och stil.

- Det var egentligen inte att bedriva klädbutik som var intressant för mig, men det som var positivt var att jag kom i kontakt med många människor och fick ett stort kontaktnät i regionen, både inom musiklivet och näringslivet. Därefter kom jag tillbaka till mitt stora intresse, startade företag och frilansade under många år som sångerska. Därefter blev jag kontaktad av TV4 Öst

för att vara deras modeexpert varje vecka, göra reportage om mode. Efter det startade karriären som programledare. Jag har trivts väldigt bra i rollen som intervjuare. Jag tycker det är mycket intressant att låta människor berätta sin historia.

Vad innebär ditt nya jobb som evenemangskoordinator?

- Det är en deltidstjänst hos enheten Näringsliv och turism, men jag kommer också ha ett tätt samarbete med enheten Kultur och fritid. Uppgiften ligger främst i att locka besökare till vår kommun och projektleda olika evenemang över hela vår kommun, t.ex. "Söderköpings gatufest" och Adventsmarknaden för att bara nämna några, att planera och genomföra olika evenemang, pågående men också att initiera nya. Utöver kommunens egna evenemang så blir det en samverkan med andra aktörer som driver evenemang: Stadskärneföreningen, Navet i Havet, Gästbuds-föreningen och många andra.

Utöver deltidstjänsten kommer det finnas utrymme för Åsa att fortsätta sitt frilansande med sång och att vara konferencier. Hon kommer även att göra några uppdrag per månad som ombud för en begravningsbyrå i kommunen.

- Att få möta kommuninnevånare och besökare i Söderköping, kan man ha en bättre arbetsplats? På riktigt, jag ryser. Det finns så mycket kärlek, jag älskar verkligen den här kommunen. Att få känna den här stoltheten, det är så vackert överallt! Vilken stad vi har och vilken skärgård. Det finns så mycket potential, och många människor med engagemang på privat-, företags-, förenings- och kommunal nivå. Det sjuder av liv över hela kommunen med många idéer sedan långt tidigare

på vad man kan göra, men vi har också många pågående evenemang. Om man jämför med andra kommuner och tänker på vår kommuns storlek så händer det så mycket, det är jättehäftigt. Jag brinner också för skärgården, det finns så många platser där man kan utveckla nya evenemang, det sjuder av liv.

Samarbete är viktigt, att känna respekt för alla personer som är engagerade i kommunen, det sociala samarbetet mellan människor emellan är otroligt viktigt, men också mellan kommunerna. Det finns ett etablerat samarbete med Norrköping, Linköping samt Valdemarsvik. Vi konkurrerar inte, vi vill att besökarna ska komma till regionen och stanna här många dagar. Östgötakommunerna samarbetar t.ex. i projektet "Inga Lindström", den tyska TV-produktionen som varje år spelar in scener på olika platser i städerna och i skärgården.

Ett evenemang som jag rivstartar att engagera mig i är "Söderköpings gatufest" som kommer att pågå under 17-18 juni. Evenemanget breddas från "Musik och dans". Sedan är det "kanaldanserna" som vi hoppas ska kunna återupptas, en fin tradition som jag upplever är efterlängtat. Det händer så mycket spännande i sommar. Marinen firar 500 år och Göta Kanal 200 år. Musikevenemanget Diggoloo gästar Söderköping i juli. Gästabudet och Poesifestivalen i augusti. I höst Halloween och höstmarknad och så senare adventsmarknaden. Ja, det är en lång lista på evenemang som jag ska börja arbeta med.

Det känns verkligen som om Åsa är rätt person för tjänsten som evenemangskoordinator, med tanke på hennes erfarenhet, stora kontaktnät, lokalt boende, men inte minst på grund av hennes stora intresse att skapa möten mellan människor.

Åke Serander
Text och Foto

FIRA MED OSS I BUTIKEN

TEMPO TROLLET 5 ÅR!

FREDAGEN DEN 1 APRIL 2022

Nu är det 5 år sedan vi slog upp portarna till vad som idag är Tempo Trollet - Din lokala livsmedelsbutik!

Detta vill vi fira med er - Vi bjuder på cider och fika, delar ut goodiebags, har lotterier och tävlingar med otroliga priser för både barn och vuxna.

Massa kanonpriser utlovas och vi kommer självklart ladda upp med våra egengjorda delikatesser till helgmyset!

De första 200 kunderna bjuder vi på jubileumsbakelse!

Välkommen att fira 5 fantastiska år med oss!

5:- /st

Arlas grädde 2,5 dl
(max 2/hushåll)
(Ord. pris: 17,95:-)

10:- /st

Estrellas ostbåge
(nyhet)
(Ord. pris: 24,95:-)

5:- /st
+pant

Herrljunga cider
(Ord. pris: 15,95 +pant)

5:- /st

Kexchoklad 60g
(Ord. pris: 8,95)

10:- /st

Oliver Paul&Thom
(Ord. pris: 19,95)

12:- /st

Skogaholms
frastost
(Ord. pris: 20,95:-)

5:- /st
+pant

33cl burkläsk,
Pepsi, Pepsi Max, Zingo,
Trocadero, Pommac

50:- /st

Trollets populära
räkmackor

Alla intäkter från
lottförsäljningen går
oavkortat till SOS
Barnbyars
katastroffond i
Ukraina

5:- /st

Blandat
Barngodis

Eddy Demir har stora planer för Söderköpings Brunn och Söderköping

Eddy Demir är sedan fyra år tillbaka ägare till Söderköpings Brunn.

Jag träffade Eddy Demir, ägare till bygg- och fastighetskoncernen ED Gruppen AB, på Söderköpings Brunn för att få veta mer om hans byggplaner i Söderköping. Eddy är också genom sitt företag ägare till Söderköpings Brunn sedan fyra år tillbaka. Eddy har tidigare tackat nej till tidningsintervjuer men gör nu ett undantag för Söderköpings-Posten. Eddy uppskattar tidningen mycket som en positiv kraft för information och sammanhållning i Söderköping.

Hur ser dina byggplaner ut i Söderköping?

- I Söderköping har vi äntligen kommit i gång med nyproduktion av bostäder. Vi har under det senaste året byggt i Kv. Engelbrekt, utmed Bielkegatan. Här bygger vi 24 hyresrätter i storlekarna 40–90 kvm 2–3 rok, med hiss, hög standard och balkonger. Inflyttning blir efter semestern. Vi kommer att kunna hyra ut dem, vi har en lång kö efter annonsering på vår egen hemsida. Snygga hus med tegel. Känslan med arkitekturen är att husen stått där i många år. Vi har fått mycket positiv respons från söderköpingsbor som tycker att det har blivit jättefint. Vår projektorganisation har fått mycket beröm. Vi har under byggtiden försökt ta hänsyn till de boende runt om i kvarteren. Pålningen t.ex. skedde förra sommaren och på mindre än ett år blir vi klara med byggnationen.

Det är ungefär samma typ av hus som vi vill bygga vid Viggebyvägen. Genomsläppliga stadsvillor med mycket ljus och gröna gårdar mellan husen. Detaljplanen har vunnit laga kraft och nu väntar vi på bygglov med byggstart till hösten. Byggtiden blir här lite längre, ca 18 månader. Vi är nöjda med vårt samarbete med kommunen i våra byggprojekt.

Pågående planarbete pågår gällande kv. Lagberg. Lagbergska villan ska byggas om till lägenheter och kompletteras med ett antal stadsvillor på nuvarande parkering.

Hur ligger det till med detaljplanen för området mellan Storån och kanalen vid reningsverket?

- Jo, även där har vi pågående detaljplanarbete ihop med kommunen.

Vår ambition med vårt fastighetsbolag Söderstaden är att bygga ca 50 nya lägenheter per år i Söderköping.

Tänk på allt som sker kring Norrköping, tillväxt som logistikstad, byggnation i inre hamnen, Butängen, Herstaberg, Klinga, ostlänken med snabbjärnvägen. Med alla satsningar ska staden på några år växa till 170 000 innevånare. Med förbifarten så ska också Söderköping på tio års sikt kunna växa med 500 invånare. Med ökad befolkning ges underlag för nya och upprustade skolor, förskolor och idrottsanläggningar. Precis som man bosätter sig runt om i Norrköping, så ska man kunna flytta till Söderköping. Det är viktigt för att alla affärsverksamheter och att stadskärnan ska kunna utvecklas. Vid nybyggnation av lägenheter så frigörs villor där barnfamiljer från t.ex. Norrköping kan flytta in.

Vad Söderköpings Brunn har blivit fint

- Vi har en vision för Brunnen. Vår ambition är att Brunnen hela tiden ska växa och bli den anläggning som det en gång i tiden varit och bli en ännu större arbetsgivare. Vi har nu nyligen rustat upp konferenslokaler och hotellrum i det s.k. slottet. Därefter ska vi återställa Brunnssalongen med putsad fasad som det var före 1970. Vidare återställa gamla punchverandan med schweizeriet. Nytt ölbryggeri med vatten ifrån den egna källan, ett Brunnsbryggeri. Vi vill även rusta upp trädgården emellan Brunnssalongen och Slottet till ett torg som den gamla goda tiden med marmorkross som hård yta. Målet är även rusta upp scenen. Under våren börjar vi med att bygga en ny utomhusbassäng i anslutning till SPA

lokalerna. Ambitionen är också att vi om ett år ska vi renovera hela fasaden och exteriören, färgsätta den med hjälp av Länsstyrelsen. Om vi bygger bostadsrätter och hyresrätter i kvarteret så tänker vi att de nya faciliteterna också ska kunna nyttjas av de boende.

Kan du berätta något om dig själv?

- Jag är kristen och född i Turkiet. Jag är assyrier, en minoritetsgrupp från mellanöstern. Vi valde att flytta till Sverige 1975 p.g.a. religionsförföljelse. Jag var sju år när jag kom till Sverige.

Jag har bott i Söderköping sedan 1995 och är uppvuxen i Köping. En liten bruksort som gav mig fantastiska möjligheter att växa in i det svenska samhället med hjälp av missionskyrkan.

Jag och min familj flyttade till Norrköping 1987. Jag med min fru flyttade till Söderköping 1995. Vi ville att våra barn skulle växa upp i en mindre ort, 1995 byggde vi ett aretrunthus i Våle vid Yxeltorpsviken, där vi bodde i åtta år och flyttade sedan till centrala Söderköping.

1989 - 90 gjorde jag militärtjänst i flottan på HMS Karlskrona och fick åka jorden runt. 1989 hade jag gått ut ingenjörsutbildningen på Ebersteinska skolan i Norrköping. Parallellt med studierna arbetade jag som mätningingenjör på byggföretaget Skanska. 1991 kom byggkrisen med massuppsägningar. Jag övergick till restaurangbranschen och var krögare i Norrköping. Under åren jag var aktiv inom krogbranschen så var jag alltid byggaren som drev utveckling med verksamheterna, ritade och byggde samt sökte bygglov, vattendom mm. Av en slump kom Söderköpings auktionskammare på Ågatan ut till försäljning 1999. Det var efter en konkurs som jag köpte den fastigheten och det kom att bli grunden till ED Bygg. Jag började med renovering till Göta salonger. Att jag kunde köpa huset var på grund av att det var billigt från konkursboet och att det var i dåligt skick.

"Jag är skriven i Söderköping och Söderköping har mitt hjärta. Jag älskar staden och skärgården. Från dag ett, har majoriteten av befolkningen gett mig och min familj förtroende. Jag är väldigt tacksam. Söderköping har verkligen en enorm potential, jag tror inte att vi är riktigt medvetna om det. Jag tror att vi skulle kunna bygga ca 100–150 lägenheter per år i tio år."

Bielkegatan med de två nya bostadshusen med tegelfasad.

Brunnen har byggts om och rustats upp.

Foto: Magnus Johansson, Husfoto

Det fanns bara gammal el och ingen fjärrvärme, men det fanns ett rivningslov. Jag tänkte, det här vackra huset får inte rivas. Jag började renovera på egen hand. Ombyggnaden skedde småskaligt. Det har hänt mycket på 20 år. Första året hade min fru Schweizeri i flygelbyggnaden och teaterföreningen Sythercopie hyrde lokalen för en symbolisk hyra. Året därefter anlade vi en minigolfbana.

Jag snickrade själv i företaget fram till 2004. Byggede altaner på landet och skärgården, 2003 sålde vi vårt vid Yxeltorpsviken och flyttade in till centrala Söderköping där vi köpte ett väldigt förfallet hus som därefter blev ett eget byggprojekt i ED Bygg. Under sju år ordnade min fru bröllopsaktiviteter och fester på Göta salonger. Ombyggnation till vårdcentral skedde 2010.

2004 bytte jag till att själv leda byggverksamhet som tjänsteman och fick rollen att söka nya bygguppdrag. 2007 byggde vi om kapellet vid Nyströmska gymnasiet, det första offentliga uppdraget. Jag kände redan från början att jag ville ha struktur i byggprocessen och initierade därför införande av kvalitetssystemet ISO 9001–14001. Därmed kunde vi också åta oss byggprojekt till allmännyttan i Norrköping, Söderköping och Linköping. 2009 tillsatte jag en extern styrelse som kunde ställa krav på mig som VD. Det var i och med det som det stora lyftet kom för ED Bygg. I början byggde vi flera förskolor och LSS boenden. Vi byggde Grebo förskola i Åtvidaberg, hela årsomsättningen 2008 med ca 20 mkr. Ett jätteluft för oss och Åtvidabergs kommun blev jättenöjda och vårt självförtroende växte. Vi hade under många år serviceverksamhet med ramavtal för Norrköpings kommun och Landstinget och efter bara 6–7 år kom vi igång med bostadsbyggandet. 2012 byggde vi om Värme kyrkan i Norrköping, panncentral till orkesterlokal, därefter byggnaden "Strykbrådan", sedan större skolprojekt som Kristinaskolan. De senaste 5–7 åren har det blivit mer och mer bostäder. Vi anpassar oss efter vad marknaden efterfrågar. Det är tufft att bygga bostäder med mindre

Lagerbergska villan ska förvandlas till lägenheter och nya bostadshus ska byggas på parkeringsplatsen.

marginaler, men vi har blivit allt duktigare. Vi har byggt närmare 4 000 lägenheter vårt arbetsområde är vår region och Mälardalen. Vi anlitar gärna lokala företag som underentreprenörer för uppdrag på olika platser.

Jag är skriven i Söderköping och Söderköping har mitt hjärta. Jag älskar staden och skärgården. Från dag ett, har majoriteten av befolkningen gett mig och min familj förtroende. Jag är väldigt tacksam. Söderköping har verkligen en enorm potential, jag tror inte att vi är riktigt medvetna om det. Jag tror att vi skulle kunna bygga ca 100–150 lägenheter per år i tio år. Det är kanske precis det vi behöver för att kunna ha råd att utveckla den kommunala servicen. Det finns en politisk vilja att kommunen nu ska växa och utvecklas. Hoppas att utvecklingen kommer igång när vi får den nya förbifarten.

Vad är det som driver dig, i det stora engagemanget för Söderköping?

- Drivet i mig är den möjlighet jag fått i det här landet och att jag vill ge tillbaka till samhället. Söderköpingsborna som trodde på mig tidigt. Utan det stödet så hade vår concern troligtvis inte funnits.

Det är en socialkapitalistisk satsning att satsa på Söderköpings Brunn för att öka antalet arbetstillfällen. Att kunna erbjuda det första jobbet, att stå i disken eller i baren. Det är en fantastisk gåva jag fått, att kunna få ge tillbaka. Det jag kan göra är att bygga och äga långsiktigt. Jag vill vara stolt över det vi gör inom vår concern, är mån om detaljer. Det gäller det vi gör på Brunnen och med de bostäder vi ska bygga i Söderköping.

Jag kan inte med ord säga hur mycket Sverige har gjort för mig och min familj när vi på 70-talet flydde för våra liv med den religionsförföljelse som var på den tiden. Att nu ha den här möjligheten att som företagare kunna återinvestera och ge tillbaka till samhället, det är fantastiskt!

Du har en önskan att göra Söderköpings Brunn mer öppen och tillgänglig?

- I mitten av 1800-talet hade Söderköpings Brunn en verksamhet som var känd i hela Norden. Det kom gäster från hela Sverige, men även från Finland och Norge. Även om det var många som kom från societeten, så var Söderköpings Brunn öppen för alla. Vi arbetar åter för att alla ska känna sig välkomna oavsett om det gäller ceremonier, familjeträffar eller en konsert. Vi erbjuder olika nivåer från middag med vit duk till vardagsmeny med lägre priser. Vi vill få ett flöde av besökare att söka sig hit, det ska finnas ett lättare och attraktivare menyalternativ på vardagar. Brunnen ska vara för alla. Alla som inte varit här måste komma och se de nya lokalerna, personalen visar gärna runt. Vår ambition är att alla söderköpingsbor ska vara stolta över att anläggningen finns på orten.

Ombyggnaden av Söderköpings Brunn är ett riktigt lagarbete med bl.a. arkitekt, konstnär och byggarbetare. Alla gör det med stolthet, de är nöjda och tacksamma. De gör arbetena med finesse och känsla för detaljer. Vi har en mix av duktiga hantverkare som hjälps åt med ombyggnationen av Brunn. Varenda listdetalj är av massivt trä och utförda på ett sätt som man byggde för hundra år sedan. Vi är jättenöjda och tycker det är roligt att ombyggnaden blivit så uppskattad. Extra roligt är att källan äntligen kan åtnjutas igen. Källan har funnits här sedan 1378. Nu kan alla våra besökare dricka vatten ifrån källan.

Till slut, jag har en vision, om vi får köpa tillbaka Brunnslasarettet. Vi skulle kunna bygga ett Brunnsmuseum, en turistattraktion. Vi har påtalat vårt intresse, säger Eddy.

På Storgatan i Söderköping ligger Sveriges äldsta bokhandel och landets nyaste bokförlag

Nu kan vi avslöja den nyhet som vi hintade hemlighetsfullt i föregående nummer av tidningen. Söderköpings-Posten startar ett bokförlag – Söderköpings Bokförlag.

Den första boken som ges ut är *Lättplockat – Hur du använder vanliga vilda växter, bär och ogräs till mat och hälsa*. Boken är skriven av Söderköpings-Postens mångåriga krönikör och nu debuterande författare Rose Wilkinson. Hon har under flera år skrivit krönikor om örter och hur de kan användas till matlagning och örtmedicin.

Då många läsare önskat få dessa uppskattade krönikor samlade har hon nu skrivit denna bok baserad på ett urval favoriter, utökade med ännu mer lärorikt material och vackra foton.

Man förundras över allt det goda och nyttiga som finns omkring oss. Nu får du kunskapen att plocka lagom till våren.

– Vi vill satsa på lokala författare och vi får se hur omfattande utgivningen blir i framtiden. Det är ett litet förlag med begränsade resurser, än så länge.

Vi tror på det tryckta ordet och att boken har en framtid. Bokförsäljningen har ökat starkt under senare år.

Utgivningen är ett lokalt initiativ. Vi kommer i första hand anlita lokala samarbetspartners. Boken trycks t. ex. på Tellogruppens tryckeri i Söderköping, säger ägaren till förlaget Åke Serander i en kommentar.

Lättplockat släpps den 23 april och presenteras av författaren Rose i nästa utgåva av Söderköpings-Posten. Där efter finns den i första hand tillgänglig att köpa genom bokförlaget eller på Söderköpings Bokhandel.

Emy Serander
Text och Foto

Mikael Karlsson, Söderköpings Bokförlag, Rose Wilkinson, författare, Filip Ringqvist, Tellogruppen och Åke Serander, Söderköpings Bokförlag, hälsar på i Söderköpings Bokhandel.

Välkommen att annonsera i Söderköpings-Postens populära sommartidning

- Utgivning 28 maj i extra stor upplaga om 54 000 ex
- Delas även till många villor i Norrköping och Linköping
- Finns på tidningställ i utgivningsområdet hela sommaren

Välkommen att boka annonsplats på tel. 0121-421 35 eller skicka e-post till annons@soderkopingsposten.se

Välkommen till Österns Stjärna

Vi erbjuder: A la Carte • Dagens rätt (En wokad och en friterad rätt)
Husmanskost • Vegetariskt

Öppettider: Måndagar Stängt • Tisdagar-torsdagar kl 11-15, 17-21
Fredagar kl 11-15, 17-21 • Lördagar kl 12-21 • Söndagar kl 13-20

— All mat serveras på plats eller finns för avhämtning —

Ågatan 21, Söderköping, 0121-134 44
www.osternsstjarna.se
— Fullständiga rättigheter —

LA TEKNIK AB

Välkomna till LA TEKNIK och Led Matrix VISNINGSLOKAL / BUTIK

Hos oss kan ni köpa det mesta inom **energieffektiv** LED-belysning till Lantbruket, Hemmet, Industrin och Fordon m.m. Vi samarbetar direkt med tillverkare, detta gör att vi kan erbjuda våra kunder ett attraktivt pris, då vi minskar antalet mellanhänder.

- Normallampor: ersättare till GLÖDLAMPOR
- Spotlight
- LED-rör: ersättare till LYSRÖR
- Strålkastare
- Gatuljus
- Extraljus till bil
- Arbetsbelysning till AVT/Traktorer m.m.
- Hand- och pannlampor
- Panel armaturer
- Kamerasystem för övervakning

Besöksadress
Visningslokal / Butiks försäljning
Ringvägen 40, Söderköping
Telefon: 070-456 86 33
Hemsida: www.lateknikab.se

Öppettider efter
överenskommelse

Söderköpings Bio

Boka biljetter på: www.soderkopingsbio.se, Ringvägen 45A, Tel. 0121-141 51

MARS

TISDAGSKLUBBEN

Sön 20 mars 19.00
Mån 21 mars 14.00 **Dagbio**
Ons 23 mars 19.00

JAG ÄR ZLATAN

Sön 27 mars 19.00
Ons 30 mars 19.00

APRIL

SONIC THE HEDGEHOG 2 (Sv. tal)

Sön 3 april 15.00
Tis 12 april 15.00

MORBIUS

Sön 3 april 19.00

A HERO

Mån 4 april 14.00 **Dagbio**

LILL-ZLATAN OCH MORBROR RARING

Sön 10 april 15.00

FANTASTISKA VIDUNDER 3

Sön 10 april 19.00
Ons 13 april 19.00

THE LOST DAUGHTER

Mån 11 april 14.00 **Dagbio**

HOPPER OCH JAKTEN PÅ MÖRKRETS HAMSTER (Sv. tal)

Ons 13 april 15.00

ELIZABETH

Sön 17 april 19.00
Mån 18 april 14.00 **Dagbio**
Ons 20 april 19.00

STÅLMANNEN BOR I SKOGEN

Sön 24 april 15.00

MOTHERING SUNDAY

Sön 24 april 19.00
Mån 25 april 14.00 **Dagbio**
Ons 27 april 19.00

Vårt program syns nu även på skärmen vid Söderköpings Posten, Storgatan 2

FÖR MER INFO FÖLJER DU BIOGRAFEN PÅ FACEBOOK
www.facebook.com/soderkopingsbio

Brunnens Veranda

Nu kan ni avnjuta vår nya bistro meny på Verandan

Brunnens högrevsburgare 179 kr
Med briochebröd, baconmarmelad, mozzarellaost, sallad, tomat, saltgurka, barbequecrème och pommes frites

Gulaschsoppa 139 kr
Toppad med örtfärskost samt grillat surdegsbröd

Verandans oxfilépanna 195 kr
med tomatsallad, bearnaisesås samt pommes frites

Pizzettas 95 kr
fyra ostar, eller med lufttorkad skinka, mozzarella och basilika

Mozzarella Caprese 135 kr
Variation av olika tomater med buffelmozzarella, balsamicovinäger, kallpressad olivolja och färsk basilika.

Ostbricka 135 kr
Fyra ostar, kittost, blåmögelost, hårdost och getost med marmelad och fröknäcke.

Bistromenyn på Verandan kan avnjutas
mån-tor kl 16.00-21.00 fre kl 16.00-19.00 **Välkommen!**

För info och bokning: info@sbrunn.se
Tel. 0121-109 00 • www.sbrunn.se

Söderköpings Brunn
Kurhotell
1719

DJURBERGS WOODY
JÄRN • BYGG • FÄRG BYGGHANDEL

VI FÅR BYGGET ATT SNURRA

Upp till
35%
på fönster och ytterdörrar

Elitfönster

SWEDOOR JW

Trevlig lägenhet med balkong i lugna Eriksvik

Perfekt första lägenhet eller övernattningslägenhet. 1 rok 38 kvm. Här bor du med gångavstånd till Söderköpings centrala kvarter med all tänkbar service. Bostaden är belägen på våning 2 med fin utsikt från balkongen som ligger i soligt sydost läge. Plats för säng i vardagsrummet. Bredband via fiber. Välkommen att boka tid för visning.

Utgångspris: 690 000 kr

Adress: Eriksviksgatan 5B

Visning: Söndag 20 och måndag 21 mars efter överenskommelse

EP: 182 kWh/kvm per år

Tomter i Bolltorp, strax utanför Söderköping

Kan köpas separat eller tillsammans. Fantastiskt läge på landet, men ändå med närhet till staden, 1 mil (10 min) bilresa. Fastigheterna är avstyckade och klara och kan bebyggas direkt. Tomterna är inte bundna till någon husleverantör utan du väljer själv hur du vill bygga. Både enplans och större hus är möjliga, utomplansbestämmelser gäller. På tomten får enskilt V/A anläggas. Anslutningsavgift för el tillkommer, dessutom en kostnad på totalt 44 600 kr (exkl. moms) för att gräva ner en luftburen elledning. Kostnaden delas med köpare av fastigheten Bolltorp 2:98. Tomtstorlek: 3 926 kvm resp. 3158 kvm Över fastigheterna går en väg upp till grannfastigheten (servitut). På den ena tomten ligger en gammal smedja. Den fastigheten säljes med s.k. friskrivningsklausul för s.k. dolda fel då ägaren inte känner till husets skick och det är äldre.

Utgångspris: 650 000 kr -

Söderköping Bolltorp 2:97

respektive 850 000 kr -

Söderköping Bolltorp 2:98

Adress: Bolltorp (följ våra tillsaluskyltar)

Visning: Det går bra att beträda tomterna på egen hand

Funderar du på att sälja din bostad?
Varmt välkommen att kontakta oss!

Serander

Storgatan 2 - 0121 219 20 - www.serander.se

Fastighetsförmedling

Pia är aktuell med utställning på Stinsen

Pia tillverkar föremål av stengods. När vi möter henne är hon i färd med att sätta upp utställningen på Stinsen i Söderköping.

Det är inte direkt första gången du ställer ut?

- Nej, jag har ställt ut många gånger. Det började 1991 med en utställning på Kanalmagasinet här i Söderköping. Dit har jag återkommit flera gånger men jag har även ställt ut ibland annat Åby, Himmelstalund och på Löfstad slott.

Monica Stangel Löfvall ringde och bjöd in mig att ställa ut här på Stinsen.

Berätta om din bakgrund och om ditt skapande

- Jag började mitt skapande i Jursla i Åby i början av 90-talet och vi flyttade tillbaka till Söderköping 2002.

Min pappa sporrade mig redan som barn då han köpte en keramikbok. Han fick tyvärr aldrig uppleva att jag startade min verkstad, då han gick bort 1987.

Det finns många tekniker med lera, man kan dreja, kavla, ringla... Det mesta jag ställer ut här är drejat. Jag arbetar med egna glasyrer och sätter texturer ibland på mina verk med hjälp av textilier.

Jag har min verkstad hemma i villan. Det fanns en oljepanna i pannrummet då vi flyttade in men då vi konverterade till bergvärme så blev rummet ledigt för min verksamhet.

Där har jag bland annat min brännugn och drejskiva.

Ugnen är elektrisk. Så jag kan ställa in den i förväg då det är dags att bränna godset. Jag arbetar med stengods som är bränns i 1260 grader så jag får lite extra värme till huset efter användning, skrattar Pia.

Vid bränningen blir stengodset citrat och tätt. Man skiljer på lergods och stengods då lergods är mer poröst.

Jag beskådar Pias verk. Här finns vackra koppar, fat, kannor, bladverk, insekter och lusthus.

- Jag avbildade lusthuset på Forskemanska gården i 30 exemplar och alla blev sålda. På senare tid har jag fokuserat på insekter som tallpigor och nyckelpigor. Jag har även gjort tuppar som jag har ute i trädgården.

Utställningen pågår till den 26 mars.

Ljusstake och skålar.

Det finns många tekniker med lera, man kan dreja, kavla, ringla... Det mesta jag ställer ut här är drejat. Jag arbetar med egna glasyrer och sätter texturer ibland på mina verk med hjälp av textilier.

Pia visar upp några av sina vackra koppar och fat.

Daniel Serander
Text och Foto

På Fri Fot

Nu är det dags att göra dina fötter fina inför våren
Varmt välkommen!

Nyinkommet:

Köp fyra par bomullssockor för 100 kr

Dipl. Med. Foterapeut & Dipl. Nageltherapeut

CHRISTINA FORSMAN NILSSON

Rådhusorget 3, 614 34 Söderköping
0121-26 00 60 • 070-482 62 15
kicki-forsman@telia.com • www.påfrifot.se

ÖSTKUSTENS

PLATTSÄTTNING • MUR & PUTS AB

Vi är ert lokala och trygga
alternativ av våtrumsentreprenör
i Söderköping, Norrköping,
Valdemarsvik & på Vikbolandet.

Välkomna att kontakta oss för en kostnadsfri offert.

Vikingagatan, Söderköping - Niklas Israelsson: 0730-647060
ostkustens@outlook.com - Följ oss gärna på Instagram

Söderköpings-Posten är stolt mediapartner till
Vikbovändan som genomförs den 6 augusti

Svenska kyrkan

SÖDERKÖPING S:T ANNA

SE MER!

Detaljerad information om våra gudstjänster hittar du i vårt kalendarium

Påskan är hoppets tid! Var med och fira gudstjänst med oss!

Mars

Söndag 20	11.00 Mässa 16.00 Gudstjänst	S:t Laurentii kyrka Skällviks kyrka
Onsdag 23	13.00 Veckomässa	S:t Laurentii kyrka
Lördag 26	20.30 Mariasånger - Earth hour	S:t Laurentii kyrka
Söndag 27	11.00 Mässa 16.00 Mässa	S:t Laurentii kyrka S:t Anna kyrka
Onsdag 30	13.00 Veckomässa	S:t Laurentii kyrka

April

Söndag 3	11.00 Mässa 16.00 Gudstjänst	S:t Laurentii kyrka Skänberga kyrka
Onsdag 6	13.00 Veckomässa 17.00 Liv att dela	S:t Laurentii kyrka Drothems kyrka & församlingshem
Söndag 10	11.00 Mässa för små & stora	S:t Laurentii kyrka
Onsdag 13	13.00 Veckomässa	S:t Laurentii kyrka
Torsdag 14	19.00 Skärtorsdagsmässa 19.00 Skärtorsdagsmässa	S:t Laurentii kyrka Börums kyrka
Fredag 15	11.00 Långfredagsgudstjänst 15.00 Långfredagsgudstjänst	Skällviks kyrka Drothems kyrka
Lördag 16	23.30 Påsknattsmässa	S:t Laurentii kyrka
Söndag 17	11.00 Påskdagsmässa 11.00 Påskdagsmässa	S:t Laurentii kyrka S:t Anna kyrka
Måndag 18	11.00 Mässa	Sammanlyst Skänberga kyrka
Onsdag 20	13.00 Veckomässa	S:t Laurentii kyrka
Torsdag 21	17.30 Tid för dig	Mogata kyrka & Tingshus
Lördag 23	11.00 Konfirmationsmässa 18.00 Konsert med andakt	Mogata kyrka Mogata kyrka

Lunchträff

Måndagar jämna veckor kl. 12.00-14.00
4/4, 2/5, 16/5
Drothems församlingshem. Kostnad 50kr.
Anmälan till Församlingsexpeditionen

Gudstjänstfrukost

Söndagarna 3/4, 1/5, 29/5 kl. 09.00-10.30
Klockaregården. Kostnad 20kr.
Anmälan till Församlingsexpeditionen

Brödförsäljning

Söndag den 3 april kl. 10.00-11.00 och kl. 12.00-13.30
håller Internationella gruppen försäljning av hembakat
bröd med mera utanför S:t Laurentii kyrka, till förmån
för Fastekampanjen. Hembakat bröd tas tacksamt emot
från kl. 9.00

Judisk påskmåltid

Lördag den 9 april kl. 13.00-15.00 i Drothems
församlingshem. Beate Palm Scherl och Stefan Sandberg
berättar om innebörd och tradition i en judisk påsk-
måltid. Kostnad vuxen 60kr, barn 20kr. Anmälan till
Kerstin Elg, 0730-677209

Hjälp Igge att sprida hopp!

Söndag 27 mars kl. 12.30-14.00 i S:t Laurentii kyrkpark.
Vi hjälps åt att samla in pengar till ACT för att sprida
hopp och hjälp i världen, för alla åldrar, med alla åldrar.
Fika med våfflor, lotteri, hopp och lek. Skänk
en slant och var med och hoppa på längden
och tvären, högt och lågt. Kom och var med!

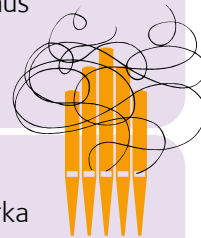

Mariasånger - Earth hour

26 mars kl. 20.30 i S:t Laurentii kyrka
Ave Maria - Världen behöver mod
Musik, nåd, kärlek och det levande ljuset
Hillevi Berg Niska sopran, Karin Haglund piano

Konsert med andakt

23 april kl. 18.00 i Mogata kyrka
Vårkonsert med Joyvoice Söderköping och
Joyvoice Åtvidaberg under ledning av Linn
Svensson och Adam Svensson. Gästartist Roland
Engdahl.

Till förmån för Fastekampanjen
samarbetar vi i församlingen med lokala
bagerier som skänker 50 öre per såld semla
under perioden 1 mars till 9 april till
ACT Svenska kyrkan.

Kontakt

www.svenskakyrkan.se/soderkoping
www.facebook.com/soderkopingsanktanna

Församlingsexpedition:

Telefon: 0121-358 00
Mail: ssa.forsamling@svenskakyrkan.se

Diakonicentrum:

Telefon: 0121-358 09

Med reservation för eventuella ändringar.

90 SVENSK
INSAMLINGS
KONTO KONTROLL

DELA LIKA UNDER SAMMA HIMMEL

Vårdagjämningen då dag och natt är lika långa, uppmärksammar
vi den orättvisa fördelningen av makt och jordens resurser.

45 miljoner människor riskerar nu akut hungersnöd.* Dela med
dig genom att swisha halva beloppet för något du köper.

Tillsammans gör vi världen hel.
Din gåva gör det möjligt.

SWISHA TILL
900 1223

svenskakyrkan.se/act

act
Svenska kyrkan

*Källa: FN (nov 2021)

Resande Man förliste november 1660.

Retro – kulturhistoriska tillbakablickar. Den här säsongen med ett tydligt tema; båtar och vatten. Detta dels med anledning av att marinen fyller 500 år, vilket specifikt kommer att uppmärksammas i ett av föredragen och dels med anledning av att kanalen fyller 200 år, eller 190 år här hos oss på östsidan, om man ska vara petig.

Vasas fartyg, i Slätbaken.

RETRO med båt- och vattentema

Nu, efter lite fördröjning, kommer det igång en ny säsong av föreläsningar inom serien Retro – kulturhistoriska tillbakablickar. Den här säsongen med ett tydligt tema; båtar och vatten. Detta dels med anledning av att marinen fyller 500 år, vilket specifikt kommer att uppmärksammas i ett av föredragen och dels med anledning av att kanalen fyller 200 år, eller 190 år här hos oss på östsidan, om man ska vara petig. Båt- och vattentema känns speciellt bra så här på västkusten medan man fortfarande bara kan fantasera om härliga båtturer i skärgården.

Vid pressläggning av Söderköpings-Posten kommer redan ett föredrag att ha gått av stapeln (f.ö. ett uttryck med båtanknytning) då Leos Müller, från Stockholms universitet, har pratat om Sveriges neutralitet i konflikten mellan Frankrike och England under 1700-talet vilket i hög grad gynnade den svenska handelsflottan. Den svenska neutraliteten är äldre än vi tror!

Den 23 mars kommer Ingvar Sjöblom och berättar om Söderköpings betydelse för marinens bildande för 500 år sedan. De lybiska fartygen, köpta för lånade pengar,

som kom till Söderköping 1522 banade väg för Gustav Vasa mot tronen. De var grunden för uppbyggnaden av den svenska flottan och även för den stora skeppsbyggnation som kom igång lite senare med stora fartyg som Mars, Neptunus, Julius Ceasar, Vasa och Kronan. Ingvar Sjöblom är knuten till Stockholms universitet och Försvarshögskolan.

Den 7 april får vi besök av marinarkeologen Mikael Fredholm från det nya museet Vrak, Museum of Wrecks. Han kommer att berätta om vilka vrak man har hittat i Östergötland, från öst till väst, små och stora, gamla och nya. Han kommer också att berätta om det spännande museet i Stockholm som öppnade så sent som i höstas.

Den 23 april kommer en kollega till Mikael, marinarkeologen Patrik Höglund, även han knuten till museet Vrak. Han har doktorerat på skeppsamhället, hur det var ombord på ett örlogsfartyg under 1600-talet. På ett stort örlogsskepp som t.ex. Vasa befann sig flera hundra man ombord i krigstid. Förutom officerare och båtsmän fanns soldater, präster, skrivare, kockar, drängar och skeppsgossar. Vad gjorde alla dessa människor med olika roller och

yrken ombord, hur bodde de, vad åt de och så vidare? Hur fungerade det att leva sida vid sida?

Sist ut är Eva Berglund Törnblom från Sjöhistoriska museet i Stockholm som den 4 maj kommer att berätta om fredligare saker nämligen nöjesbåten under 100 år. Eftersom det byggts många fritidsbåtar i Söderköping känns det extra passande och i maj är båtsäsongen i full gång!

Föredragen hålls som vanligt på Stinsen kl 18.30 med undantag för föreläsningen lördagen den 23 april som hålls kl 14 i Sankt Anna skola. Det är som alltid fri entré men eftersom antalet platser är begränsade kan det vara klokt att säkra sin plats genom att boka en gratisbiljett via www.salver.se. Föredragen sker i samarbete med Folkuniversitetet, S:t Ragnhilds Gille, hembygdsföreningen Vikingarna och föreläsningen i S:t Anna i samarbete med Navet i Havet och S:t Anna hembygdsförening.

Monica Stangel Löfvall
Medeltidscentrum

"Är du en av dem som drömmer om hus? Då kan det vara bra att ha en strategi innan du börjar gå på visningar.

Det var en hög aktivitet på bostadsmarknaden under 2021 och många bostäder bytte ägare innan de ens kom ut på Hemnet."

Så lyckas du med bostadsaffären: Ta hjälp av experterna på Swedbank i Söderköping

Att köpa bostad är för de flesta en stor händelse i livet. Därför kan det kännas tryggt att ta hjälp av proffs, inte minst när det gäller den ekonomiska delen. Anita Lindqvist och hennes kollegor som är kundrådgivare på Swedbank i Söderköping hjälper till under hela resan till drömboendet.

Anita Lindqvist är kundrådgivare på Swedbank i Söderköping och tar hand om kunder som drömmer om att köpa hus.

Är du en av dem som drömmer om hus? Då kan det vara bra att ha en strategi innan du börjar gå på visningar.

Det var en hög aktivitet på bostadsmarknaden under 2021 och många bostäder bytte ägare innan de ens kom ut på Hemnet.

– Under pandemin har vi också sett ett ökat intresse för fritidshus, de budgivningarna drar ofta iväg. Och det är väldigt populärt att låna en slant för att renovera hemma, säger Anita Lindqvist.

Anita är kundrådgivare på Swedbank i Söderköping och i den rollen möter hon ofta kunder som drömmer om att köpa hus. En bostadsaffär kan vara den största affär du gör i livet och Swedbank kan hålla dig i handen hela vägen fram. Det finns en hel del man måste tänka på.

Vanliga frågor från husspekulanter handlar om pantbrev och lagfart men också hur mycket pengar som man kan låna.

– Steg ett är att se till så att man har ett lånelöfte. Det blir också en första kontakt med banken. När man fått ett lånelöfte är det bara att börja leta hus, säger Anita.

Räkna ut hur mycket du kan låna hos Swedbank.

– Det är bra att vara lite påläst på husaffärer innan, men är man inte det så kan vi förklara hur det fungerar.

Vanliga frågor från husspekulanter handlar om pant-

brev och lagfart, men också såklart *hur mycket man kan låna*. En fråga som Anita och hennes kollegor gärna omformulerar.

– Jag tycker man istället ska ställa sig frågan hur mycket man är beredd att lägga på sitt boende. Det är bra att göra en budget för själva köpet av huset inklusive lagfart, eventuella pantbrev och renoveringsbehov och göra en annan budget för lån- och driftkostnader. Tänk på att kostnaden för lagfart och pantbrev är kostnader som du som köpare behöver stå för själv. De kan inte bakas in i bolånet.

Anita Lindqvist och hennes kollegor möter sina kunder både via telefon och på kontoret.

Normalt sett behövs också en femton procents kontantinsats, och de allra flesta får låna 85 procent av husets värde. När det sedan är dags för att gå på visningar, är det bra sätta sig in i prisbilden i det aktuella området.

– När man kommit så långt att man vunnit en budgivning är det bra att man stämmer av med banken så att de godkänner just det hus du vill köpa.

Att ta en ordentlig titt på objektet man är intresserad av är också väl värt. Att köpa hus är förenat med olika slags kostnader. Kostnader för att köpa och äga huset, drift, reparation och underhåll. Man behöver vara noga med att undersöka huset innan för att uppskatta renoveringsbehoven och kostnaden för att åtgärda eventuella fel och brister.

När man ändå är igång i en process med bank och mäklare, kan det vara bra att prata igenom juridiska frågor och titta igenom försäkringar och sparande.

När du har köpt din bostad kan banken hjälpa dig att se över din ekonomi och hur du kan göra för att få en tryggare vardag.

Anita tycker att Swedbanks lokala förankring är en stor styrka.

– Vi kan den lokala bostadsmarknaden och vi är engagerade i det lokala samhället. Jag är stolt över att vi utbildar elever i Östergötlands kommuner i privatekonomi, och att vi är en tillgänglig bank.

Faktaruta: Bostadsköp, steg för steg

Skaffa lånelöfte

Detta är det allra första steget och kan enkelt göras digitalt eller på plats i en bank.

Hitta bostad

Dags att gå på visningar! Skapa gärna en önskelista med saker du inte vill tumma på i en bostad. Räkna på din månadskostnad och glöm inte att ta höjd för pantbrev och lagfart.

Kontakta banken

Har du vunnit en budgivning är det dags att ta kontakt med banken igen för att stämna av att de godkänner just det hus du vill köpa.

Undersök bostaden

Som köpare har du undersökningsplikt, det innebär att du själv måste undersöka och hitta eventuella fel. Dolda fel är fel som ligger utanför vad som är rimligt att hitta och mot dem är du skyddad i två år efter köpet. En grundlig undersökning innan du köper görs bäst av en professionell besiktningsman.

Skriv kontrakt

När du och säljaren är överens om priset skriver ni ett köpekontrakt hos mäklaren. Köpekontraktet ska bland annat innehålla uppgifter om köpeskilling (priset för bostaden), handpenning och tillträdesdatum. Nu ska du även betala handpenningen, den är oftast 10 procent av bostadens pris.

Tillträde

På tillträdesdagen träffas du och säljaren igen. Om du köper hus undertecknas köpebrevet, dina lån betalas ut och eventuellt handpenningenslån löses samtidigt som banken även ser till att säljarens eventuella lån blir lösta.

När du har köpt din bostad kan banken hjälpa dig att se över din ekonomi och hur du kan göra för att få en tryggare vardag, till exempel genom boendekollen som är en rådgivningstjänst där du får överblick över hela din boendeekonomi och vardag.

Kontakta oss eller besök vårt kontor

Varmt välkommen till oss på Skönbergagatan 1 i Söderköping.

E-post: soderkopning@swedbank.se

Hur fungerar flyktingmottagandet i Söderköping? Är vi beredda att ta emot en flyktingvåg? Jag åkte till kommunens integrationsenhet och träffade Emina för att få svar på några frågor.

Emina arbetar tillsammans med kollegan Björn på kommunens integrationsenhet.

"Vi får flera samtal varje dag från familjer i Söderköping som vill upplåta boenden till flyktingar från Ukraina"

Hur fungerar flyktingmottagandet i Söderköping? Är vi beredda att ta emot en flyktingvåg? Jag åkte till kommunens integrationsenhet och träffade Emina för att få svar på några frågor.

Om jag tar emot en flyktingfamilj i mitt hem, vad har de då för möjlighet till ekonomiskt stöd? Den som upplåter sitt hem, har den möjlighet att få någon ersättning?

- Flyktingmottagandet i Sverige är reglerat av Migrationsverket. Migrationsverket hyr lägenheter av hyresvärdar runt om i Sverige. Migrationsverket har även kollektiva bostäder och, när det behövs, kan tillfälliga bostäder upphandlas.

Vi får flera samtal varje dag från familjer i Söderköping som vill upplåta boenden till flyktingar från Ukraina. Det är dessutom många som redan tagit emot sina släktingar och bekanta, men jag kan inte säga om det redan finns anhöriga med flyktingar i Söderköping, i dagsläget finns det inga ukrainska flyktingar som har tagit kontakt med Söderköpings kommun.

Vid ankomst till Sverige finns tre alternativ för ukrainare. De kan stanna 90 dagar visumfritt vilket innebär att personerna ska ha ett ordnat boende samt ekonomi för att kunna försörja sig. Om de registrerar sig hos Migrationsverket får de tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet i ett år. Den tredje möjligheten är att söka asyl hos Migrationsverket varpå personerna hanteras enligt vanliga rutiner för asylsökande.

Kan man anta att de söker asyl?

- Det är upp till de sökande, först får man ett års uppehållstillstånd, som sedan kan förlängas ett år i taget, upp till tre år, men man kan också söka asyl direkt. Asylsökande är man först under en provotid som avgör om man får uppehållstillstånd eller inte.

När man får uppehållstillstånd som massflykting omfattas man av LMA (lagen om mottagande av asylsökande). Personerna som omfattas av direktivet har rätt att få bistånd med boende och dagernättning från Migrationsverket.

Finns platser i skola och förskola?

- Flyktingbarn har rätt till skolgång i Sverige, det gäller både förskola och skola. Det görs ett förberedande arbete för att vara redo när/om barn kommer till Söderköpings kommun.

Finns det psykologhjälp?

- Region Östergötland har Flyktingmedicinskt centrum som tar emot flyktingar, andra personer med utländsk bakgrund och asylsökande med psykiska eller psykosomatiska problem kopplade till trauma och migration. Enheter finns i både Norrköping och Linköping. Kris- och traumaenheten bedriver öppenvård för barn och vuxna efter inkommen remiss. Kliniken arbetar med klinisk bedömning, behandling och rehabilitering av flyktingar och personer med utländsk bakgrund som bedöms lida av posttraumatiskt stressyndrom och/eller allvarlig psykisk ohälsa relaterad till exilproblematik, krig och tortyr.

Flyktingmedicinskt centrum har tillgång till vuxenpsykiatriker, allmänläkare, fysioterapeuter, psykoterapeuter, sjuksköterskor, kuratorer, psykologer, hälsokommunikatörer samt vårdadministratörer.

Finns det dagverksamhet för vuxna?

- Det finns ännu ingen sådan verksamhet planerad, men skulle mycket väl kunna bli organiserad vid behov genom kyrkan eller frivilligorganisationer.

Kommunens organisation för mottagning, hur ser den ut?

- Söderköpings kommun har skapat en stab för situationen för att särskilt följa händelseutvecklingen och förbereda kommunen för de förändringar, förstärkningar som kan behövas. Staben består av representanter för förvaltningar inom kommunen, Svenska Kyrkan och frivilligorganisationer.

Som "spindeln i nätet" och kommunens väg in fungerar kommunens ordinarie Integrationsenhet. Våra kontaktuppgifter finns på kommunens hemsida.

Finns det behov av insamling av kläder, medicin m.m.?

- Söderköpings kommun har ingen insamling av kläder, mediciner eller leksaker etc. Vi hänvisar till frivilligorganisationer.

Inventerar kommunen nu lämpliga lokaler för bostäder? Hur många flyktingar planeras det för?

- Inventeringen av möjliga bostäder sker i samarbete mellan oss och bl.a. kommunens fastighetskontor. I första hand handlar det om lokaler som kommunen äger eller disponerar på annat sätt. Men det är viktigt att denna typ av lokaler är lämpliga och framförallt säkra ur brandsäkerhetssynpunkt m.m., dialog med bl.a. Räddningstjänsten pågår.

Det pågår också en planering på riksplanet för hur flyktingmottagandet ska organiseras och fördelas, så några uppgifter om antal flyktingar som vi i Söderköping ska ta emot finns inte.

Någon annan viktig information du vill lämna till kommuninnevanorna?

- Det är en tragisk situation vi ser nu i Ukraina. Det är en ansträngd situation som påverkar situationen i Europa och hela världen. Många negativa konsekvenser har uppstått och kommer att uppstå, men framförallt är händelseutvecklingen i Ukraina en mänsklig tragedi. Vi måste alla sträva efter att vara solidariska och hjälpa och stötta så mycket som det bara är möjligt, men vi måste behålla lugnet.

Jag tackar Emina för samtalet. Det är tydligt att kommunen har mycket planering på gång, men att många förutsättningar saknas, så här kort tid efter att flyktingvägen startat.

Spara tid och plats!
 Vi förvarar och skiftar dina däck.
 Boka plats i vårt däckhotell
 redan idag.

Däckia
 Johans Däckservice AB 0121-721730 www.dackia.se

Slutspurt på bokrean
 Köp 3 böcker
 betala för 2

Öppettider är mån-fre, kl 10-18 lörd, kl 10-14

Varmt välkomna hälsar
 Anders och Louise

info@soderkopingsbokhandel.se
 eller ring 0121/100 98
 Storgatan Söderköping

Alltid hantverket i fokus

**HÅRDHS
 MÅLERI AB**

Med vår båt tar vi
 oss enkelt ut till
 dig som bor på
 öarna i skärgården

Välkommen att kontakta
 oss redan idag!

070-834 65 57
 jonas@hardhsmaleri.se

Hemköp

Tänk på miljön, panta snabbt & enkelt hos oss!

Ågatan 2, 614 34 Söderköping - Följ oss gärna på Facebook

Vi önskar er alla en God & Glad Påsk
 Vecka 14-15 har vi påskmackor

Mån-fre 8-18, Lör 9-14
 Telefon 0121-139 60
 Följ oss på Facebook

**Fix
 konditori**

ELCENTER
 i Söderköping AB

Virkesgatan • Söderköping • 0121-131 70
 Din lokala installatör sedan 1989
 Företaget som leder strömmen
 www.elcenter.se

Ett smaskigt stopp på vägen!
 1 min från E22 i Ringarum

PAUSA, FIKA eller kanske ta en HEMMAGJORD
 FRAPPE på vägen. I butiken finns både smått och gott!

vi ses!
 /Helén

Hjärtligt
 välkomna!

Stationsvägen 1, Ringarum
 0123-100 19
 Ons, tors, fre: 10-19 • Lör, sön: 10-15 • Mån, tis: stängt
 Guldkorn_och_Smulor Guldkorn & Smulor

SOMSTEN

Har du en gammal sliten
 betongtrappa?
 Vill du ha något nytt som inte alla andra har?
 Vi lägger på nytt cementbaserat yttskikt
 med stenstruktur och den färg du vill ha
 som passar till huset.
 Skön varm yta, matt eller blank. Slät eller
 sträv med Antihalk.

Du väljer!

Ring 0707-19 19 26 så får du ett pris.
 Från 3 750 kr färdigt och klart inkl.ROT
 avdrag.

Runqvist Allservice
 Hårtorpet 1
 614 93 Söderköping
 ludde_runqvist@hotmail.com
 0707-19 19 26

Mekonomen
 Bilverkstad

Fordonsteknik
 Söderköping

Du kan
 dela upp dina
 kostnader med
 mekonomenkortet
 räntefritt.

Vi utför service, reparationer & hjulinställning
 Telefon: 0121-21760

Sportfiske

SÖDERKÖPINGS STÖRSTA
 SPORTFISKEAFFÄR

Konfekthörnan
 Glassbar • Fiske

Brett sortiment
 inom sportfiske

Gilla oss på:
 Vi öppnar den 24 mars
 Rådhusorget 1, Söderköping, 0708-14 25 42

Kostnadsfri
 offert

Rutavdrag
 sköts av oss

FLYTTMAR

Bohagsflytt • Kontorsflytt
 Packning • Magasinering
 Pianotransport • Flyttstädning

0121-133 50 / 011-13 80 00 / 0730-55 00 68
 nexab@flyttmar.se • Box 110, 601 03 Norrköping

Alsätters trädgårdar
 Trädgård är vår passion!

Beskärning - Trädgårdsrådgivning
 Skötsel - Anläggning

Telefon: 0709-64 35 36
 info@alsatterstradgardar.se
 www.alsatterstradgardar.se

Grönt Kort
 Fruktträdsbeskärare certifierad av
 RIKSFÖRBUNDET SVENSKA TRÄDGÅRD

HÅKANSSONS BYGG AB
 ALLT INOM BYGG
 0761-15 58 84

Vi utför nybyggnation, renovering,
 byggnadsvård, timring och tillbyggnad

Kontakta oss för en kostnadsfri offert!

hakanssonsbygg.se - info@hakanssonsbygg.se - Följ oss gärna på Facebook

TG's PLÅTSLAGERI
 Vi utför alla slags plåtarbeten
 till takrenoveringar

Välkommen att kontakta oss: 076 199 73 96

**VÄRMER DU UPP
 DITT HUS EFFEKTIVT?**

Välkommen att kontakta vår
 energi- och klimatrådgivare
 med frågor.

Per Sjöström
 011-15 16 44

SÖDERKÖPING.SE

50 kronor per såld annons går till Guldkants viktiga
 arbete för ensamman och äldre i Söderköping

Ukrainahjälpen på Brevik – Ger mammor och barn som flyr Ukraina en plats på Brevik

Nicklas Wallberg, styrelseordförande för Brevikstiftelsen med sin son på Brevik. Foto: Anna Svanberg

Breviks kurs och lägergård, som ägs av KFUM Norrköping, ställer om för att ta emot flyktingar från Ukraina. Vi passade på att ställa ett par frågor till Carl Bäckström, marknads- och utvecklingschef, KFUM Norrköping. Dessutom fick vi en presentation av hela projektet.

Varför vill ni göra detta, vad är syftet?

- Principen om alla människors lika värde är grundläggande inom KFUM Norrköping. Vi verkar bl.a. för internationell solidaritet och rättvisa. Att vi ska göra det vi kan för att hjälpa andra är självklart, men vi måste också säkerställa att vi långsiktigt kan driva kärnverksamheten för barn och unga. Därför startade vi insamlingen, för att snabbt våga ställa om till boende för människor på flykt.

Hur ser intresset för insamlingen ut så här efter bara några dagar?

- Intresset från företagare, organisationer och privatpersoner är stort, vi är så tacksamma för att på bara några dagar fått in så mycket pengar att vi vågar tro på detta och vågar börja ställa om! Kanske att vi redan har boende på Brevik och andra delar inom KFUM när denna artikel publiceras.

Presentation av projektet

Behov: Tusentals mammor och barn flyr idag Ukraina och letar boende, mat och säkerhet. Det är kallt och svårt att veta vart och hur man ta sig till säkerhet om man inte har kontakter i närområdet. Brevik och KFUM Norrkö-

ping uppdateras dagligen om läget i Ukraina, framförallt genom KFUM Sverige och Rädda Barnen.

Lösning: Brevik Kurs och lägergård erbjuder 36 bäddar med självhushåll i fin natur med koppling till sommarläger och aktiviteter för barn i åldrarna 10-17 år. Det finns kompetens och erfarenhet av att arbeta med barn och unga, ensamkommande flyktingbarn samt tillgång till en stor skara ideella ledare och unga.

Utöver mat och boende kan Brevik och KFUM Norrköping snabbt bistå med hjälp att aktivera unga, speciellt under sommarlägerperioderna, som med stor sannolikhet upplevt trauma och koppla både barn och vuxna till aktiviteter och lokalt engagerade ideella ledare. En möjlighet för dem som flyr att kunna andas ut och tänka på annat än den verklighet som de nu behöver leva med en lång tid framöver.

Eftersom situationen är full av osäkerheter har vi valt att dela upp boendet i perioder, 1, mars-augusti och 2 augusti-december. På det sättet kan vi utvärdera behovet över tid samt se till att gården får in de resurser som krävs för att avsätta platser. Det finns möjlighet för förlängning om behovet består.

Bidragsbehov: Period 1 (mars-augusti): 600 000 kronor vilket inkluderar boende, mat och aktivering av barn och unga. Det är denna period vi söker pengar för i detta första skede.

Period 2 (augusti-december): 600 000 kronor vilket inkluderar boende, mat och aktivering av barn och unga.

"- Vårt grunduppdrag är att ge barn och unga förutsättningar att få ett bra liv och en fristad. Det ligger helt i linje med det vi gör varje dag."

Exempel på bidragsnivåer:

- 10 000 kr från fyra företag (40 000 kr) ger mat för en person på Brevik i fem månader.
- 20 000 kr från tre företag (60 000 kr) ger två platser på Brevik, husrum och mat i fem månader.
- 60 000 kr från fem företag (300 000 kr) ger tre platser på Brevik, husrum och mat i fem månader.
- 100 000 kr från två företag (200 000 kr) ger fem platser på Brevik, husrum och mat i fem månader.

Bankgiro: 431-7426

Swish: 123 195 11 36

Märk din gåva "Ukraina"

För mer information:

Telefon: 0125-51018

Mail: info@kfumbrevik.se

www.kfumbrevik.se

Vy över Brevik.

Vilken skillnad kan jag som privatperson eller företagare göra?

- En plats på Brevik för en person i fem månader, inklusive mat och husrum, kostar 20 000 kronor.

De företag som bidrar (och vill) kommer få en dedikerad plats på Breviks hemsidan, synas i sociala medier samt engagemang i lokal press. Företagen kommer även bjudas in till Ukrainskt nationaldagsfirande 24 augusti 2022 (om de boende är positiva till idén).

Kan inte offentliga pengar stötta Brevik?

- Migrationsverket och kommunerna är de mest troliga uppköparna av platser för flyktingar. Av erfarenhet från flyktingkrisen 2015 så vet vi dock att det kan ta tid, vara utmanande upphandlingar samt fokus på billiga boenden före barns bästa. Brevik söker därför privata pengar i detta första skede, men kommer söka statliga pengar när tillfälle ges och är redan i kontakt med Migrationsverket och Norrköpings kommun. Vi räknar dock att detta kommer ta tid. Tid som mammor och barn på flykt inte har.

- Vi kan mobilisera ideella krafter, vilket är svårt att få till om man inte har något uppbyggt. Det är fördelen med att vara en ideell organisation, det finns många engagerade som brinner för att kunna hjälpa till i sådana här extrema situationer. Vårt grunduppdrag är att ge barn och unga förutsättningar att få ett bra liv och en fristad. Det ligger helt i linje med det vi gör varje dag, säger Nicklas Wallberg, styrelseordförande för Brevikstiftelsen.

UKRAINAHJÄLPEN PÅ BREVIK

MÄRK DIN GÅVA MED "UKRAINA"

Norrköping
Empowering Young People

kfumbrevik.se/ukrainahjalpen

**Din lokala
solcellsininstallatör**

010-204 27 00 | solyx.se

Ängens
BLOMMOR

Öppet hela Påskhelgen!

Långfredag 10-14
Påskafton 9-15
Påskdagen 10-14
Annandagen 10-14

*Varmt välkommen önskar
tjejerna på Ängen*

Telefon: 0121-102 04
Hemsida: www.angen.se
E-post: blommor@angen.se

Mån-Fre 9-18
Lör 9-15, Sön 10-14
Håll dig uppdaterad

RETRO Kulturhistoriska
tillbakablickar

Fri entré, kl 18.30 på Stinsen

23.3 Ingvar Sjöblom
Söderköping och den framväxande svenska flottan under 1500-talet.

7.4 Mikael Fredholm
Vrak i Östergötland - en resa från öst till väst.

23.4 kl 14.00 Patrik Höglund
Skeppssamhället - rang, roller, status på örlogsskepp under 1600-talet.
OBS! Tid & Plats: S:t Anna skola.

4.5 Eva Berglund Törnblom
Nöjesbåtlivet under 100 år.

HUGO ALFVÉN 150 ÅR
Musikalisk guidning av Stig Jacobsson

Fri entré, kl 17.30 på Stinsen

29.3 TEMPO FURIOSO
Vandringsår

5.4 I DUR OCH MOLL
Uppsalaåren

19.4 FINAL

För båda föredragsserierna: Säkra din plats genom att boka gratisbiljett på www.salver.se
Arr: Kulturkontoret/Medeltidscentrum i samarbete med Folkuniversitetet.

Folkuniversitetet

EVENT.SODERKOPING.SE

**HANDLAT
ONLINE?**

Ibland blir det inte riktigt som man tänkt sig. Om man inte handlar hos oss förstås, vi lovar att alltid hjälpa dig hitta rätt storlek och kläder som just du mår bra i. Varmt välkommen och tack för att du handlar lokalt! <3

**LINDEN
SPIRALEN**
NORRKÖPING CITY

LINDENSPIRALEN.SE

Påskkonsert med Widerbergs och Engdahl

Annandag påsk, det vill säga den 18 april, spelar Towe Widerberg (känd från dansbandet Streaplers) tillsammans med Charlotta Widerberg och Roland Engdahl på IOGT-NTO 79 Vidar på Munkbrogatan.

"Vi har arrangerat påskkonserterna under sju års tid. Besökarna kan förvänta sig en glad, härlig och trevlig atmosfär."

Roland, vad kan besökarna förvänta sig av kvällen?

- Jag kommer att blåsa flera trombonsolon, spela dragspel och kompa Towe och Charlotta Widerberg på piano. Towe och Charlotta är mycket duktiga sångare. Towe har nyligen spelat in en ny CD så det kommer att bjudas på smakprov från denna. I övrigt blir det en blandad repertoar med allsång, visor och jazz. Vi har

arrangerat påskkonserterna under sju års tid. Besökarna kan förvänta sig en glad, härlig och trevlig atmosfär. Vi stödjer IOGT med glädje, föreningen erhåller en del av intäkterna.

Konserten framförs klockan 14:00 och 17:00. Förbokning genom Roland krävs.

Daniel Serander Towe, Charlotta och Roland.

Foto: Privat

BARNSLIGA LÖRDAGAR KL 14 PÅ STINSEN - ALLTID GRATIS!

19 mars Barnföreställningen Naturligt-VIS med Torgteatern
 26 mars Hej och hå Herr Gurka med Helena, Sanna och Sanna
 02 april Skapande verkstad med Anna-Lena
 09 apr Dramasaga med Helena Lord
 23 apr Barnteaterföreställningen Nya skor med MolièreEnsemblen

Säkra plats genom att boka gratisbiljett på www.salver.se
 Arr: Kulturkontoret och Söderköpings bibliotek

EVENT.SODERKOPING.SE

Guldkant bjuder på påskfest!

På självaste skärtorsdagen är du välkommen på påskfest, du som bor på äldreboenden, har hemtjänst eller räknar dig som äldre och längtar efter att träffa folk. Ta med en anhörig om du inte kan gå ensam. Föreningens egna påskkärringar bjuder på kaffe och tårta. Det blir musikunderhållning och allsång samt överraskningar. Lotteri? Ja, du får en gratislott vid entrén.

När? 14 april kl. 14 Var? S:t Laurentii församlingshem
 Anmälan senast 7 april till tel. 073-330 89 73 (Kerstin) eller 073-998 46 87 (Marianne)

Det kommer att hända fler spännande saker under året ...
 Leta upp vår annons, som alltid finns i Söderköpings-Posten!
 Föreningen består av ideellt arbetande medlemmar. Ge gärna ett bidrag!

Telefon 0121-10296
 Bankgiro 5269-3330
 Swish 123 626 52 35

Guldkant
 i Söderköping

Vårnyheter

Hagatorget 2
 0121-139 06

Välkommen in!

Boutique Ramunda
 Dam- och Herrboutique

VÅR- NYHETER FÖR STORA & SMÅ!

ETABLERA DIG I SÖDERKÖPING

Uthyres:
 - Affärslokal i bästa läge, 90 kvm på Skönbergagatan

Kontakta oss för mer information på telefon 0708-17 13 40 eller maila till anders@westerbergfastigheter.se

FAM WESTERBERG FASTIGHETER AB

www.westerbergfastigheter.se

anteda

antenn tele & data

KOM IHÅG 50% RUT-avdrag på IT-tjänster

Professionella installationer av TV-antenn, datanätverk, wifi, ljud & bild!

Vi hjälper både privatpersoner och företag

Telefonnummer: 0700-44 44 44
 E-post: info@anteda.se

Vi finns i Söderköping och Valdemarsvik | www.anteda.se

Välkommen till

Helens

FÖR KÖRKORT

Ta ditt mopedkörkort hos oss!

Aktuella kursstarter och mer information hittar du på helensforkorkort.se

Margaretagatan 1 Söderköping 0121-100 11

WORKS WITH amazon alexa

works with the Google Assistant

A+++

Vi erbjuder räntefri delbetalning

Sverigepumpen Super 25 X

- ✓ BlueFin - extra skydd för kondensorn
- ✓ SCOP 5.3 | 7.5 kW värmeeffekt
- ✓ Inbyggt WiFi - styr via mobilen
- ✓ Kompatibel med röststyrda enheter
- ✓ Aerowings - sprider luften
- ✓ nanoe-X mkll luftrening
- ✓ 5 års trygghet

Välkommen att kontakta oss

Tel: 0123-20 000
info@allvarmeteknik.se
www.allvarmeteknik.se

Vinmiddag på Brunnen

Bourgogne med Michel Jamais

Lördagen den 26 mars

Vi har bjudit in en av Sveriges främsta vinexperter, Michel Jamais, som kommer guida oss genom middagen på sitt inspirerade och sakkunniga vis!

Femrätters middag med noga utvalda viner.

1.245 kr per kuvert

För info och bokning: info@sbrunn.se
 Tel. 0121-109 00 • www.sbrunn.se

Söderköpings Brunn
 Kurhotell
 1719

Knock 'em Down

Mirum Galleria - Norrköping

Magnifik
SÖNDAGSBRUNCH
 med aktiviteter

Boka på eventcenter.se/norrkoping

Markus Krunegård.

Foto: Ellen Nykvist

Norrköpingssonen Markus Krunegård till Musik på Brunnen

Vecka 24 blir en fullspäckad sådan i sommar. Nu ansluter "Prinsen av Peking" – Markus Krunegård som står på scenen torsdagen den 14 juli.

Markus började sin musikaliska resa i början av 00-talet i indiebandet Laakso och i Hets innan han 2008 släppte skivan Markusevangeliet. Sedan dess har det gått som tåget för Markus. Han har släppt flera skivor, haft artistsamarbeten/skrivit åt/körat för/varit förband för exempelvis Kent, Lars Winnerbäck, Veronica Maggio, Andreas Kleerup, Eldkvarn med flera.

Hösten 2020 var han en av de "fasta" deltagarna i populära TV-programmet "Så mycket bättre" där han gjorde flera bra tolkningar.

Vi ser fram emot en kväll med "Krunis" i sommar.

Daniel Serander

Smith & Thell.

Foto: Per Kristiansen

Smith & Thell spelar i Söderköping i sommar

Den 17 juli kommer den svenska popduon Smith & Thell till "Musik på Brunnen" på Söderköpings Brunn. Maria Jane Smith och Victor Thell, som de egentligen heter, träffades redan som tonåringar och föll för varandra musikaliskt. Sedan dess har de gett oss hits som "Goliath", "Hotel Walls" och "Forgive Me Friend". Den sistnämnda har för närvarande över 83 000 000 streams på Spotify. Under 2020 prisades Smith & Tell med en Grammis i kategorin "Årets kompositör".

Duon har bland annat samarbetat med arister som Alan Walker, Ava Max och Molly Sandén.

Konserten hålls utomhus, då paraply inte är tillåtet så kläder efter väder är vad som gäller.

Daniel Serander

Melissa Horn.

Foto: Noah Agemo

Melissa Horn gästar Musik på Brunnen

Den 13 juli finns det möjlighet att njuta av Melissas vackra stämma när hon uppträder på Söderköpings Brunn.

När hon fyllde 15 år fick hon sin första gitarr, kort därefter var hennes första egenskrivna låt färdigskriven och redan innan hon slutat andra året på gymnasiet hade hon fått sitt skivkontrakt.

Melissa har sedan dess hunnit släppa sex album som samtliga sålt guld eller platina, tagit sig högt på topplistorerna i Sverige, Norge och hon har som kronan på verket belönats med flera Grammisnomineringar.

Om Melissa inte är känd för er sedan tidigare så kanske ni känner igen henne från TV4s program "Så mycket bättre" där hon i höstas tolkade flera svenska artisters verk. Här bland Cherrie vars låt Mellisa döpte till "Lämna honom" och med vilken hon fick en superhit.

Daniel Serander

Fina fransar & ögonbryn!

Kom och bli vårfin

Kombinera lashlift & browlift. I behandlingen ingår färg på fransar & bryn inkl. formning för 895:-, ord. 1 295:-
Gäller t.o.m 30/4-2022 medtag annonsen

Nyfinen på oss?
Kolla in mimnishus.se
Tidsbokning eller frågor?
via telefon 0121-10470
eller www.bokadirekt.se
Vill du inspireras?

Följ oss på instagram och Facebook

MIMMIS HUS

Hår & Skönhet

Alla Skönhets & Hälsoexperteter på Mimmis Hus är certifierade eller licensierade

HÅRDHS MÅLERI AB

Kunskap - Tradition - Kvalitet sedan 1996

AAA

- Fönsterverkstad
- Modernt Måleri
- Antikvariskt Måleri
- Skärgårdsmåleri

Välkommen att kontakta oss

Slussportsvägen 1 • 614 92 Söderköping • 070-834 65 57

Vill du också bo så här fint?

Välkommen till en personlig hyresvärd

Hör av dig för mer information om våra lediga lägenheter:

www.fogelvikfa.se • Tel 0123-510 90 Fogelvik Fastigheter AB

Bli medlem i Östergötlands miljonätverk

Miljonätverken är obundna nätverk som består av företag och organisationer i Norrköping, Linköping, Söderköping och Motala med omnejd. Nätverken startade ursprungligen i Norrköping 1997 och består idag av ca 120 företag och organisationer. Verksamheten finansieras genom en årlig nätverksavgift. För företag - 1500 kr/år. Övriga organisationer betalar 300 kr/år. Kostnadsfritt första året.

Nätverket erbjuder

- Nya kontakter, ny kunskap och inspiration
- Flera nätverksträffar och studiebesök
- Kostnadsfria föreläsningar och utbildningar

Pröva nätverket!
Kostnadsfritt första året!

ÖSTERGÖTLANDS MILJONÄTVERK

Läs mer på www.miljonatverket.se eller kontakta Ellen Friberg: ellen.friberg@vision1.se, 0704 20 60 10

Laneborgs Åkeri AB
Söderköping

Sand, jord & krossprodukter
Avhämtning eller leverans
Pris på egen släpkärra från 500:-

Uthyrning av parkeringsplatser
för husvagnar & husbilar

Mattias: 0703-30 34 36
Harsbygatan 3, Hamra industriområde

Solklara lösningar

OPM levererar den bästa solskyddslösningen för villan, företaget, kontoret, butiken och restaurangen!

Under mars månad erbjuder vi 10% rabatt på all Selev Elektronik till markiser

Kontakta oss:

Telefon: 0121-10240
opm.soderkoping@gmail.com
Fixpunkten, Söderköping

OPM har egen tillverkning av:

- Markiser
- Pergola
- Plisségardiner
- Lamellgardiner
- Effektgardiner
- Screenridå
- Persiöner
- Ridå med kassett och sidoskenor, 100 % mörkläggnig!
- Insektsnät till fönster/dörrar
- Dukbyte - Markisväv

Svenska kyrkan ÖSTRA RYDS FÖRSAMLING

"Biskopen kommer!"

Under vecka 13 visiterar Linköpings stifts biskop Martin Modéus Östra Ryds församling. Biskopen och hans medarbetare vill gärna träffa dig!

Varmt välkommen till våra samlingar:

Tisdag 29 mars
kl. 9.00 Morgonbön i Gårdeby kyrka.
Fika med biskopen.
kl. 18.00 Kvällsmässa i Östra Ryds kyrka. Barnkören HAPPY sjunger. Efteråt inbjuds alla till mat & prat med biskop Martin.

Söndag 3 april
kl. 11.00 Visitationsmässa i Västra Husby kyrka. Kyrkokören sjunger. Efter mässan bjuds enkel förtäring och biskopen håller tal och stämma.

Vi finns på: www.svenskakyrkan.se/ostraryd

Pensionärsrabatt

Som pensionär får du 7% rabatt på receptfria produkter varje tisdag.

Kliande ögon, Rinnsnuva?

Välkommen in till oss på

Apotek Hagatorget i Söderköping

så hjälper vi dig med allergifrågor.

7%

Rabatten gäller ej receptbelagda läkemedel och kan inte kombineras med andra erbjudanden

APOTEK
Hagatorget

mån-fre 9-18, lör 10-14
Hagatorget 2 I, 0735-08 27 51

Valdemarsviks Sparbank

Företagsrådgivare Ulrica Lindberg Karlsson
Fångö Gryts skärgård

Partierna svarar på frågor inför valet den 11 september

Söndag den 11 september i år är det valdag för valet till riksdag, region- och kommunfullmäktige.

I Söderköpings-Posten låter vi partierna besvara frågor inom olika områden i varje nummer som ges ut fram till valdagen. Den 27 augusti ger vi ut ett temaNnummer med extra fokus på valet.

I detta nummer ställer vi tre frågor som berör miljö och tillväxt i kommunen.

Fråga 1

Vilka är de viktigaste frågorna för att Söderköping ska fortsätta växa?

Fråga 2

Vad kan kommunen göra för att medverka till en mer hållbar miljö?

Fråga 3

Hur kan den kommunala verksamheten och de kommunala fastigheterna bli mer energieffektiva?

Ulric Nilsson, Centerpartiet:

Fråga 1

Vi i Centerpartiet vill att hela Söderköpings kommun ska vara attraktiv att bo, leva och verka i. Vi vill fortsätta att göra satsningar inom skola och förskola i hela kommunen. Vi vill bygga ut och kvalitetssäkra omsorgen om äldre i hela kommunen. Vi vill öka tillgången till planlagd mark för bostäder och verksamhetsfastigheter i hela kommunen. Centerpartiet vill vara med och fortsätta att verka för en attraktiv och trygg kommun såväl för ung som gammal.

Fråga 2

Naturens kretslopp är grunden för allt mänskligt liv. Naturen ger oss alla de grundläggande resurser som behövs för att vi ska kunna bruka marken, för att klara livsmedelsförsörjningen. Så att vi ska kunna leva med respekt för våra barn och barnbarns frihet och framtid. Centerpartiet vill bland annat, fokusera på en bättre vattenkvalitet i Slåtbaken, verka för att Broby-skogen avsätts till naturreservat samt göra förändringar av grönyteskötsel så att det gynnar biologisk mångfald. Påverka Östgötatrafiken för förbättrad kollektivtrafik i hela kommunen.

Fråga 3

Centerpartiet vill att nya satsningar inom förvaltningar och fastigheter bygger på smarta lösningar som leder till ett klimatsmart kretsloppssamhälle. Vi vill premiera förslag på tekniska landvinningar såsom solenergi och styrning av fastigheternas drift. Vi måste också fokusera på smartare transporter och resande inom samtliga förvaltningar.

Den vackra miljön utmed Storån.

Anders Eksmo, Kristdemokraterna:

Fråga 1

För att växa behövs en god ekonomi i kommunen som ger möjligheter till investeringar i nya industri- och bostadsområden, en god ekonomisk hushållning är således en viktig förutsättning för att kunna fortsätta växa. God framförhållning vad gäller planarbete och bygglovsfrågor är också viktiga framgångsfaktorer. Vi vill även bidra till att det blir lättare att driva företag. Den politiska ledningen har ett övergripande ansvar att förbättra attityderna till företagande och skapa en förstärkt för företagets situation och behov. En barnomsorg och skola i toppklass är också faktorer som vi vet påverkar familjers val av bostadsort. Politikens uppgift är att skapa förutsättningar för att familjerna ska få möjlighet att utforma livet som de själva vill och så att vardagen fungerar.

Fråga 2

Förvaltarstanken är bärande del i den kristdemokratiska ideologin. På miljöområdet innebär det att vi inte får förbruka vår jord och dess tillgångar. Den kanske viktigaste miljöfrågan att arbeta med idag är att motverka uppvärmningen av jorden. Kommunen/regionen har en särskild nyckelroll i arbetet att bygga ett samhälle där skadlig miljöpåverkan minimeras, energin är fossilfri, trafiksystemen hållbara, bostadsmiljöer sunda och där naturresurser tas tillvara i ett kretslopp. Vid sidan av klimatfrågan är övergödning, utsläpp av gifter och hormonstörande ämnen, inte minst i barns närmiljö, utmaningar som måste hanteras.

Fråga 3

Det har arbetats med en energikonverteringsplan i många år i Söderköping som inneburit att bla oljeeldade värmeaggregat nu i princip är helt utfasade från kommunens fastighetsbestånd. Alla lokaler som vi bygger och använder idag anser vi måste värmas upp av energieffektiva system där vi själva skapar värme och fossilfri el genom tex solceller och bergvärme och där elen som behövs alltid är fossilfri. För något år sedan slutfördes också konverteringen av Söderköpings kommuns gatubelysning i kommunen, det var mer än sextusen gatubelysningsstolpar som byttes under en tio års period i syfte att energieffektivisera. Vi Kristdemokrater har varit med och fattat bl.a. dessa långsiktiga beslut.

Patrik Wätz, Liberalerna:

Fråga 1

Vi Liberaler är för en balanserad tillväxt och med det menar vi att vi som kommun växer i en takt där både ekonomi och service är möjlig att upprätthålla. Balanserad tillväxt förutsätter att man har ett fungerande bostadsförsörjningsprogram som tillvaratar den potential som finns på olika platser i kommunen gällande skola, omsorg samt tekniska resurser som vatten/avlopp. De viktigaste frågorna varför någon skulle vara intresserad att flytta till vår kommun eller önskar att stanna, handlar om att upplevas som en attraktiv boendekommun genom att kunna erbjuda en bra och inkluderande skola, bra omsorg för alla, välbefinnande och trygghet, en bra fritid för alla och möjligheter till ett hälsosamt liv.

Fråga 2

Kommunens strategiska plan bygger på FN:s antagna 17 globala hållbarhetsmål, Agenda 2030 och det är vi som kommun som har det lokala ansvaret att genomföra agendan. Vi vill att Söderköpings kommun är aktiv vad det gäller ekologiskt hållbar utveckling och det innebär att arbeta aktivt med att hushålla med resurser samt eftersträva en giftfri miljö. Det gör man delvis genom miljöanpassa upphandling och att köpa in varor/tjänster med en mindre miljöpåverkan samt att säkerställa en hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till hav, sjöar och vattendrag med god ekologisk status. Vi vill också verka för att kommuninnevånare och verksamhetsutövare också har förutsättningar för att verka för ett hållbart samhälle.

Fråga 3

Idag ställs det allt större krav på kommunernas arbete med energieffektivisering och där det delvis handlar om att effektivt använda resurser men också krav på minskad miljöpåverkan. För att kunna arbeta långsiktigt med energifrågor och integrera dem i sin organisation, krävs både konkreta/realistiska mål och för att kunna sätta mål är det viktigt att genomföra en nulägesanalys. Det handlar om att göra en nulägesbeskrivning för att förstå hur situationen ser ut samt en analys av nuläget för att kunna ge svar på var det finns potential och hur man bäst prioriterar utifrån tillgängliga resurser och detta skapar i sin tur underlaget för handlingsplan med mål och vilka resurser man har till förfogande. Att regelbundet kartlägga energianvändningen och att identifiera lönsamma åtgärder är en kontinuerlig process för ettsystematiskt arbete med energieffektivisering.

Välkommen att boka annonsplats i Söderköpings-Posten på telefon 0121-421 35

Ladda hem Söderköpings-Postens app kostnadsfritt och ta del av lokala nyheter varje dag!

Nytt nummer ute 23 april

Lill-Marie Jonsson, Miljöpartiet:**Fråga 1**

Att vi har bra skolor och förskolor där alla elevers lärande och utveckling står i centrum. Att skolor och förskolor utgår från elevernas kunskaper och bygger broar till läroplanens mål. Att vi har ett brett kulturutbud och att vi satsar på ett kulturhus det lockar människor från fler generationer och är också ett förebyggande och främjande arbete mot psykisk ohälsa.

Fråga 2

I byggnadsnämnden borde vi kunna se till att byggloves endast där det är smart, energieffektivt och hållbart. Att vi ser över våra vattentäkter och våtmarker för att tillgodose friskt dricksvatten och förebygga översvämningar. Att vi fortsätter att efterfråga hur verksamheterna i kommunen efterlever de globala målen, hur det syns i verksamheten och vilka mål man arbetar mer specifikt med. Att vi har en hållbar arbetsmiljö för våra anställda i kommunen, att vi visar och vågar lita på våra anställda. Att vi inte är så toppstyrda, utan följer upp med kvalitativa verktyg för att följa utvecklingen mot de uppställda målen. Att de som har behov av stöd får det ex inom hemtjänsten, men att det ska utredas och finnas tack för hur många det kan vara som kommer till hjälpbehövande och fortfarande kallas/erbjudas kvalitativ hjälp.

Fråga 3

En hållbar miljö kräver intresserade och kompetenta medarbetare och politiker. För att kunna se vad som hjälper oss att nå dessa mål behöver vi ha en mer transparent beslutsordning. Följer vi lagar och förordningar? Får vi in de globala målen? Går det att se vad det här beslutet får för konsekvenser om 10 år? Vi behöver arbeta mycket mer med dessa kvalitativa frågor.

Martin Sjölander, Moderaterna**Fråga 1**

Vi ser att Söderköping är en väldigt attraktiv kommun för många. Den nya sträckningen av E22 kommer göra oss än mer attraktiva och skapa möjligheter för fler att bo i hela Söderköpings kommun, eftersom kommunen blir tidsmässigt närmare för alla. Den tillväxtpotential som en ny sträckning av E22 skapar är det viktigt att vi tar tillvara och utnyttjar. Samtidigt som vi säkerställer en trygghet med bra skola och äldre-service, ett rikt näringsliv och aktivt föreningsliv.

Fråga 2

Söderköping jobbar redan nu utifrån Agenda 2030 och de tre hållbarhets perspektiven ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Det arbetet är prioriterat och utvecklas hela tiden, hållbarhetsperspektiven ska beaktas inom alla verksamheter.

Fråga 3

Vi jobbar ständigt med att öka vår energieffektivitet, bland annat genom att fasa ut våra fossila energikällor. Men mer kan göras, till exempel byta ut till mer energieffektiva ljusarmaturer, tillse att ljusen släcks, bidra till energieffektiv körning av våra fordon och vid nybyggnation tillse att vi bygger energieffektiva fastigheter/bostäder.

Tuula Ravander, Socialdemokraterna**Fråga 1**

Det viktigaste är att det finns bostäder. Det behöver byggas mer olika former av bostäder och kommunen har en viktig roll i planering, Det är också viktigt att vi har bra förskolor och skolor och att den kommunala servicen förbättras.

Fråga 2

Vi behöver jobba med att minska varje persons negativa påverkan på miljön. Jobba för bättre kollektivtrafik för att minska föroreningar och skapa bättre luftkvalitet. Viktigt för kommunen att förbättra hanteringen av kommunalt och annat avfall så återvinning och återbruk kan uppmuntras.

Fråga 3

Det pågår byte av värmesystem i kommunala lokaler. För att minska energianvändningen ytterligare behöver vi ha bra (nya) verksamhetslokaler där miljö- och hållbarhetsaspekten finns med i planeringsstadiet.

Annelie Sjöberg, Sverigedemokraterna:**Fråga 1**

Vi i Sverigedemokraterna vill att Söderköping ska växa lagom och kontrollerat. För att klara av kommunens åtagande gentemot dess innevånare måste allt mellan förskola och äldreboende växa i samma takt som befolkningsökningen. Vi måste även ha kapacitet att bygga bostäder som svarar mot efterfrågan. Alltför höga förväntningar på snabb befolkningsökning riskerar att ge oss dyra investeringskostnader men självklart vill vi att Söderköping ska vara en kommun dit människor vill flytta för att leva, verka och bo.

Söderköpings kommun har gynnsamma förutsättningar som småstadsidyll med både historiskt kulturarv och närhet till skärgård och storstäder. Det är unika förutsättningar som vi vill ta vara på.

Fråga 2

Vi i Sverigedemokraterna är positiva till att kommunen aktivt medverkar till en ökad hållbarhet. Men åtgärderna ska vara konstruktiva och realistiska. De investeringar som genomförs ska även vara kostnadseffektiva. Vi förespråkar ett långsiktigt arbete mot en mer hållbar miljö men där kommunens åtaganden och satsningar innebär att vi gemensamt bidrar till att hushålla med våra gemensamma resurser på ett sätt som gör skillnad på riktigt.

Fråga 3

Vi i Sverigedemokraterna anser att underhållet av våra kommunala fastigheter och anläggningar behöver säkerställas och regelbundet följas upp för att inte onödiga miljöpåverkan ska uppstå. Så har tyvärr inte varit fallet under flera års tid. Med kontinuerligt underhåll kan energiförbrukning minska och negativ miljöpåverkan undvikas och samtidigt innebära en kostnadsbesparing på lång sikt. Systematisk kontroll av isolering, U-värden och ventilation kan med största sannolikhet resultera i att fastigheterna blir mer energieffektiva.

Ny Sportkrönika i vår app

Sedan slutet av januari kan du varje onsdag lyssna till ett nytt avsnitt av Sportkrönikan med de välkända sportkommentatorerna Mats Standberg och Lars "Lasse" Kinch i vår app Söderköpings-Posten. Många känner igen Lasses stämma som reporter och kommentator från ishockey-VM och fotboll då han arbetade på SVT, radio, TV3 och Viasat.

Blott 17 år började Mats sin karriär på Ungdomsradien efter att ha skickat in ett ljudprov till Sven Jerring. Därefter arbetade han bland annat på Idrottsbladet, TT och Radiosporten. Han har bevakat VM och OS men mest känd är han kanske från sina bevakningar av bordtennis, tennis och boxning. Mats har även arbetat som komiker och imitator.

I Sportkrönikan bevakar de det mesta inom elitidrott, såsom fotboll, ishockey, OS och VM.

Daniel Serander

Malin Östh, Vänsterpartiet:**Fråga 1**

För att vara en attraktiv kommun som folk både vill bo kvar i och flytta till så är den kommunala servicen viktig. Det handlar både om att vård, skola och omsorg ska hålla hög kvalitet och finnas i kommunens alla delar, men det handlar också om tillgång till övrig service och en fungerande kollektivtrafik. Utöver detta så måste det byggas fler hyresrätter och det brådskar. Redan idag står 800 personer i kö och väntar på bostad. Att möta det behovet är kommunens ansvar, vi ska bygga mer och vi ska pressa ner hyrorna så att folk har råd att bo.

Fråga 2

Kommunen kan göra mycket, både i stort och smått. Vi har från Vänsterpartiet lagt fram många förslag under den här mandatperioden men har tyvärr fått nej på det mesta. Miljöfrågan måste flyttas upp på dagordningen och ges en större tyngd. Kommunen ska jobba strategiskt och strukturerat med miljö- och klimatfrågor. Att ligga i framkant och tänka nytt är inte bara bra för miljön, det skulle också gynna kommunen. Att inte bli ifrånsprungen på ett expansivt område där det händer mycket väldigt snabbt är strategiskt viktigt.

Fråga 3

Allt för många av kommunens fastigheter har ett eftersatt underhåll. Att tänka kortsiktigt och skjuta kostnader på framtiden på det sätt som gjorts är varken energieffektivt eller ekonomiskt smart. Små kostnader blir stora över tid. En plan för ett strukturerat och framsynt underhåll av fastigheter måste komma på plats. Energieffektivitet och cirkulära flöden ska alltid finnas med, såväl vid löpande underhåll som större renoveringar och vid nybyggnation.

Söderköpings-Posten hundra år tidigare...

Nedanstående text är hämtad från arkivet vid S:t Ragnhilds Gille. Artikeln publicerades i tidningen 17 mars 1922.

Påsktallrik serveras den 16-17/4 189:-
(måste förbokas)

Marknad tema trädgård den 17/4 med många utställare 11.00-14.00

Golfen öppnar - passa på att köpa säsongskort!

Välkomna till
Café Jägmästargården
Söderköping

www.cafejagmastargarden.se
0761-38 31 56 • Söderköping
Gilla oss på

Vi ser oss som långsiktiga ägare av våra fastigheter och förvaltningen är uppbyggd av det långsiktiga tänkandet och inte bara av en kortsiktig vinstidé. Vi finns på orter som ligger oss varmt om hjärtat och det är här vi vill vara och verka.

Fastighetsskötarna Stefan och Simon gör vårft.

Isabelle Wikner, VD.

Fogelviks fastigheter värnar om det lokala

För att få information om bostadsmarknaden i Valdemarsvik åkte jag till Fogelviks fastigheter och träffade VD Isabelle Wikner. Vi möts på bostadsbolagets centralt belägna kontor på Storgatan 1.

På vilka orter finns Fogelviks bostäder?

- Vi har flest bostäder i Valdemarsvik men också i Vimmerby, Västervik samt Loftahammar.

Hur många anställda är ni i Valdemarsvik och totalt på företaget?

- Här i Valdemarsvik är vi åtta och på hela företaget elva anställda.

Vilka är det som arbetar här i stan och vad är deras uppgifter?

- Niklas Andersson är teknisk chef, Mimmi Malmström, Chinna Nyman och Agneta Karlsson har hand om den administrativa förvaltningen och bokföring. Stefan Adolfsson, Simon Sundman och Nils Blom Andersson är fastighetsskötare, och så jag själv VD.

Vad kännetecknar Fogelvik som hyresvärd?

- Vi är en personlig hyresvärd. Vi finns på plats med kontor och personal som hjälper våra hyresgäster. Jag och de anställda på kontoret i Valdemarsvik bor också på orten vilket gör att vi naturligt mår mycket om Valdemarsvik och tycker att allt som är bra för Valdemarsvik, är bra för oss själva. Vi har satsat mycket här och har t.ex. byggt om 24 lägenheter som nu är i nyskick. Valmöjligheten för människor som vill bo i Valdemarsvik ska vara så stor som möjligt. Man ska kunna välja mellan stora ombyggda lägenheter i en högre prisnivå och mindre billigare lägenheter. Alla människor ska ha möjlighet och vilja bo i Valdemarsvik. Vi behöver bli fler som upptäcker att Valdemarsvik är en underbar ort med en fantastisk miljö, trevliga restauranger, många affärer, bra skola och många arbetstillfällen. Vi satsar och tror på Valdemarsvik och vi hoppas att det är många med oss som gör det!

Finns det några lediga lägenheter att flytta till nu?

- Vi har faktiskt inflyttningsklara lägenheter på flera områden i Valdemarsvik t.ex. på Nya Norrbacka.

Gör ni nu några spännande investeringar eller upprustningar?

- Vi har ytterligare planer på projekt som vi tror kommer bli bra i Valdemarsvik, men jag kan inte säga mer om det i dagsläget. Men det är spännande och kommer bli jättebra.

Ser du en framtida expansion?

- Nej, vi är inte intresserade av expansion i dagsläget. Vi ser oss som långsiktiga ägare av våra fastigheter och förvaltningen är uppbyggd av det långsiktiga tänkandet och inte bara av en kortsiktig vinstidé. Vi finns på orter som ligger oss varmt om hjärtat och det är här vi vill vara och verka. Vi är med i det lokala föreningslivet och stöttar många föreningar och evenemang på de orter vi verkar. Vi tycker att vi är en engagerad och närvarande hyresvärd!

Jag tackar Isabelle för pratstunden. Här har vi en hyresvärd som är engagerad, lokalt förankrad och långsiktig ägare.

Åke Serander

En skogsmaskin i arbete.

Pär Carlsson och Per Ekman utanför lokalen.

Ett besök hos Kuddby Trädfällning

Pelle tar emot mig i Kuddby Trädfällnings lokaler en solig fredagseftermiddag i mars. Jag får slå mig ner i en vacker skinnfåtölj på kontoret som är smakfullt inrett i mörkt trä.

1994 startade Pär Carlsson, även kallad Pelle, ett företag som blev grunden till Kuddby Trädfällning. 2010 slog han sig ihop med Norrköpings Skogsentreprenad, och Kuddby Trädfällning har sedan dess haft två delägare, Pär Carlsson och Per Ekman. I samband med hopslagningen anställdes fler och det fanns ett behov av en tomt till verksamheten. Tomten där de fortfarande har sin verksamhet köptes redan 2010. De första elva åren användes baracker till verksamheten, men 2021 byggdes de nuvarande lokalerna.

Pelle Carlsson har en bakgrund som skogshuggare och ambulansförare. Han började arbeta som skogshuggare redan 1985, men på 1990-talet arbetade han några år som ambulansförare innan han startade upp det som skulle bli Kuddby Trädfällning 1994. Under 1992-2007 arbetade han parallellt med företaget och ambulansarbetet. Verksamheten i Kuddby Trädfällning bestod då i att fälla träd, och den första tiden var det främst i syd- och mellansverige som uppdragsgivarna fanns. Det var också när han startade upp sitt eget företag som han började klättra.

2005, i samband med stormen Gudrun, köpte Pel-

le sin första skogsmaskin. Då hade verksamheten även utökats till att hyra in klättrare och markarbetare som sågade och fällde.

Per Ekman i sin tur har arbetat i skogsbranschen sedan 1987. 1990 startade han Norrköpings Skogsentreprenad.

Kuddby Trädfällning erbjuder arboristarbeten, trädbeskäring, slutavverkning, virkesförmedling, miniskotare, vedförsäljning, trädfällning, stubbfräsning, lyft/transport, och gallring. Idag är de 23 medarbetare.

Namnet Kuddby Trädfällning härstammar från att Pelle själv är bosatt i Kuddby, och företaget uppskattar att de har en stor del av marknaden på Vikbolandet. Annars jobbar de främst i Östergötland och Södermanland. Vikbolandet, Valdemarsvik, Söderköping, Kolmården, Svärtinge och Åby är områden där de får många uppdrag.

De första 15 åren fanns inte så mycket konkurrens i syd- och mellansverige, berättar Pelle. Han utför arboristarbeten och erbjuder även trädvård. De senaste tio åren har marknaden utvecklats. Landsbygden har förändrats, men det har även blivit krav på motorsågsutbildning om någon ska fälla träd åt andra.

Rut-avdraget kom och förändrade marknaden till det bättre, tycker Pelle. Svartarbetena försvann i och med införandet av Rut, och det blev seriösare på marknaden.

Nu konkurrerar alla på samma villkor, berättar han.

Eftersom Kuddby Trädfällning jobbar över hela spektrat – från högt till lågt – känner de sig inte heller speciellt sårbara, berättar Pelle. De har flera ben att stå på. Ibland kan arbetet även innefatta en helikopterfärd och dyk i strömmen eller att flytta minkburar och fågelbon.

Kuddby Trädfällning har i dagsläget tolv bilar, tre lastbilar och sex skogsmaskiner. I verksamheten finns skogsmaskiner för att avverka skog, skogsmaskiner att köra ut avverkad skog med, skogsmaskiner till mindre avverkningar, en kranbil, två stubbfräsar och två timmerbilar som kör virke till industrin.

Kolmårdens Djurpark har blivit en stor kund, likaså lokala församlingar i Svenska kyrkan, och kommuner – exempelvis Söderköping- och Valdemarsviks kommuner anlitar Kuddby Trädfällning vid behov. De har även många arbeten på gods och herrgårdar i Södermanland. Ett exempel är Ulriksdals slott där det var önskemål om att återställa en historisk rustbädd med 100 stockar.

Jag tackar Pelle och Pär för ett trevligt besök. Innan jag går får jag möjlighet att socialisera med ett helt gäng i personalen, som dagen till ära avslutar sin arbetsfredag med att grilla hamburgare på gården.

Emy Serander
Text och Foto

Köpa eller sälja hus?

Skador eller fel i fastigheter är den absolut vanligaste orsaken till tvist mellan köpare och säljare. Vi hjälper dig att upptäcka bristerna i tid. Så att du som säljare kan sova gott om natten och att du som köpare kan känna dig helt trygg med ditt köp!

- Husbesiktningar • Energideklarationer • Radon
- Entreprenadbesiktning • Fuktbekiktning

FST HUS
BESIKTNINGAR

FAMILJERÄTT

Terese Landin är jurist och svarar gärna på dina frågor. Skicka ett mejl till redaktionen på info@soderkopingsposten.se.

Samäganderättslagen

Samäganderättslagen reglerar hur flera personer ska samsas när de äger något tillsammans, till exempel en fastighet.

Det finns tre huvudregler i samäganderättslagen:

1. Ätgärder på den samägda egendomen kräver samtliga delägares samtycke.
2. Om delägarna inte kan komma överens kan rätten förordna att egendomen ska skötas av en god man.
3. Varje delägare kan ansöka om att egendomen ska säljas på offentlig auktion.

Samäganderättslagen är dispositiv. Det betyder att delägarna kan komma överens om att samäganderättslagen inte ska gälla. Det är dock viktigt att komma ihåg att samäganderättslagen löser svåra problem. Därför är det viktigt att om man kommer överens om att samäganderättslagen inte ska gälla, så måste man noga bestämma hur man istället ska lösa dessa problem genom att skriva ett samäganderättsavtal.

Ofta är samäganderätten ”öppen” – det vill säga att flera personer står som ägare i fastighetsregistret eller i köpekontraktet. Deras ägande står angivet med ett bråk-tal, till exempel 1/2.

I rättspraxis har det också utformats en så kallad dold samäganderätt. Enkelt uttryckt uppstår dold samäganderätt när två personer köpt en fastighet för gemensamt bruk, när båda personerna har bidragit ekonomiskt till köpet och när båda personerna har för avsikt att äga fastigheten tillsammans, men då bara en av personerna står som ägare i fastighetsregistret. Oftast uppstår dold samäganderätt mellan makar och sambor, men den kan uppstå i andra nära relationer, till exempel mellan syskon och nära vänner.

En dold samägare blir egentlig ägare av fastigheten först om han eller hon blir ägare genom en formell överlåtelse eller om hans eller hennes dolda samäganderätt fastställs i domstol.

Detta innebär att samäganderättslagen inte är tillämplig på dold samäganderätt.

Terese Landin
Jurist

Slutspurt på bokrean

Köp 3 böcker
betala för 2

Öppettider är mån-fre, kl 10-18 lörd, kl 10-14

Varmt välkomna hälsar
Anders och Louise

info@soderkopingsbokhandel.se
eller ring 0121/100 98
Storgatan Söderköping

Dagens Ros

I samarbete med Ängens Blommor

Du som fått Dagens Ros kan hämta den på Ängens blommor på Ågatan, Söderköping.

Vem vill du ge Dagens Ros? Skicka förslag med max 30 tecken till: dagensros@soderkopingsposten.se eller till Storgatan 2, 614 30 Söderköping. OBS! Ange om du vill synas med signatur eller för- och efternamn. Vi publicerar insända förslag i mån av utrymme.

Vill du också ge bort en Dagens ros?

Till dig på cafet som betalade mina bakelser 24/2 med ditt kort. Blev uppskattat på fruns födelsedag.

Kortlös man

Dagens ros till Marcus och Emelie för ni är så snälla och hjälpsamma.

Elsa och Lars

Dagens ros till Midas på Häll, bar och kök för de goda grillspetten till Dalgården. Det var mycket uppskattat.

Föreningen Guldkant

Jag skulle vilja ge Dagens ros till Ulf Emilsson som alltid ställer upp när jag har tekniska problem.

Marianne Wik

Branschledande sedan 1994

Är du säker på vad du dricker?

Inte så konstigt om du är osäker. Vattnet från en egen brunn kan innehålla både det ena och det andra – en av fem brunnar i Sverige har till och med otjänligt vatten. Vår kostnadsfria vattenanalys ger svar på pH-värde, järnhalt, hårdhetsgrad m m och är ett första steg mot rent och friskt vatten.

Boka kostnadsfritt hembesök på 011-12 70 30 eller träffa oss i våra nya lokaler

Norrköping: Moa Martinssons Gata 2, 603 72 Norrköping

www.jms-vattenrening.se

**BOKSLÄPP
LÖRDAG DEN
23 APRIL**

SÖDERKÖPINGS BOKFÖRLAG

Söderköpings-Posten är stolt mediapartner till ED Söderköpings Stadslopp som kommer bli en folkfest den 21 juni 2022

Förr behövde man inte leta efter telefonen.

Foto: Privat

Jag vet inte hur många gånger jag letat efter den. Har min man varit hemma har han kunnat hjälpa mig. Men ibland har jag fått gå till en granne som ringt upp mig efter att jag skyndat hem.

Det var bättre förr

Jag vet inte hur många gånger jag letat efter den. Har min man varit hemma har han kunnat hjälpa mig. Men ibland har jag fått gå till en granne som ringt upp mig efter att jag skyndat hem. Det är min mobiltelefon jag pratar om. Senast det hände hade den lilla rackarn lagt sig under ett papper. Såg både ljus och hörde signalen då grannen ringde.

Nu säger jag: Det var bättre förr. Inte gick vi och letade efter någon telefon hemma hos oss i slutet av 50-talet. Det var då mina föräldrar skaffade telefon. Den satt fast i väggen i det rum som inte var finrum. Inte drog vi ur jacket och gick iväg med den. Nej, den var fast förankrad nära ett skrivbord. Inte behövde vi leta efter den. Vad hade hänt om jag sagt: Mamma, jag kan inte hitta telefonen, var är den? Jo, hon hade känt på min panna och även om den inte var het, skulle hon säkert ringt Syster Signe, vår distriktsköterska, och sagt att jag blivit allvarligt sjuk.

Överhuvudtaget kommer jag inte ihåg att vi letade efter saker så ofta. Kanske orsaken var att vi inte hade så många. Men jag tror också att det berodde på att man inte fick förlägga sina ägodelar. Kom man hem med bara en vante fick man allt ta reda på var den andra kunde vara. Det kan man väl säga var bättre förr: Inte så många saker och dem man hade skulle man vara rädd om.

Jag tänker på, att förr var man tvungen att känna tillit, för det gick inte att ha full kontroll. Nu kan vi snabbt få information, tack vare våra telefoner, som inte sitter fast i väggen. Ta bara en sådan sak som att mamma ensam för iväg på cykel till blåbärsskogen. Med en aluminiumkruka med lock på styret åkte hon en halvmil. Eftersom jag var ett ganska ängsligt barn skulle jag säkert ringt hela tiden, om vi haft mobiltelefoner. Mamma, var är du? Har du kommit fram till skogen? Om hon då hade sagt att hon sett en älg och jag nästa gång fått svaret Abonntenen går

inte att nå för tillfället, då hade jag förstätt att hon blivit angripen av älgen. Eller också hade hon drunknat i ett kärr. Eftersom det inte gick att ha koll på en mamma, så var det bara självklart att hon skulle komma hem när krukans var full. Och hon i sin tur fick utgå från att jag skulle komma hem när jag var och dansade vid Sanden. Tänk, om hon ringt hela tiden och undrat vem jag var med. Och jag hade varit tvungen att säga att det var Birgitta, fast jag visste att det var fult att ljuga. Frågor fick hon ställa till mig, när jag kom hem. Men då sov hon.

Naturligtvis är det många fördelar med en mobiltelefon. Vi kan känna trygghet i olika situationer. En forskare menade att den är vår "snuttefilt".

När min pappa närmade sig hundraårsdagen (han nådde inte fram) frågade jag honom om det var bättre förr. Han svarade:

Inte var husen bättre förr

Inte var lönen bättre förr

Inte var maten bättre förr

Men hade vi en kaka bröd delade vi med oss.

Det var hans erfarenhet. Jag tror att vi kan fortsätta med att dela med oss på olika sätt. Om man går ut i Söderköping är det många som delar med sig av sina tankar kring frågan om det var bättre förr.

Marianne Wik

Foto: www.pixabay.com

Vår-bekymmer

*Nog är det väl konstigt att saker händer
Att kylan försvinner och sol återvänder
Den nu snart allt högre på himmelen när
Och vi kan jubla nu är det äntligen vår*

*Och just när det knoppas och allt är så härligt
Då får en del det som fasligt besvärligt
Dom nyser och hostar och kan knappt andas
När luften med allt detta frömjöl blandas*

*Att ha allergi detta lidandes kval
För de som drabbas det ständigt mal
Vad gör man när ögon och näsa rinner
Det känns som eländet aldrig försvinner*

*Visst finns viss lindring mot detta besvär
Och efter är med problemet dig leva lär
Du ser andra njuta och må så gott
Medan själv du rinnande ögon och näsa fått*

*Nån läkare sa det försvinner med åren
Ständigt du väntar när kommer den våren
När du som andra kan skratta och le
Och allt det fina med våren då se*

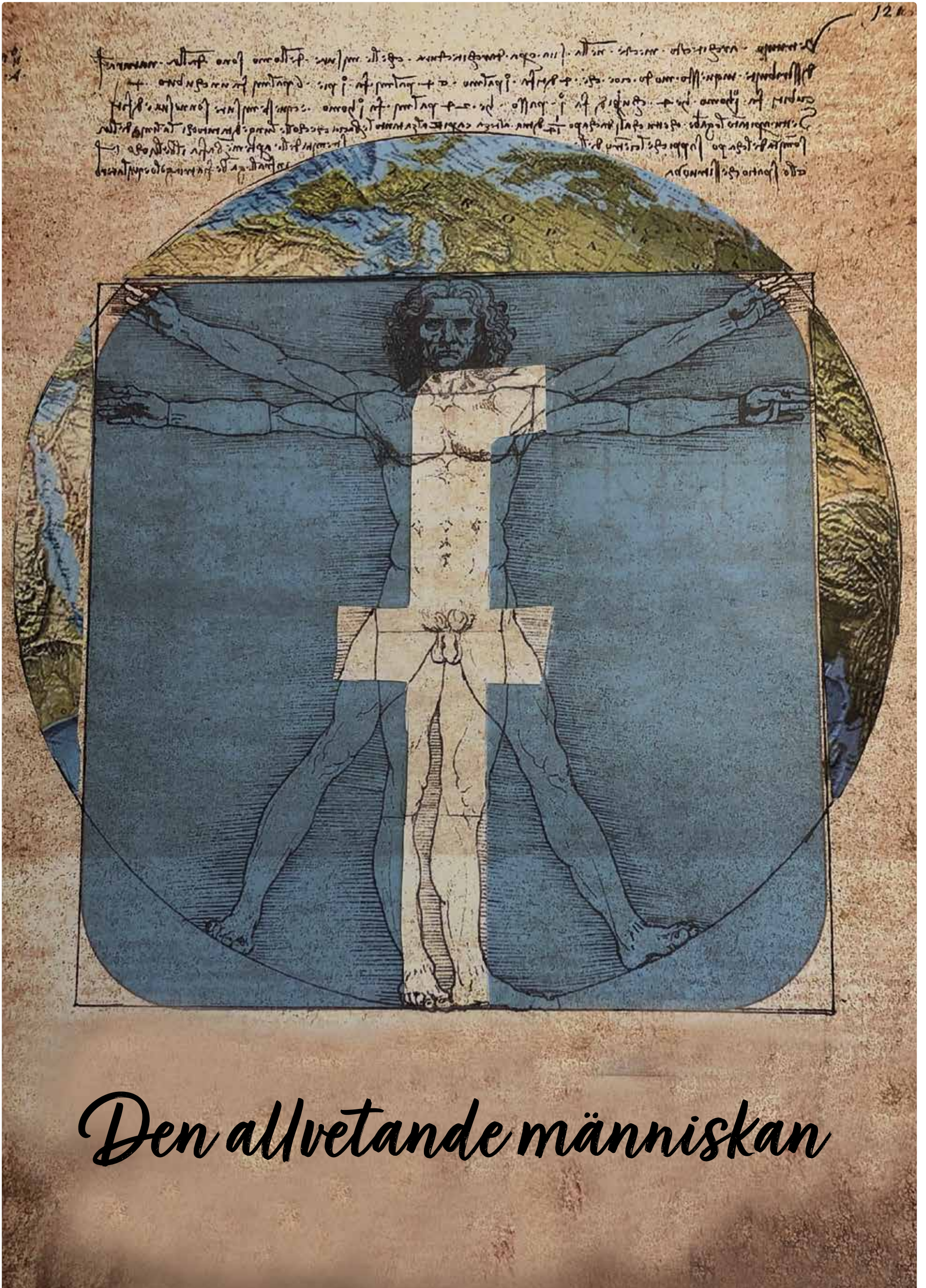
*Och visst är det härligt när knopparna brister
När knopparna allt sitt frömjöl mister
Om du inte drabbas av dess sorti
Som för så många innebär svår allergi*

*Att från tidig vår tills höskörden bärgats
Ständigt av rinnande ögon och andtäppa härjats
Då lär man sig nog av lidandet genom åren
Att med skräck se fram mot den stundande våren*

Hans Fredriksson

50 kr per såld annons i Söderköpings-Posten går till Guldkants viktiga arbete för äldre och ensamma i Söderköping

Den allvetande människan

"Mobilen har gjort oss Allvetande. Tidigare var det bara Gudarna som var allvetande, men nu har varje ägare av en mobil tillgång till kunskap långt utöver sin egen fattningsförmåga."

Framtidschocken

1970 gav den amerikanske författaren Alvin Toffler ut boken *Framtidschocken*, där han menar att den snabba utvecklingen av samhället som har skett på allt för kort tid, har försatt oss i ett chocktillstånd. Ett tillstånd av konstant stress och förvirring, en slags hjärnblödning. Det är så mycket vi inte begriper men ändå måste acceptera, bilar, rymdraketer, television och den snabba industrialiseringen som översköljer oss med varor vi inte visste att vi behövde.

En hel generation har på några decennier blivit förflyttade till denna nya värld. En förändring som är lika stor som när vi gick från jägare och samlare till att vi blev bofasta och började bruka jorden. Lika mycket har hänt under en människas livstid som under 5000 år innan, menar författaren.

Detta skrev han innan datorer blev var mans egendom.

Nu, ytterligare några decennier senare har datorerna krympt och finns i våra telefoner. Nu har varje innehavare av en *smartphone*, en mobil, omedelbar tillgång till hela världens kunskap och vanföreställningar genom Internet.

Framtidschocken har gjort oss villrådiga. Inga gamla värderingar verkar gälla längre. Men vi söker svaren hos vår guru Google.

Och vi får dem.

Mobilen har gjort oss *Allvetande*. Tidigare var det bara Gudarna som var allvetande, men nu har varje ägare av en mobil tillgång till kunskap långt utöver sin egen fattningsförmåga.

På Island där man vördar sin historia och sitt språk skapar man sig nya ord för nya företeelser. När datorerna kom bildade man ordet: *Tölva*, som är en sammankoppling av ordet *tölur* för, tal, siffra och *Völva* som betyder spåkvinnna.

Den fornnordiska Völvan som kan förutsäga framtiden och förändra den, har nu blivit digital.

Vi har blivit våra egna gudar och bekänner oss till den nya läran: IT.

Informations Teologin som lär oss en sak: *Du vet bäst*.

Med ett hårt grepp om mobilen fingrar vi tvångsmässigt på den platta skärmen som en ortodoxt troende fingrar på sitt radband.

När jag trycker på ikonen *Google Earth* på min mobil uppenbarar sig en skimrande blå planet i en svart rymd på min skärm. I en svindlande hastighet närmar jag mig Jorden och kontinenter och världshav formas under mina händer.

Ett ögonblick senare svävar jag över huset där jag bor med en exakt positionsangivelse i longitud och latitud.

När jag sedan klickar över till *streetview* kan jag glida fram på gatorna i min hemort. På Ågatan tycker jag mig skymta mig själv i mitt köksfönster på andra sidan ån.

Jag har hela världen i min hand.

Nu färdas jag västerut över Atlanten, lika snabbt som en av min barndoms seriehjältar. Klädd i blå triåer med utsträckt högerarm och knuten näve. Inte ett hårstrå rubbas i min frisyra trots att fartvinden fladdrar i den röda

capen jag bär över axlarna.

När jag närmar mig Västindien går jag ner på lite lägre höjd och hittar den ö jag söker. Jag letar mig fram norrut efter öns västra kust till en stor vik där jag för länge sedan låg för ankar med min båt.

Trots att vi är moderna människor reagerar vi som primitiva grottmänniskor vid akut fara.

Det finns tre sätt att reagera när vi känner oss hotade. Fly, fäkta eller förneka.

De akuta faror vi står inför idag: en smittande Pandemi och en skenande Växthuseffekt är något vi inte kan fly ifrån.

Men vi kan dra våra svärd och kämpa emot dem.

Vi kan följa vetenskapens rekommendationer och vaccinera oss och avhålla oss från att bli alltför intima med våra medmänniskor.

När det gäller den globala uppvärmningen kämpar världens ledande politiker och forskare med att med alla medel försöka minska koldioxidutsläppen och hitta alternativa energikällor till bolmande kolkraftverk och osande, fossilbrännande färdmedel.

Det här orsakar en del inskränkningar i vårt dagliga liv, något som många vägrar att acceptera.

Eftersom jag är allvetande vet jag alltid vad som är bäst för mig.

Min frihet och mitt välbefinnande är viktigare än överhetens direktiv och jag behöver inte bry mig om vad mina medmänniskor säger och tycker.

Skulle vi bli tveksamma går vi till vår guru Google för att få vägledning.

Och det får vi.

Hans apostlar, algoritmerna som endast efter ett par frågor vet exakt vilka svar vi söker, lotsar oss skickligt genom kunskapens labyrinter. De hjälper oss att få bevis för de teorier som gör att vi kan förneka farorna som hotar. Här hittar vi den grupp av troende som vi kan ansluta oss till. En grupp som liksom vi själva är lite smartare och har insett att alltihop bara är en stor bluff. Vi har blivit en del av något större.

Grupptillhörighet, är något vi som människor har behövt genom historien för att överleva.

Nu får jag bekräftat att Pandemin är något som läkemedelsindustrin har fabricerat med hjälp av köpta läkare enbart för att maximera sina miljardvinster genom att nu få sälja sina läkemedel på en global marknad.

Dessutom har Bill Gates försett vaccinet med mikrochips med baktanken att ta kontroll över våra tankar och förslava mänskligheten.

Gick det inte ovanligt snabbt att få fram det här vaccinet?

Jag vill behålla min mentala hälsa och tänker därför inte låta någon spruta in okända substanser i min kropp.

Växthuseffekten är bara att påfund av kärnkraftsindustrin och korrupta vetenskapsmän som backas upp av en samling hysteriska tonåringar som ägnar sig åt ett föräldrappror.

Det vet ju varenda tänkande människa att det finns

Författarens Alter ego enligt guru Google.

olika väder. Ibland är det varmt och ibland är det kallt. Så enkelt är det. Det är väl inget att gapa om. Det är ju bara sunt förnuft.

Det är nu när världen fylls av motstridiga sanningar som vi blir allt mer frustrerade och villrådiga.

Det är nu vi ropar efter en Stark Ledare.

Någon som resolut kan sträcka ut armen och peka ut färdriktningen.

Bakåt.

Bakåt till den tid då vi hade det bra och förstod hur saker och ting hängde ihop och kunde åka på charterresor och köra våra bilar utan att ha dåligt samvete eller att någon hade synpunkter på hur vi levde.

Någon som vill göra vårt land till *Du gamla du fria...* igen.

När jag har landat efter min utflykt till Västindien med Google Earth plingar det till i min telefon.

Det är de senaste nyheterna från CNN som upplyser mig om en trafikolycka i Peru. Det är en buss som har kört över ett stup och trettiosex personer har omkommit. Samtidigt har en flodväg svept in över en ö på Filippinerna och gjort tiotusen människor hemlösa.

Jag försöker föreställa mig olyckorna och känna medlidande med de drabbade, men det är svårt. Det är så många och det är ju inga jag känner.

Men jag kanske ändå skulle skicka lite pengar till *Läkare utan gränser*.

Nu är jag inte bara framtidschockad utan också samtidsstressad.

Det känns inte bra.

Det är så mycket man ska tänka på och ta ställning till

Då är det lättare att bry sig om sig själv.

Är det förresten inte dags att förnya min Profilbild på Facebook?

Det sägs ju att ju äldre man blir desto närmare kommer man sitt sanna jag.

Nu är jag så pass gammal att jag kan visa vem jag är.

Genom guru Google ändras min bild till mitt alter ego.

Jag blir kapten Jack Sparrow, en Pirat som alltid har kapat åt sig de bästa av livets godbitar och slukat dem med välbehag.

Jag lägger ut bilden och hoppas på många *likes*.

Copyright REIN WESTERBUSCH NORBERG

Rein
Westerbusch
Norberg

"Det finns inte en drog i världen som kan ta bort stress från vårt nervsystem. Däremot så kan djup sömn, vaken vila, meditation och yoga av olika former ta bort stressen. Den vakna vilan, som alltid finns där: i skogen, hemmet, båten, på stan, sjön och faktiskt för vissa, i bilköerna eller på centralstationen – en slags avslappnad närvaro mitt i stunden."

Tips som hjälper dig att bearbeta stress

I dessa oroliga tider har vi många känslor inom oss. Vi tänker på allt ont som händer i världen. Det sägs också att det är någon mening med allt – men just denna ondska är väldigt svårt att förstå vad det har för mening. Jag ska försöka ge ett bredare perspektiv på vad som är värden i livet i världen.

När vi befinner oss i en situation som nu, där ovissheten har tagit över och adrenalin flödar i våra kroppar, då göds våra rädslor och negativa tankar vilket får oss att känna stress. Samtidigt som jag skriver om stress har jag under dagen haft lyxen att få möta många underbara människor i en aktivitet som har gett mig så mycket värme och energi. Aktiviteten har reducerat min stress till en mycket låg nivå. Om stress kan vi finna mycket skrivet, eftersom vi lever som vi gör. Med mina tankar ska jag försöka beskriva så tydligt och lättförståeligt som möjligt.

Balans - nyckeln som passar till många "lås"

Jorden ligger på ett exakt avstånd från solen – skulle vi vara närmare brinner vi upp, skulle vi vara längre ifrån fryser vi ihjäl. Det är balans som ger liv.

Vi behöver balans mellan värme och kyla, mellan aktivitet och vila, spänning och trygghet. Som människa mår vi bra av just balans. Vi behöver ibland känna oss ledsna för att kunna uppleva glädje och lycka. Vi andas in och vi andas ut. Andningen är nog vår mest underskattade resurs. Vi har den så nära oss, men ändå glöms den bort så ofta med tanke på hur vi andas, hur vi lever och mår. Med hjälp av några djupa andetag kan vi direkt reducera stressen. Syresättningen till kropp och hjärna ökar. Bara på några få sekunder kan tankar bli klarare och musklerna mindre spända.

Andningen är länken mellan det medvetna och undermedvetna. Med ett par djupa andetag kan vi påverka exempelvis hjärtat som styrs av det autonoma nervsystemet. Så indirekt kan vi styra lugnare puls- och hjärtslag. Det är läkande för kropp och själ.

I vår värld pratar vi om att mycket ska vara mätbart – för då är det sant. Kan allt vara det, måste allt vara mätbart? Vi har aldrig varit så trygga som vi är idag, men ändå är vi så olyckliga och stressade – varför? Fler och fler mår sämre i takt med att vi jobbar mer, att samhällsstrukturen kräver mer av oss och vi kräver mer av oss själva. Hur mäter vi mående utifrån de instrument vi har? Och om vi inte kan mäta det, finns det inte då? Exempelvis ohälsa eller närvaro. Närvaro kan varken vägas eller mätas och ändå är det en kraft som vi alla känner. När den är borta är vi också borta. Med kärlek, lycka och sorg är detsamma. Mycket finns men vi kan inte ta på det. Vår hjärna och vårt hjärta jobbar med olika delar och vi behöver dem båda. När vi använder oss av båda blir det både mätbart och kännbart.

Stress

Är en livsnödvändig kroppslig reaktion som har fått oss att överleva genom alla generationer och tagit oss dit vi är idag. Stress får kroppen att mobilisera kraft och energi samt fokusera på ett specifikt mål under en kortare tid, vilket bidrar till bättre prestationer.

Från början var det till för att vi rent fysiskt skulle

kunna överleva och värja oss från faror. Även om vi idag inte upplever så många farliga attacker som exempelvis när ett rovdjur angriper oss, så tror kroppen att det är av samma dignitet. Idag får vi kanske stresspåslag för att energi och bränsle är dyrt, eller för att du är sen till ett möte. Trots dessa skillnader så reagerar kroppen på exakt samma sätt nu som då. Med tanke på hur många intryck och information vi dagligt matas med, så är det inte konstigt att vi går upp i puls och känner stress. Bara ordet får många av oss att bli stressade och får oss att tänka negativt. Dåligt blir det först när kroppen och hjärnan inte hinner att återhämta sig från stressen innan nästa väg gör entré.

Jag börjar andas fortare, pulsen ökar och det känns som att hjärtat ska hoppa ut ur bröstet. Jag mår illa och får ont i huvudet – jag känner mig stressad! Så kan upplevelsen vara för många av oss. Och efter en sådan ansträngning behöver hjärnan och kroppen återhämta sig. Förr när vi sprang på savannen och jagade upplevde vi samma tillstånd. Men då när jakten var slut gick vi hem för att vila upp oss några dagar. Sen var kropp och själ redo för ny jakt och utmaningar.

Den vilan och återhämtningen får vi tyvärr inte idag. Alla levande arter är under ständig utveckling och anpassning, men det tar tid. Med tanke på hur snabbt utvecklingen i samhället har gått de senaste 50 - 60 åren, samtidigt som människans hjärna har varit den samma i ca 40 000 år, så är det inte konstigt att vi inte alltid hänger med och känner av för mycket stress.

Då är det som kroppen tror att ett "lejon" står bakom oss, när det egentligen är en "att göra lista" från företaget med tio punkter som ska vara klart innan kl. 16.00. Eller att du efter har hämtat barnen ska hinna träna, också hinna handla mat, vara en trevlig förälder och sambo så att du senare på kvällen känner att du har gjort allt du planerat. Du kanske märker att det är vanligt att många människor fyller upp skålen "göra" mer än den andra skålen "vara". Då hamnar vi i obalans i vårt mående. Vi behöver båda och vi är olika, men ingen mår bra av för stora obalanser.

Vaken vila

Det finns inte en drog i världen som kan ta bort stress från vårt nervsystem. Däremot så kan djup sömn, vaken vila, meditation och yoga av olika former ta bort stressen. Den vakna vilan, som alltid finns där: i skogen, hemmet, båten, på stan, sjön och faktiskt för vissa, i bilköerna eller på centralstationen – en slags avslappnad närvaro mitt i stunden.

Vaken vila, meditation eller yoga – det finns många namn. Välj det som känns bäst för dig. Tillståndet vi befinner oss i när vi utan prestation, krav och stress är i nuet. Det kan vara att påta i trädgården, att måla, vara med djur, natur, eller att vara vänlig och omtänksam – det finns så mycket som får oss att ta del av den vakna vilan. Ibland kan blicken fastna på lågan av ett ljus, för att sedan känna att vi fick en dos extra energi. Det är också vaken vila, trans, mindfulness eller vad du vill kalla det. Det som får oss att blicka inåt och hämta kraft för att sedan verka kraften utåt. Tänk dig när du spänner en pilbåge. Ju mer du spänner den mot dig själv, desto mer kraft får pilen när den tar sig framåt.

När vi ger den "vakna vilan" mer utrymme i våra liv ökar livskvaliteten, intelligens och medkänsla. Det hjälper oss att fatta väl genomtänkta beslut och minska stressen i oss.

Om man till exempel drar ett skämt för långt, då blir det nästan allvar. Eller om man är för allvarlig blir det nästan ett skämt. - Tänk på balansen

Du har din fria vilja att välja riktning

Vår hjärna tar hela tiden en massa beslut. Den beundrar eller föraktar, dömer och bedömer allt vi känner, ser och hör. Den gör så då det ingår i vårt överlevnadssystem. Undermedvetet packas alla intryck ihop och bildar en vald sanning. Vi blir bra på det vi väljer att träna – tränar vi oss i att se fel och brister blir vi bra på det. Väljer vi att se möjligheter och chanser, så blir vi bra på det. Skulle vägskalarna väga jämnt med de olika intryck så kommer det ändå att finnas en skäl som väger lite tyngre. Det beror på att hjärnan har svårt att förhålla sig neutral. Då är det den som är förknippad med starkast känsla som hjärnan väljer. Känslan bygger på våra erfarenheter och tolkningar av det vi sett och upplevt tidigare – ett så kallat omdöme. Denna förmåga är till för att det inte ska finnas några tveksamheter i ett skarpt läge. Allt för att det ska gå snabbt att besluta om en situation är farlig eller inte. Sen om det blir rätt bedömning är en helt annan sak. För det finns många betraktare och vem har rätt?

Min uppfattning av verkligheten är inte verkligheten och vem har sett den?

"Borde inte den där personen skärpa sig lite" eller "den där personen är så vacker, mycket vackrare än jag" eller "jaha, nu tittade hon bort, det är säkert mig det är fel på". Dessa tankar och tolkningar kommer över oss titt som tätt. Men hur sanna är de egentligen? Detta får oss kanske att känna oss obekväma eller stressade. Men faktum är att det inte nödvändigtvis finns någon sanning i det vi tolkade hos den andra och som vi blev stressade av. Personen kanske verkar ointresserad och tittade bort för att i själva verket se om det fanns en toalett i närheten? Det handlade inte alls om dig fast du valde att tolka det så. Tankar skapar känslor och då blir det kemi.

Trots det läge som råder i världen, är det viktigt att du tillåter dig att njuta av det du uppskattar och mår bra av. Det är din skyldighet att ta hand om dig på bästa sätt.

Ibland så hör jag att människor säger att livet är kort. Jag säger att det är det längsta vi har. Lycka är en produkt av vad vi gör och vad vi tänker. Så passa på att göra saker du mår bra av och som är roliga. Var med människor du tycker om.

Då kommer du att känna mindre stress.

David Carlsson

Fritte med sin röda halsduk.

Foto: Privat

Vår älskade och saknade Fritte

Man måste tänka på djurets bästa när de är sjuka. Det har jag fått höra ofta efter att vi fick åka med vår fina katt Fritte till katthimlen för några veckor sedan. Det vet jag mycket väl att man måste. Men det spelar ingen roll. Jag saknar min älskade katt så att det sliter i mig och mitt hjärta är krossat. Även för hans fina husse. De som har haft en hund eller katt vet hur det känns. Tack och lov är det ingen som sagt "det var ju bara en katt"!

Fritte blev 18 och ett halvt år. Jag hämtade honom som kattunge strax i närheten av Stegeborg en augustikväll 2003. Att jag skulle skaffa katt var lite oväntat i och med att jag hade varit rädd för katter sedan tonåren. Men ödet bestämde annorlunda och nu var det bestämt att jag skulle bli med katt. När katten väl var på plats hemma första kvällen så satt han och tryckte under det utfällda diskmaskinslocket i ett par timmar. Han var ju rädd förstås och undrade säkert vad han hade hamnat. Vi hade ju ryckt upp honom från hans mamma och syskon. När det gått ett par timmar ville jag ändå få fram honom och det slutade med att han somnade på min axel den kvällen. Från och med den stunden var det han och jag. Det har ju funnits andra runtomkring katten också förstås. Min mamma och bror har älskat denna katt. Jag hade haft honom i fyra år när hans bästa och finaste husse kom med in i bilden. Min mamma blev "mormor" för katten då han allt som oftast var hos henne och kopplade av som hon uttryckt sig. Och han fick extra god mat också förstås.

Husse blev adopterad av Fritte från första stunden. Och jag får nog tillstå, även om det känns svårt, så blev nog katten mer tigt med husse än med mig efter ett tag. Otaliga är dessa gånger då Fritte uppmanade husse att

lägga sig i soffan efter jobbet så att han kunde få lägga sig på dennes bröst för att sova middag en stund. De här två har ofta suttit på trappen och solat sig. Nåja katten har tagit igen liggandes sig när husse tålmodigt klappat honom om och om igen.

Fritte var en vandrare och det oroade oss många gånger. Han var upp vid kanalen och även på Ramunderberget. Någon gång så hade en granne sett honom komma upp ur förpiken på en segelbåt. Hemska tanke om han ofrivilligt hade fått följa med i en båt genom kanalen. En annan gång så var det en turist som matade katten med sin glasstrut med romrussin. Ofta var han i trädgården hos å-caféet och charmade gästerna. Maria, krögare nämnde en gång att hon inte sett Fritte på länge. "Han är nog vid Smultronstället och jagar bort fåglar. Va? Har han bytt ner sig" skrattade hon.

Fritte hade alltid en halsduk i olika mönster och färger. Flera av dom uppsydda av min granne Ragni. Vilken också bjöd honom på gräddor tempererad efter hur han vill ha den. När det var fotbolls-VM fick han en svensk flagga runt halsen, men allt som oftast var den röd. Det blev liksom hans signum. Och jag vill tro att han förstod att han var extra snygg och tjustig i sina små slipsar. När turister kom in på vår gård så ställde han upp sig och blev både klappad och fotograferad. Detta hände flera gånger per dag under högsäsong.

Han blev också tjenis med flera andra grannar och ibland blev han inbjuden och fick leverpastej eller gick och la sig och sov med några andra katter. Ibland blev det fight med andra katter och det slutade illa några gånger. En gång med bett och rivsår på bakre delen av kroppen. Då var det inte roligt när han skrek bara vi tog i honom. Men det läkte ju till slut med medicin och omvårdnad. Tack och lov.

Eftersom Fritte hade slipsen på så blev han igenkänd av många. En gång var jag inne på Systembolaget när en bekant kom in och sa "Jag visste att du var här". Jasså varför då? sa jag lite snäsigt. Jo din katt sitter utanför och väntar på dig. En annan gång så var det en kund till mig som sa att han träffat en sådan trevlig katt med röd halsduk. "Klart att katten är trevlig. Han är ju min," sa jag och skrattade.

Ja, det finns många härliga minnen från dessa år. Både roliga och oroliga. Men helt klart så kan jag säga att Fritte har lämnat ett stort tomrum efter sig i vår familj och säkert hos andra. Att ha ett husdjur är inte bara ett djur på fyra ben. Det blir en familjemedlem med sin egen personlighet och är man djurvän och ägare av ett husdjur så känner man igen detta. Däremot så avstår vi gärna från dumma kommentarer som att det "det var ju bara en katt". Nä så är det inte alls. Det betyder mycket mer än vad man kan förstå. Jag kan fortfarande inte förstå att vi inte får se honom mer. Kanske kan han se oss från katthimlen. Härligt i sådana fall.

Lev väl och välkomna våren. Den är här nu.

Christina Forsman Nilsson

Anders visar upp ett av de vackra skåpen.

Anders slipar på en skåpsdörr.

Anders Matsson snickarmästare i Valdemarsvik

För att få veta mer om Anders möbelkonst åkte vi till industrihuset Garveriet. Lokalen är stor och ljus och maskinerna med sågar och hyvlar står tätt. Flera möbelskåp är under tillverkning till den exklusiva möbelbutiken Svensk Tenn, belägen på Strandvägen i Stockholm. Här tillverkas bl.a. skåp med fina detaljer som infällda lås och urfrästa detaljer. De förses också med sigill. Det är klassiska möbler som för många år sedan skapades av legendariska möbeldesignern Josef Frank (1885 – 1967). Verkstan tillverkar fem olika produkter i serier om ca tio enheter. På varje möbel läggs hundratals timmars arbete i finsnickeri. Det innebär att prislappen för möblerna hamnar över 100 000 kr, kanske 150 000 kr för ett skåp.

Direkt när jag träffar Anders hör jag på hans dialekt att han inte är någon Östgöte. "Nej jag är uppvuxen i Stockholmsförorten Rågsved". Anders studerade sedan vid slöjdläroarseminariet i Linköping. Under många år drev han snickeri i Leksand. Det var under den tiden han fick Svenskt Tenn som uppdragsgivare. Han arbetade som slöjdläroare samtidigt som han bedrev eget snickeri.

För 20 år sedan kom han till nystartade Carl Malmstens eftergymnasiala snickarutbildning i Valdemarsvik. Under tio år utbildade han unga snickare från hela landet, men intresset för utbildningen minskade succesivt samtidigt som kommunens ekonomiska resurser inte räckte till. Nu finns ingen undervisning till snickare i regionen, närmsta plats för utbildning är i Västerвик. Där satsar man företrädesvis på nyanlända invandrare. Utbildningen är på tre år.

Möbelindustrin skriker efter snickare. "Jag är lite besviken på att det inte är fler ungdomar som attraheras av

hantverk, utan istället vill bli bloggare eller kändisar på annat sätt. Det är en väldig tillfredsställelse att se att det här har jag åstadkommit med mina händer. Vad jag försöker förmedla till de unga snickarna är, titta på detaljer, känn efter med fingrarna och välj rätt material och använd det på rätt sätt t.ex. genom att låta fiberriktningen i trä gå i ett uttänkt mönster".

Lönerna är lägre, jämfört med byggbranschen, men ändå blir möblerna kostsamma efter många arbetstimmar. Om det ska gå att producera så måste det vara med hjälp av kända möbeldesigners, typ Jonas Bolin, som kan skapa efterfrågade stilmöbler. Allmänt känns det som att hantverket backar lite och designen blir viktigare.

Tidigare fanns det mecenater som såg till att kvalitetsmöbler kunde tillverkas, något av den rollen har Svenskt Tenn nu, även om syftet är affärsdrivande. Kunderna finns världen över, t.ex. ambassader och andra ofentliga miljöer.

I verkstaden arbetar förutom Anders ytterligare tre anställda med olika bakgrund, bl.a. en syriansk man som tidigare arbetat som frisör. "Utbildning och erfarenhet är viktigt säger Anders, men man måste också ha rätt personlighet, att vara ytterst noggrann och ha sinne för detaljer. Vi skulle behöva anställa fler medarbetare, vilket dock är svårt då det är höga kvalitetskrav från den huvudsakliga beställaren Svenskt Tenn. När vi ska rekrytera så ska man också uppskatta att bo i Valdemarsvik i en härlig skärgårdsmiljö och det steget från en storstad kan vara stort".

Med nuvarande resurser är det svårt att hinna med privatkunder. Det tycker Anders är synd, han skulle gärna också vilja vara "snickaren i byn".

Jag visas runt i lokalerna. Nyligen har verksamheten fått hyra ytterligare 200 kvm, vägg i vägg. "Vi ser fram mot att kunna flytta om i lokalerna för att kunna få en luftigare och mer rationell miljö".

Anders visar mig möbler under produktion och trämaterial som ligger på lager. Träslagen är främst mahogny, valnöt och körsbär. Möblerna är fanerade, men med tjockt lager så att de går att slipa vid behov. Faner används för att materialet ska bli lättare och passa konstruktionen, annars förekommer också massivt trä i vissa detaljer. Mycket av Josefs Franks möbler är osvenska har organiska möbelformer med tunna detaljer. Möblerna har tillverkats i decennier av olika snickerier som uppfyller beställarens höga krav på kvalitet. Jag påpekar, tänk på byråer som framställdes på 1700-talet med infällda träslag, vilka mästerverk. "Ja säger Anders, sådana möbler kan ingen tillverka idag."

Hur ser dina framtidsplaner ut?

- Vi ska inreda den nya verkstan och göra arbetsmiljön bättre och då kommer vi bli effektivare. Själv är jag 65 år och har börjat fundera på om jag ska trappa ner något. Jag tycker fortfarande att det är mycket roligt, men jag vill inte behöva arbeta kvar för att ingen annan tar över. Jag hoppas att någon ska kunna ta över min roll om några år.

Åke Serander
Text och Foto

Din lokala inredningsbutik!

Varmt välkommen till oss!

Öppettider
torsdag 10-18
fredag, lördag, söndag 11-15

Finns på gården
Sörby 2, Ringarum
073-063 04 93

Håll dig uppdaterad
f Hemma hos Elsa i Ringarum
i hemmahoselsa

Välkommen in till oss på Handels Dag Lördagen den 26/3. Extra-öppet 10-16

- Erbjudande i Butiken
- Handla för Söderköpingsmyntet.
- Nu även påfyllt av de populära rostiga Tupparna och Hönorna till Trädgården.

Hälsningar Susanne & Therese

Anders Blommar
SÖDERKÖPING · SEDAN 1950

Skönbergagatan 6, Söderköping
Tel: 0121-101 95

VÄLKOMMEN TILL DÄCKIA, SÖDERKÖPING

DU KAN BYTA TILL SOMMAR-DÄCK EFTER DEN 31 MARS. DUBBDÄCK ÄR TILLÅTET TILL OCH MED DEN 15 APRIL. BOKA TID FÖR DÄCKSKIFTE PÅ TELEFON 0121-721 730

BOKA PLATS
I VÅRT
DÄCKHOTELL

 Däckia

Johans Däckservice AB 0121-721 730 www.dackia.se

YOKOHAMA
www.yokohama.se

YOKOHAMA
Däcken för din säkerhet

Boka ett
kostnadsfritt
hembesök!

Modern avloppsrening

Ecobox är svensktillverkade, kemikaliefria minireningsverk som ersätter trekammarbrunnar, markbäddar och infiltrationer. De klarar reningskraven vid normal och hög skyddsnivå och fungerar lika bra för villan som för fritidshuset. Vår avloppsrening är pålitlig och enkel att underhålla. Komplettera gärna med vår regnvattentank.

Kontakta oss så hjälper vi er vidare.

Återförsäljare

 AGROTEC

Mikael Pettersson
070-340 77 75
mikael.p@agrotec.se

**FRISK
ENTREPRENAD AB**

Pelle Frisk
070 685 89 06
info@friskentreprenad.se

 ecotech
Svensktillverkade reningsverk
0927-775 75 ecot.se

Information om byggplaner i Söderköpings kommun

"I Söderköpings kommun byggs ca 80 bostäder per år. Varje år färdigställs också några detaljplaner och blir antagna.

På kommunens hemsida kan medborgare ta del av pågående detaljplanarbete, vilka som är i väntan på laga kraft samt planer som blivit överklagade till mark- och miljödomstolen för prövning."

Linda och Aline presenterar aktuella planer för Söderköping.

Under ett möte på CoOperate Coffice presenterades pågående planarbete i kommunen. Intresset var stort, ca 25 personer deltog däribland ägare och företrädare för fastighetsbolag.

Föredragshållare var Aline Eriksson, plan- och bygglovschef och Linda Wahlman, samhällsbyggnadschef.

Vad är en detaljplan?

- En detaljplan är ett juridiskt bindande dokument. När en detaljplan vunnit laga kraft så gäller den tills vidare - det vill säga tills den upphävs eller ersätts med en annan plan. En detaljplan föreskriver vad som får byggas på platsen, hur byggnationen ska utföras, exempelvis vilken färg fasader ska ha, vilket sorts material takbeklädnaden ska bestå av med mera. Den kan även bestämma byggnationens placering på tomten samt att den styr mark- och vattenanvändning.

Översiktsplan är överordnad

- Översiktsplanen ska hållas aktuell och täcker hela kommunen. Den visar i grova drag hur kommunen vill att stad och landsbygd ska utvecklas. Vilka områden som kan bebyggas och vilka som av olika anledningar är olämpliga för byggnation.

Översiktsplanen är ett vägledande dokument men inte bindande såsom exempelvis detaljplanen. Kommunen har en kommunövergripande översiktsplan som antogs 2015 samt en fördjupning över Söderköpings stad från 2018.

En detaljplan ska stämma med det som fastlagts i översiktsplanen.

Bygglov kan ges även om detaljplan saknas. Det kan exempelvis vara när man bygger hus i lantligt läge och där det istället råder sk. utomplansbestämmelser. I sådant fall kan man som fastighetsägare skicka in sina byggplaner till bygglovsavdelningen, antingen genom en bygglovsansökan eller med ett så kallat förhandsbesked

som besvarar ifall byggnationen är möjlig eller ej.

Arbetet med planer och byggnation regleras i Plan- och bygglagen (PBL). Att utforma en detaljplan tar från nio månader till flera år. För närvarande arbetar kommunen med 20 detaljplaner. Det prioriteras samhällsviktiga funktioner först som t ex skolor, dragning av E22, o.s.v. Allmänheten får delta och lämna synpunkter och under processens gång sker politiska beslut.

Så här går det till när en detaljplan blir till, vid exempelvis nybyggnation av ett villaområde:

Det krävs till att börja med ofta flera utredningar såsom geotekniska - vad är det för markförhållanden? Arkeologiska - finns det något historiskt intressant att ta del av på platsen?

Sedan ska det man önskar bygga vara lämpligt för landskapsbilden.

Planen är såklart också beroende av utbyggnad av vatten- och avloppsnät.

När man kommit så här långt tas ett politiskt beslut om samråd - därefter kommer detaljplanen ut på samråd.

Vid ett samrådsmöte - får allmänheten och grannar möjlighet att lämna synpunkter på planen.

Efter eventuella revideringar av planhandlingarna blir det en granskning (utställning). Vilket är en ny remissrunda.

Slutligen sker en sammanställning och eventuell revidering, innan detaljplanen kan antas och börja gälla.

Det är väntetid innan planarbetet kan starta då det är många planer i kö.

I Söderköpings kommun byggs ca 80 bostäder per år. Varje år färdigställs också några detaljplaner och blir antagna.

På kommunens hemsida kan medborgare ta del av pågående detaljplanarbete, vilka som är i väntan på laga kraft samt planer som blivit överklagade till mark- och miljödomstolen för prövning.

Om man är berörd av detaljplanerna så har man rätt att överklaga dem, förutsatt att man framfört skriftliga synpunkter senast under granskningsskedet. Om den detaljplan blir överklagad så går den vidare till mark- och miljödomstolen som avgör om detaljplanen vinner laga kraft eller om den upphävs.

Följande detaljplaner är överklagade:

Norra Finnö reningsverk - Söderköping Tyrislöt 1:29 - planer att bygga nytt reningsverk. Detaljplanen antogs 2019 - blev överklagad och kommunen fick planen upphävd. Man har korrigerat synpunkterna och genomfört en fördjupad lokaliseringstudie. Planen antogs på nytt 2021 och har återigen blivit överklagad. För närvarande är planen hos mark- och miljödomstolen för prövning.

Smultronstället och intilliggande verksamhet - Söderköping 2:40 och 2:97 - tidigare vandrarsändamål ändras till detaljhandel och centrumändamål

Planer som nyligen vunnit laga kraft - inte överklagade alternativt ej upphävd av mark och miljödomstolen

Slussportens väganslutning - syfte att möjliggöra anslutande kommunal väg mellan gamla riksvägen och ny trafikplats. Det var här man diskuterade kring hasselsnoken. Man behöver göra bergsskärning som kan få en miljöpåverkan. En faunapassage för hasselsnokarna kommer att anläggas.

Kvarteret Vimman - Söderköping 3:45 - här planeras det för flerbostadshus med ca 50 lägenheter

Planen blev antagen september 2020 och sedan överklagad. Var hos mark- och miljödomstolen som inte valde att upphäva planen.

Frågor som uppkom under presentationen:**Det är få planer för villabyggnation, finns det några planer för nya tomter centralt?**

- Ingen plan där kommunen äger mark. De som finns är i Skönberga och på landsbygden av privata ägare.

Hur går det med detaljplanen för Albogadalen?

- Den pågår. Där krävs omfattande arkeologiska undersökningar samt att övriga undersökningar krävs. Har potentialen för 800 bostäder.

Dagens detaljplaner är väldigt styrda och planerna riskerar att bli inaktuella på grund av situationer i samhället. Finns det planer på att släppa lite på kraven?

- Det måste finnas flexibilitet i arbetet. Under 70-, 80-, 90-talet var det väldigt vanligt att man gjorde väldigt oflexibla detaljplaner, med exempelvis mycket prickmark (vilket innebär byggnadsförbud).

Det finns många känsliga miljöer i vår stad som gör att man måste vara försiktig. Men vi arbetar för flexibilitet så att det blir realistiskt i byggskedet.

Linda berättar om arbetet kring nya E22

- Trafikverkets vägplan är antagen men överklagad. Vi hoppas på beslut under 2022/2023.

Det pågår en hel del kommunala projekt i samband med den nya dragningen, både direkt och förberedande arbete. Ansvariga tjänstemän som arbetar mer om E22: Therese Nordgren, projektsamordnare för E22 och mark- och exploateringsingenjör samt Sara Norling, projektledare.

Förändrade förutsättningar med nya E22

- Med den nya dragningen av E22 får vi ett ändrat rörelsemönster för bilister. Det ger nya möjligheter för gående och cyklister som korsar eller åker längs Erik Dahlbergsgatan.

Något som också förändras är förutsättningar för kollektivtrafikförsörjning. Vilka bussar kommer att gå genom staden och vilka går via nya E22?

Den nya sträckningen av E22 möjliggör även annan exploatering utmed Erik Dahlbergsgatan.

Kommunala projekt

- De nya trafikplatserna på E22 - norra och västra infarten.

Detaljplan för Albogadalen (nämnt ovan, reds. anm.). Akveduktens verksamhetsområde - möjliggör bl.a koppling mellan kommunalt verksamhetsområde och E22.

Omvandling av Erik Dahlbergsgatan - vilka funktioner ska gatan ha i framtiden? Exploatering utmed gatan, flytt av VA-ledningar samt övertagande av väghållningsansvar från Trafikverket till kommunal regi.

Från Europaväg till gata som även i framtiden kommer vara ett huvudstråk med många funktioner men med minskad trafikmängd.

Finns det en tidsplan när arbetet för Erik Dahlbergsgatan ska påbörjas?

- Inte i dagsläget. Det blir först när kommunen är väghållare. Men vi kan göra förberedande arbete. Det är många olika samverkande aktörer och frågeställningar i det här projektet.

Finns det planer på centralt belägna p-platser?

- Det är ingen aktiv fråga kommunen arbetar med. I norra infarten finns möjlig yta för p-platser.

Hur ser tidsplanen ut för detaljplanen Akvedukten?

- Förhoppningsvis när förbifarten är klar. Det är en del andra saker den behöver synkas med.

Daniel Serander
Text och Foto

Här är några pågående planarbeten i kommunen:

(Plats, fastighetsbeteckning, plan och status).

Akveduktens verksamhetsområde (i närheten av företaget HTC) - Söderköping 2:32 - här planerar man för ett nytt industriområde. Planen ligger i startskedet och har inte varit ute på samråd. Utredningar krävs kring arkeologi, buller, trafik och dagvatten.

Bergön - Aspöja 1:18 - här önskar man skapa mark för boende, turism och besöksändamål.

Kommunen har valt att ansöka om planeringsbesked till Länsstyrelsen då det finns många riksintressen i skärgården, rörligt friluftsliv, naturvård etc.

Länsstyrelsen lämnade negativt planeringsbesked på grund av att planen innehöll för stort antal tilltänkta bostäder. Planen omarbetas för närvarande.

Fältet i anslutning till Gångestagatan utmed väg 210. - Fullerstad 5:9 - planer på 150-200 lägenheter/hushåll, förskola och äldreboende.

Området kring Skönberga kyrka är känsligt så det är komplicerat att ta fram ett nytt bostadsområde. Väntar på besked från Länsstyrelsen om översyn av kulturmiljövärden.

Med anledning av det är det i dagsläget en oklar tidplan för fortsatt arbete.

Villa Lagberg (på andra sidan Skönbergagatan från Söderköpings brunn) - Söderköping Lagberg 1 - här finns planer på flerbostadshus.

Då Söderköpings innerstad är intressant av kulturhistoriskt perspektiv så måste byggnaden utformas med hänsyn till detta.

Gamla brandstationen - Söderköping Nortull 13 & 19 och del av Söderköping 2:84 - påbörjat arkeologiska undersökningar. Planerar för bostäder och centrumverksamhet.

Husby backe - Söderköping Hjorten 1, 2, 3 och 4 - vill möjliggöra för fler bostäder och utveckling av de befintliga. Här utförs ett antal olika utredningar och naturvärdesinventering pågår.

Hjälmsborgs Återvinningscentral - Söderköping Skatteterpet 1:1 - Önskar möjliggöra för en ny återvinningscentral och en omlastningsstation. Projektet är i startskedet - utredning kommer utföras kring trafik, buller m.m.

Mogata förskola - Söderköping Stengården 5:1 - planer att anlägga en ny förskola i anslutning till den befintliga skolan.

Här finns behov att ta fram undersökningar som exempelvis arkeologi och se över trafiksäkerheten.

Norra Finnö (i anslutning till Gäddvik) - Söderköping Ekö 3:1 - planerar man för 20 tomter för fritids- och permanentbostäder. Är i tidigt skede där det pågår ett antal olika utredningar.

Waldorfskolan - Söderköping Hammarspängen 1:3 - skolan vill möjliggöra för en expanderande verksamhet med skola och förskola. Förhoppningen är att det blir samråd under våren.

Tennisbanorna fram till Söderköpings brunn (längs med Storån) samt riven hörnfastighet (tidigare privatbostad) - Söderköping Löjan 1 och del av Söderköping 3:63 - syfte att bygga flerbostadshus med 15 lägenheter. Byggherren bestämmer vad det blir för upplåtelseform.

Trädgårdsmästeriet (fd reningsverket) - här planerar man för att bygga ca 120-150 lägenheter.

Kv. Vimman - Söderköping 3:45.

Villa Lagberg - Söderköping Lagberg 1.

Gamla brandstationen - Söderköping Nortull 13 & 19 och del av Söderköping 2:84.

Trädgårdsmästeriet (f.d. reningsverket).

VÄRMER DU UPP DITT HUS EFFEKTIVT?

Välkommen att kontakta vår energi- och klimatrådgivare med frågor.

Per Sjöström
011-15 16 44

SÖDERKÖPING.SE

Söderköpings-Posten

Värmande läsning.

S:ta Ragnhilds trädgårdsförening inspirerar till odling och trädgårdsskötsel

Emma Falebrant.

Helene Bark.

Paret Ewa Lövgren och Roger Lund.

Gunnel Arvidsson.

Marianne Biander.

Här presenterar sig några medlemmar i S:ta Ragnhilds trädgårdsförening och ger tips inför sommarens odling

Emma Falebrant har ett medfött trädgårdsintresse från mamma och pappa som alltid såg till att hon hade ett trädgårdsland att odla i. Sedan hon flyttade ihop med Emil i Kömnevik utanför Gusum, har hon på en skogstomt med mycket sten skapat många platser att odla på. Här växer blommor, kryddor, tomater, paprika, potatis, lök och mycket annat. Hon har köpt mycket jord, men vill med hjälp av bokashi och kompost göra mer jord själv.

– Framför allt efter det att fritidsodlarna uppdatat att det finns bekämpningsmedelsrester i ko- och höns gödsel som man köper. Växtnäring med innehåll av klopyralid som skadar känsliga växter som tomat, paprika och bönor, varnar Emma.

Hon letade på nätet efter en förening med medlemmar att dela sitt trädgårdsintresse med, och i Valdemarsvik fanns det ju ingen, så det fick bli S:ta Ragnhilds trädgårdsförening. Nu är hon på väg in i styrelsen.

– Jag tror vi är många i min ålder som vill odla mer själva, ekologiskt, gott och nyttigt och i samklang med naturen, säger Emma. En dröm vore ju att kunna bli självförsörjande. Mitt tips till sommarens odling är att våga testa och våga misslyckas.

Helene Bark flyttade till en nybyggd fastighet 1986 strax

utanför Söderköping. Den stora trädgården blev det inte mycket av de första åren då jobb och barn tog all tid. Men intresset fanns. Ett par trädgårdsdesigner anlätades, men förslagen var inte så roliga. Istället gick Helene en trädgårdsdesignkurs själv på distans på en folkhögskola när hon fick chansen våren 2019. Där ritade hon upp det som hon ville ha det, med köksträdgården, magnolialunden, rosrummet, insekshotellet och fruktunden. Det grävdes och kördes på jord och köptes och planterades växter.

Det var Helenes svägerska och granne som tipsade om trädgårdsföreningen. När hon väl var med ställde hon upp och visade sin nya trädgård på en av föreningarnas vandringar.

– Det var jättetrevligt. Det kom 35 personer och de sista var kvar till det blev mörkt, berättar Helene.

Helenes trädgård kom också med i det projekt där föreningen filmar hemma hos medlemmar och har haft distansträff kring filmen med kända trädgårdsprofiler. Filmen den gången handlade om att Skydda sin trädgård då växtskyddsexperten från Odlar med P1, Maj-Lis Pettersson, var med.

– Jag uppskattar verkligen de träffarna, när t. ex. Farbror Grön som är så inspirerande på sociala medier satt med och pratade med oss och Eva Robild som skrivit den fina boken om beskärning, säger Helene och håller upp boken. Maken ska gå ympkursen, men jag ser mest fram emot att trädgårdsresorna med föreningen kan komma igång igen efter pandemin. Mitt tips till sommarens odling är att frösa blommor som ger glädje i flera år. Jag har

Foto från en inspirerande trädgårdsvandring...

... i Åsa Höjefälts trädgård.

fantastiska blåa riddarsporrar och vita fingerborgsblommor som kommer år efter år. Luktärtor och borstnejlikor kommer gärna tillbaka, då de frösår sig själva.

Ewa Lövgren har odlat mycket i sitt liv och varit medlem i Riksförbundet Svensk Trädgård i 30 år. När hon gick i pension lite tidigare och flyttade till en liten gård i Östra Ryd blev odlandet till ett levnadssätt. Hon gick en utbildning i ekologisk trädgårdsodling och startade företaget Kils Eko, som säljer överskottet av ekologiskt odlade grönsaker på marknader och hemma på gården. Att komma till gården är en helhetsupplevelse där man kan njuta av miljön och blomsterprakten under tiden som Ewa skördar till kunden. Alternativt ställer de en beställd kasse nyskördad på förstuviksten för avhämtning. Marknadsföringen av Kils Eko sker främst genom Facebook och Instagram.

Sedan ett par år tillbaka har Ewa tagit på sig att organisera föreningens trädgårdsvandringar under sommarhalvåret. Det brukar bli tio till tolv stycken.

– Det är viktigt att poängtera att det inte bara är perfekta trädgårdar vi besöker, säger Ewa. Vi vill se alla typer av trädgårdar och inspireras när de är i olika utvecklingsstadier.

Ewa vill också framhålla den professionella rådgivningen som man som medlem får gratis av Riksförbundet via mail eller telefon.

– Den bygger på kunskap och forskning och är nå-

got helt annat än de tio olika svar man får på en fråga man slängt ut på sociala medier, tycker Ewa. Mitt tips till sommarens odling är att täckodla, så sparar du in på arbetet med ogrärensning och vattning.

Gunnel Arvidsson har alltid varit intresserad av växter, från början vilda växter. Fast hon egentligen inte har någon egen trädgård har hon till och med varit med i styrelsen i trädgårdsföreningen från start till årsmötet förra året.

– Det går ju att odla tomater och paprika på balkongen, men medlemskapet ger så mycket annat, säger Gunnel. Trädgårdsvisningarna vi har under sommaren tillför så mycket, och charmen är att det är stor variation på trädgårdarna. Vandringsarna gick ju också vara med på under pandemin, eftersom det var utomhus och i ordnade former.

De trädgårdsresor som arrangeras gillar hon. I år kommer de tas upp igen, efter pandemin, med en tvådagarsresa till Vårgårda trädgårdsförening i Skaraborg. En resa som hon är med och arrangerar.

– Dessutom brukar jag gå på de föreläsningar vi har. Jag ser verkligen fram emot den kommande tillsammans med Naturskyddsföreningen, som heter trädgårdsmyller och handlar om hur man får humlor, bin, fjärilar och andra insekter att trivas i trädgården, berättar Gunnel. Mitt tips till sommarens odling är att odla gärna mer i kruka.

Marianne Biander bor inne i Söderköping men odlar framför allt på torpet i Helgenäs. Hon har genom åren varit väldigt aktiv i föreningen, ordförande till exempel.

– För mig har föreningen betytt mycket, att umgås med personer som delar samma intresse berikar livet, berättar hon entusiastiskt. Somliga kanske bara deltar i någon enstaka aktivitet och tycker tidningen Hemträdgården räcker gott som medlemskap, medan jag gjort föreningen till en livsstil.

– Med så mycket kunskap som finns bland föreningens medlemmar finns det alltid någon att fråga till råds. Mitt tips till sommarens odling är att så dillfrö fritt i trädgårdslanden, säger Marianne.

Om föreningen

För 22 år sedan bildades S:ta Ragnhilds trädgårdsförening för att ”under trivsamma former öka vårt kunnande om trädgård”. Föreningen är en del av en riksomfattande organisation som bildades för 122 år sedan och som idag har över 32 000 medlemmar och cirka 150 lokalföreningar runt om i landet. Det är Riksförbundet Svensk Trädgård vars medlemmar just är intresserade av att lära sig mer om sitt odlade.

Här finns de som är nybörjare och just ”blivit med trädgård” och här finns de kunniga medlemmarna med stor erfarenhet som uppskattar gemenskapen och de aktiviteter man kan ha i en trädgårdsförening. Vi träffas och ses i studiecirklar, på föreläsningar, trädgårdsresor, frö- och plantförsäljningsdagar, digitala träffar och vi har trädgårdsvandringar under sommaren där medlemmar visar upp sina trädgårdar. Där tar vi del av varandras lyckade och mindre lyckade odlingsäventyr. Alla har vi något att lära!

I början av 1900-talet handlade det mest om fruktodling men sedan många år tillbaka är det allt från grönsaksodling, blomsterrabatter, krukodling, trädgårdsanläggning till allt som har med ditt fritidsodlande att göra. Även medlemstidningen Hemträdgården, som kommer ut med sex nummer per år speglar detta. Man tar också ett nationellt ansvar för frågor som rör fritidsodlingen. Det är ju ändå 2,5 miljoner trädgårdar i landet som odlar en yta lika stor som hela Blekinge. Både för enskilda fritidsodlare och för samhället har fritidsodlingen stor betydelse, som inte låter sig mätas i pengar. Hit hör bland annat fritidsodlingens stora rekreativvärde och betydelsen för folkhälsan i form av motion och konsumtion av frukt och grönt. Vidare trädgårdarnas skönhet och betydelse för fastigheten, vilket kan vara allt från uppväxtmiljö för barn till betydelse för den biologiska mångfalden. Vilken trädgård trivs du själv bäst i?

Emmas dahlior.

Ewas stockrosor.

Helenes solhattar.

Mariannes torp.

Från 1970 till 1790 – Ett Söderköpingshus resa bakåt i tiden

Hasse mitt i renoveringen.

I en artikelserie kommer vi att få följa Söderköpingsbon Hans Blom på hans spännande renoveringsresa. Jag träffar honom i huset på Hospitalsgränd 4 i de anrika Drothems kvarteren. Hur kommer det sig att du hamnade här?

– Jag är född och uppvuxen i Norrköping men efter 35 år i Lund och utomlands kände jag att det var dags att flytta hem igen. Valet föll på Söderköping då jag tycker mycket om småstäder som Söderköping. Men också för att jag har en stor del av familjen här.

Jag har tittat på det här huset under många år – säkert 30 år.

Det blev något av ett spontaninköp då jag en dag såg en tillsaluskylt utanför huset. Jag gick in, la ett bud och hade turen att få köpa huset.

Jag tycker om den här delen av Söderköping och så älskar jag vattenfallet! Det brusar härligt och döljer samtidigt ljudet från trafiken på Erik Dahlbergsgatan. När vattenfallet fryser under vintern så saknar jag dess brus. Husets ligger för mig i ett riktigt drömläge.

Berätta om huset

– Huset är i grunden från 1700-talet. Vissa delar är till och med äldre än så. En träbit jag hittat är dendrokronologisk (en vetenskaplig metod för att datera ålder på trä, reds. anm.) fastställd till 1500-tal. Men den är troligtvis hitflyttad. Det kan vara så att huset är hitflyttat, för så gjorde man ofta förr, alternativt har man återanvänt byggnadsmaterial från annan byggnation.

Huset är i två och ett halvt plan med källare men ursprungligen var det troligtvis i ett och ett halvt plan. Därefter har huset med tiden byggts om/till och breddats.

Delens av huset som är originalstorlek är den som vetter mot Skvallertorget. Därefter har man byggt ut den del som idag är kök och likaså på övervåningen. Det har medfört att huset är asymmetriskt och krokigt i takvinklarna.

Som mest är det 2,10 m i takhöjd och det är på entréplan. På mellanvåningen så skiljer det åtta cm i takhöjd i ett rum! Översta våningen har tidigare varit vind. Det är lågt i tak, så man får vara ödmjuk så man inte slår huvudet i handbjälkarna.

Jag visste att huset renoverats under 70-talet och har länge funderat på hur huset skulle kunna återskapas till 1700-tal. Ett arbete som kräver en hel del. Tanken har legat och grott i många år fram till förra året.

Vad utlöste renoveringen?

– När det var som kallast slutade cirkulationspumpen till pannan att fungera och därmed även värmen. Vilket

resulterade i att en koppling gick isär med en vattenläcka som följd.

Det blev ett ofrivilligt startskott till att ta tag i renoveringen. Projektet ger utlopp för mina renoveringslustrar och jag ser mig lyckliga lottad och mycket privilegierad som får göra det.

Det är så mycket värt att vi har gamla hus i Söderköping och att vi tar vara på dessa. Det skulle varit skandal om husen här i området rivits och ersatts av en modern byggnation på 70-talet. Drothems kvarteren är ett unikt och välskött område som måste bevaras och jag tycker hela Söderköping är värt att bevara och att man vid varje ny- och ombyggnation måste ta största möjliga hänsyn till den känsliga miljön.

Gamla hus ska man inte riva eller låta förfalla. Jag blir ledsen då jag ser gamla hus och torp som står och förfaller. Det är bättre att man i så fall flyttar dem så att de kan räddas.

Vi har Fiskartorpet vid Korskullen här i Söderköping som tyvärr är misskött. Vi får trösta oss med att kvarnen glädjande nog har renoverats. Det är till stor del vårt kulturarv vi talar om. Jag är för ett starkare lagskydd av kulturarvet.

Rivningen påbörjad

– Jag har god hjälp med rivningen och har än så länge rivit allt på entréplan. Allt från 70-talet är ett minne blott. Jag anser att man inte ska ha plast i ett gammalt hus – då det måste kunna andas, så all plast i väggarna försvinner. Den enda plasten som kommer att finnas är i grunden som skydd mot markfukt. Det är 30 cm mellan trossbotten (utrymmet mellan golvbjälkarna i ett hus, reds. anm.) till grunden så jag har installerat en avfuktare eftersom det blir svårt att få till en fungerande ventilation. Golvet ligger nämligen 50–60 cm under marknivå.

Flera roliga detaljer har framkommit under renoveringen, bland annat järnvägsräls som använts för att bära av en vägg till köket.

Min inställning är att göra så mycket som möjligt som på den gamla tiden. Man "går inte över än för vatten" utan jag anlitar lokala hantverkare: Styrstads rör och NR Träteknik är två av företagen jag anlitar.

Om jag får tag i det till rimligt pris så kommer det bli en gammaldags isolering av trä eller ull. Målet är inte att bygga 1700-tal rakt igenom för då skulle det bli ett mycket omfattande arbete. Däremot kommer det bli så nära som möjligt men ändå relativt modernt.

Min granne, byggmästaren Rolf "Roffa" Larsson som många säkert känner till, har gått all in med lumppappbitar i väggarna, lerkledning (ett bruk bestående av en blandning av lera och olika tillsatser, reds. anm.) i väggar-

Utsikt från vindsvåningen.

Hospitalsgränd 4.

na med mera. Så långt kommer jag inte att gå för då får jag nästan bygga ett helt nytt hus då 70-talets renovering varit onödigt hårdhänt.

Huset ska upplevas som ett 1700-tal när man stiger in. Dörrarna kommer bytas ut mot 1700-tals dörrar som är lite lägre och lite bredare än dörrarna vi är vana vid idag. Rumsindelningen från 1700/1800-tal är kvar – måhända har någon vägg flyttats något. På den tiden var det fyra lägenheter här. Trapp och loftgång fanns på husets utsida men är numera inbyggd. Vidare har det stått vedspisar i varje lägenhet vilket man kan se i grannhuset. Där ser man i hallen på ovanvåningen ser ingångar till lägenheter.

För mig är det viktigt att bevara huset. Det innebär att inget gammalt virke försvinner. Det vi måste plocka bort under renoveringen kommer att återanvändas på annat håll.

Huset blir naturligtvis modernt och driftsäkert vad gäller värme och vatten.

Det blir ett vattenburet uppvärmningssystem med kamflänslement med slottsventiler.

Vissa tycker jag går till överdrift med både material och tankar.

Det blir kilsägade (plankorna är kilformade, det vill säga bredare i ena änden och smalare i den andra, reds. anm.) golv i hela huset. De blir 37 mm tjocka så det blir rejäla golv. Det är extra roligt att materialet kommer ifrån och sägas i närområdet.

I det här huset har man under åren byggt in saker exempelvis en liten garderob i väggen men också ett litet spritskåp där man kunde ställa sitt glas och brännvinsflaska. Sådana detaljer kommer självklart få finnas kvar.

Vad elen beträffar så blir det troligtvis inga takkon-takter. Det kommer istället bli tvinnade kablar som sätts på porslinshållare – det var den första lösningen man hade när elektriciteten drogs in i hemmen. Det är svårt att hävda att elektricitet är 1700-tal men det blir så nära vi kan komma. Jag kommer även komplettera med andra detaljer såsom fördrags- och hissgardiner av tidstypisk modell, handhyvlade foder.

Köket blir naturligtvis modernt på sitt sätt. Det ska bli ett luftigt och mindre kök. Köksskåpen kommer att platsbyggas men det blir inga högskåp. Överskåpen kommer att vara 1700-tal. Kyl och frys kommer vara utdragbara i lådor så att man får en obruten arbetsyta. Jag hoppas kunna bygga en spiskåpa och på så sätt kunna komma 1700-talet närmare.

Lite måste man kunna fuska om det inte finns kvar får man helt enkelt åter skapa.

Vad är dina tankar om fönster, fasad och takbeläggning?

- De ligger senare i planeringen. Steg 2 är mellanvåningen och övervåningen som är relativt lätta att åtgärda med golvbyte och ytskikt. Till de våningarna har jag hittat ett 1700-tals golv från Dalarna som, som mest är 56 cm brett. Det är svårt att hitta sådant golv lokalt. Så jag hoppas att de som har så pass gamla golv verkligen är rädda om dem.

Fönstren i huset är från mitten av 70-talet, med andra ord, inte speciellt 1700-talsaktiga. Så de kommer bytas ut och även fasaden. Inte för att fasaden är speciellt dålig, men det krävs för att få det utseende på huset som jag önskar.

Fönstren kommer likna 1700-talsfönster men tillverkas av ek för hållbarhetens skull. Vi har ett fantastiskt snickeri som heter Elkvarn Finsnickeri och Fönsterfabriken i Östra Ryd som är duktiga på dessa delar. Det får absolut inte vara plåt på utsidan av fönstren. Det blir enkelglas med innanfönster. Med den lösningen kan man få det lika eller mer effektivt än dagens treglasfönster. Det handlar om hur man gör med luften mellan glasen och att få till rätt cirkulation. Innglasen blir ett modernt energiglas.

Det går att köpa vackra nytillverkade ytterglas med dragningar och luftbubblor i, troligtvis väljer jag inte grönt 1700-tals glas utan en ljusare ton från tidigt 1800-tal.

Vad gäller utsidan så förändras det lite. Det blir brädofodring. Vad dimensionen blir kvarstår att se. Vissa förespråkar "Söderköpingspanel" – men den tycker jag inte stämmer historiskt. Det blir lockpanel (stående panel, reds. anm).

Om vi tittar på husets läge så ligger det i dåtidens fattigaste kvarter – här tog man det som man kom över. Så det lutar åt att jag kommer sätta en ganska grov panel med vankant (med naturligt osågad kant). Det ger ett livaktigt intryck. Hade jag fått bestämma så hade jag låtit det varit omålat, för så hade man på den tiden. Först på 1850-talet började vi få rödmålade hus med vita knutar som vi är vana med idag.

Jag tror att det i slutändan blir rödmålat med grå knutar, grått fönsterfoder och fönstersnickerier i engelskt gul färgsättning. I och med detta får vi en färgsättning som matchar 1700-tal och som går väl ihop med omgivande bebyggelse.

Det röda blir tjära som är en bra färg och lätt att pensla på. Tjäran är till och med bättre att arbeta med än vanlig fasadfärg. Knutarna blir behandlade med grå tjära. Så det kommer inte finnas annat än tjära, linolja och terpentinfärg på väggarna.

Hur ofta behöver man tjära om ett hus?

- Det beror på husets läge och utsatthet för väder och vind. Men det håller längre än vanlig färg som lätt flagnar och släpper. Så åtminstone motsvarande slamfärgen falurödfärg. Bleknar i solen gör tjära dock likt all annan färg.

Måhända kommer jag få klagomål att det luktar tjära ett par veckor efter behandlingen. Men jag tycker det luktar gott – och det är ju mitt hus, skrattar Hans.

Vad gäller taket så är det betongpannor idag. Förhoppningsvis får jag tag på enkupiga tegelpannor eller annat tidstypiskt tegel – men det blir troligtvis inte glaserade. Det är lika dyrt som nya tegelpannor och kostar uppskattningsvis 300 000 kr bara för taket.

Krävs det någon speciell takpapp under de äldre pannorna?

- Nej, handslagna pannor lagda rätt håller vattnet ute och är väldigt hållbara och motståndskraftiga. Bli de skadade så fryser de. Så man måste naturligtvis hålla koll och byta ut dem när det behövs. På betongpannor släpper ytskiktet och blir sand. Så efter varje regnsåsong har jag fått rensa hängrännor och stuprör.

Vad har du satt för budget för projektet?

- Jag kan inte ge något vettigt svar på den frågan. Efter vattenskadorna och renoveringen så skulle det kanske kostat 250 000-400 000 kr att bara återställa det. Nu valde jag att förverkliga min dröm. Projektet handlar inte om pengar. Jag åker inte på långväga resor och på semester utan jag lägger hellre mina pengar på renoveringen och något som kan bli kvar för eftervärlden. Jag räknar med att det kan komma att kosta uppåt 1 500 000 kr.

Varifrån kommer ditt stora intresse för gamla hus?

- Vi har alltid varit rädda om sakerna i vår familj. Man fick renovera, reparera och ta hand om sina gamla saker. Man hade det inte lika gott ställt som idag. Förr flyttade man hus, man kunde inte köpa färdigsågat virke och så vidare. Virket från exempelvis 1800-talet har hög kvalitet och har 3-4 gånger antalet årsringar mot dagens. Det snabbväxta fungerar att bygga med men besitter inte samma styrka eller stabilitet.

Daniel Serander
Text och Foto

"- Det finns några frågor man bör ställa sig själv. Gör jag detta för mig själv för att elen är så dyr? För mitt samvete? Eller för att bidra till ett hållbart samhälle för mina barn och barnbarn? Det finns lika många frågor som svar och det bästa är, att oavsett vad du brinner för eller tror på, så är solenergi ett fantastiskt alternativ."

Fritidshus med solceller på Marö.

Mats visar en solpanel som är lämplig för villatak.

Har du tänkt på att skaffa solceller?

Ja, det har nog många gjort i dessa tider av stigande energipriser, men är det lönsamt? Håller taket? Bli det för dyrt? Frågorna och funderingarna är många. Vi bad Mats Thor boende i Söderköping och ägare till företaget Solyx att försöka ge oss sina tankar på solenergi.

- Det finns några frågor man bör ställa sig själv. Gör jag detta för mig själv för att elen är så dyr? För mitt samvete? Eller för att bidra till ett hållbart samhälle för mina barn och barnbarn? Det finns lika många frågor som svar och det bästa är, att oavsett vad du brinner för eller tror på, så är solenergi ett fantastiskt alternativ. Att producera solkraft värnar om miljön, sänker dina driftskostnader samt höjer värdet på din fastighet.

Vad det är för material på taken spelar inte så stor roll. Det finns infästningar till alla typer av tak. Eller om du har möjlighet, så kan man placera solcellspanelerna på plan mark eller i en sluttning. En så kallad markanläggning, vilket blir mer och mer populärt på landsbygden.

Faktorer som är av stor vikt är:

- I vilket väderstreck har du möjlighet att montera solcellerna?
- Vilken lutning har taket?
- Hur stor säkring har fastigheten?
- Vad har fastigheten för årlig elförbrukning?

- Säkringen är avgörande hur mycket solenergi du kan producera och i vissa fall är det lönsamt att höja storleken

på säkringen för att kunna anpassa antalet solpaneler till anläggningen? Högre säkring innebär högre fast avgift för elbonnemanget. De flesta har som mål att producera lika mycket el som man gör av med på ett år, d.v.s. att inte bli en så kallad "producent" med allt vad det innebär. Det är en relativt enkel kalkyl att se vad en anläggning skulle få för återbetalningstid och vad anläggningen skulle kunna producera, kontra investeringen.

Om du tänker på vilka möjligheter det kan finnas att montera en hållbar solcellslösning, så ta tankarna ett steg till och ta hjälp av en kalkyl för att se om just din fastighet med anläggning skulle vara en lönsam investering, säger Mats.

Åke Serander
Text och Foto

"- Vi kommer bjuda på minibakelser till de 200 första kunderna den 1 april. Utöver det firar vi med tipspromenad i butiken, lotterier, teckningstävling för barnen med fina vinster och sist men inte minst många klippvaror till riktigt bra priser!"

Rebecka, Mimmi och Evelina utanför affären vid Hagatorget.

Foto: Per Svensson/www.fotovision.se

Tempo Trollet firar fem år

Under fem års tid har Mimmi Hermez drivit Tempo Trollet på Hagatorget. Men hon är ingen nybörjare i branschen.

- Jag började arbeta i Bottna lanthandel då jag var tretton år gammal. När jag var 22 år köpte jag lanthandeln i Sanden och drev verksamheten under åtta somrar. 2017 köpte jag verksamheten här i Söderköping och drev den parallellt med lanthandeln – det var en tuff utmaning. Verksamheten i Sanden gick bra och jag ville sälja verksamheten men ägarna ville nyttja hela huset till fritidshus och därför fick jag lägga ned lanthandeln.

De första åren här i Söderköping var tuffa och när det började vända kom pandemin. Det såg riktigt mörkt ut ett tag och vi fick lägga om allt. Min personal var superduktiga. Efter sommaren vände det och förra året blev vårt bästa någonsin och det här året har potential att bli ännu bättre.

Hur många anställda har du?

- Det är åtta med mig. Två på heltid, tre på halvtid, en extra samt min mamma som arbetar i charken med bland annat tillredning av räkmackor och sallader. Jag arbetar själv i köket och gör alla varma måltider.

Är det några bland personal som har varit med hela tiden?

- Ja, Rebecka och Evelina. De är som min högra och vänstra hand. I branschen är det mycket personal som kommer och går. Andreas som arbetar halvtid och Filip som sommarjobbar har också varit med under alla år. De började hos mig redan i lanthandeln i Sanden.

Det måste bli långa dagar i butiken?

- Ja, men butiken är mitt liv och det är en livsstil. Man kan inte vara handlare och tro att man ska ha fyra veckors semester och mycket fritid. Jag har haft en hel semestervecka under dessa fem år.

Jag börjar klockan 07:00 och ibland är jag här till klockan 18-20. Så det blir långa dagar men det är bara roligt när det går bra.

Kommer ni fira jubileet på något speciellt sätt?

- Vi kommer bjuda på minibakelser till de 200 första kunderna den 1 april. Utöver det firar vi med tipspromenad i butiken, lotterier, teckningstävling för barnen med fina vinster och sist men inte minst många klippvaror till riktigt bra priser!

Vad har du för planer för de kommande fem åren?

- Jag skulle vilja byta ut kylarna och frysarna som börjar bli omoderna. Det är en stor investering. Målet är också att utveckla köket och kunna anställa en på heltid dit. Slutligen skulle jag "bara" vilja rädda och inte behöva gå på schema.

Lokalen är bra även om vi har ett litet lager. Vi byggde om mycket här då vi tog över, kortade hyllsektionerna och fick fler "säljgavlar" med mera.

Vi har sedan vi öppnade utökat servicen med Östgötatrafiken, ATG, Svenska spel, charkavdelning samt att vi erbjuder catering och dagens lunch.

En relativ nyhet är att vi tagit in Instabox. Det är de röda boxarna mitt emot blommorna. Vi hyr ut plats i butiken och de sköter resten. Kunden köper varor online och väljer upphämtning här i butiken.

Roligt med levande stads kärna!

- Det går bättre och bättre för oss och för våra grannar. Vi har ett levande centrum här i staden som vi ska vara rädda om. Det finns ett större utbud än vad många tror. Det är lätt att parkera på vår parkering här utanför. Vi vill gärna slå ett slag för att handla lokalt så vi får ha kvar all service.

Daniel Serander

LUNDQVIST EL & CDS
I ÖSTERGÖTLAND AB

Vi är ditt lokala och trygga alternativ av elektriker i Söderköping, Valdemarsvik och på Vikbolandet.

Varmt välkommen att kontakta oss för en kostnadsfri offert.

Slussporten, Söderköping
www.lundqvistelocds.se

Kjell Lundqvist: 0701-451 511
Tommy Svensson: 0705-775 251

I Söderköping skapar vi möjligheter tillsammans!

”

Lokala initiativ och samarbeten bidrar till positiv utveckling för Söderköpings näringsliv. Därför är det självklart för oss att vara med och engagera oss i Stads kärnan. Det ger oss även ett utökat lokalt nätverk och hjälper tidningen att växa.

Besök hemsidan för mer information.

STADSKÄRNAN I
Söderköping
www.isoderkoping.se

Mikael Karlsson
Söderköpings-Posten

Månadens nystartare: **MSA Game And Wildlife****I samarbete med NyföretagarCentrum**

En artikelserie om nystartade företag i Söderköping i samarbete med NyföretagarCentrum.

- Jag Martin Sejr Andersen valde att dra igång MSA game and wildlife den förste februari i år.

Jag är född och uppvuxen i Danmark och har alltid haft ett stort intresse för jakt och fiske. Redan som liten fick jag följa med ut på jakter med familjevänner, och har tillbringat många timmar ute och fiskat i närområdet runt Silkeborg. Som 16-åring tog jag jägarexamen och min treåriga praktiska skogsutbildning började samma år. När jag tog min examen från skogsutbildningen, visste jag att jag skulle läsa vidare till Viltmästare. Så strax efter examen började jag min fem års viltmästarutbildning på Kalø viltförvaltnings skola i Danmark.

Efter min utbildning som viltmästare, flyttade jag till Skottland där jag arbetade som Viltmästare på Dinnit & Kinord estate. I Skottland träffade jag min flickvän som jag idag bor och har två barn med. Efter Skottland flyttade jag tillbaka till Danmark och där arbetade jag som Viltmästare i tre år, där jag från grunden byggde upp och höll i professionella jakter på stora egendomar och gods.

Sedan jag flyttade till Sverige med familjen år 2015 har jag arbetat inom trädgård och trädgård. Mitt mål är att lantbruk, skog och jakt ska gå hand i hand och inte arbeta som enskilda enheter. Jag har stor erfarenhet av att få dessa områden att samarbeta, vilket gör att det blir mer vinst för ägarna. I min firma erbjuder jag rådgivning och praktiska lösningar för viltförvaltning, samt att jag i sommar drar igång och bygger upp egen fasanuppfödning.

Då jag har stor erfarenhet av både jakt och skog så erbjuder jag även tjänster såsom trädgård, röjning, trädgårdsarbete såsom beskärning av träd och häckklippning men också mycket annat.

Jag utgår från Hösterums gård som ligger två mil utanför Söderköping. Ni hittar mig på både Facebook och Instagram och kan via sociala medier hitta kontaktinfo till mig. Jag valde att kontakta NyföretagarCentrum i Söderköping vid starten av mitt företag och snabbt insåg jag att jag inte hade koll på allt, och har fått mycket bra rådgivning och hjälp från dem för att starta igång företaget.

"Mitt mål är att lantbruk, skog och jakt ska gå hand i hand och inte arbeta som enskilda enheter. Jag har stor erfarenhet av att få dessa områden att samarbeta, vilket gör att det blir mer vinst för ägarna. I min firma erbjuder jag rådgivning och praktiska lösningar för viltförvaltning, samt att jag i sommar drar igång och bygger upp egen fasanuppfödning."

Martin Sejr Andersen

Foto: Privat

Vi utför allt inom måleri,
sprutmålning & fönsterrenovering

SÖRMANS
MÅLERI

Sörmans Måleri | 0703-82 45 89
Smedjevägen 2, 615 74 Ringarum

**VI HAR
PLATS
FÖR DIG**

Hyr ett välutrustat kontor
Boka en plats i vår öppna yta
Ta klivet till digitala möten
och event hos oss

Boka på *cooperateoffice.se*

Cooperate
COFFICE

cooperateoffice.se · Söderköping

50 kronor per såld annons går till Guldkants viktiga arbete för ensamman och äldre i Söderköping

Från boken "Lilla Fruntimret". Gunilla Dahlgren

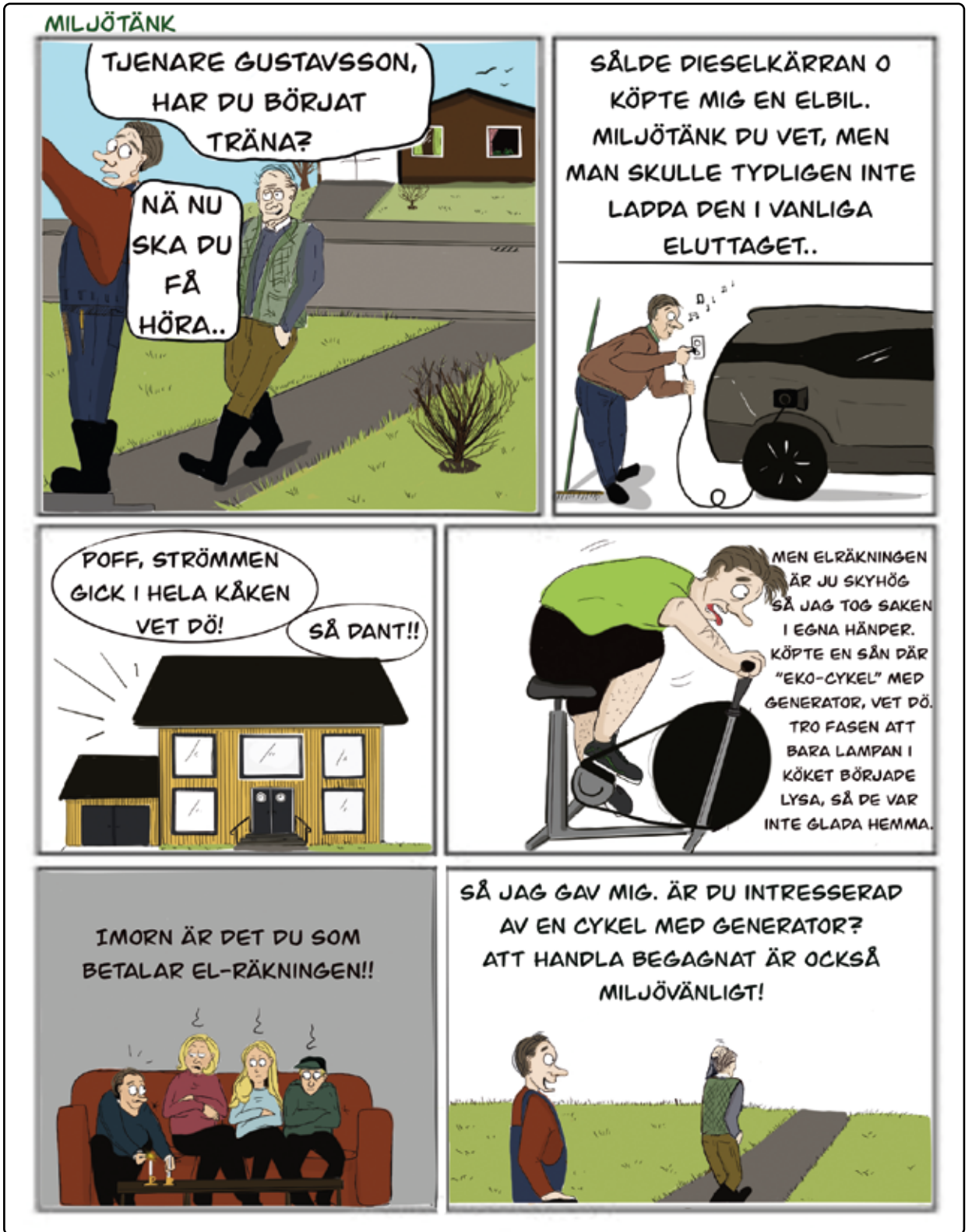

www.bokstavligtmatat.se. Maria Hellqvist

En målning från Ola Art. Ola Niklasson

Tack för att du annonserar i Söderköpings-Posten

Heidis lokala serie.

Heidi

LBM AB

Tillbyggnad, renovering, Attefallshus, stugor/bodar, badrum, fönster- och dörrbyten

Välkommen att kontakta oss för mer information

Håkan 0705-777546 - www.lbmbbygg.se

Påsktallrik serveras den 16-17/4 189:- (måste förbokas)

Marknad tema trädgård den 17/4 med många utställare 11.00-14.00

Golfen öppnar - passa på att köpa säsongskort!

Välkomna till **Café Jägmästargården** Söderköping

www.cafejagmastargarden.se
0761-38 31 56 • Söderköping
Gilla oss på

Ditt företags Kommunikationskonsult med marknadsjuridisk kompetens

Jag hjälper er med:

- Logotyper
- Grafiska profiler
- Tryckt marknadsföring
- Sociala medier
- Copywriting/Journalistik
- Hemsidor
- Annonsproduktion
- Marknadsföringsrådgivning

Hjärter Esse

Foto: Naseem Quraishi-Larsson

Tel. 0738-13 33 60 • www.hjarteresse.com
Rådhusorget 3, Söderköping

50 kr per såld annons i Söderköpings-Posten går till Guldkants viktiga arbete för äldre och ensamma i Söderköping

				RIKTLINJE MOT SERIESEGER	OXUDDE 1473
				FINA FISKEN	BRÄCK-LIG
				ÖL-TYP	KAN SES / KAR
ÄR MER LOKALT ÄN PANDEMIERNA	OBJEKT	TROPISK ÄGA BROTTARPLAGG	YTTORLEKAR	SUPER I ALPIN	BELGISK FLOD
			GENERATIONERNA	DEN 18:E	REM
RÖKSTUGAN FIRAS 15/9				KÄRVÄNLIG BORT FRÅN	LASTPLATTA
		MISSFLYT LAGER AV FETT		DANSKÖKD:S SVENSSON	HEMLIGHÅLLA LAND I VÄST
UTSMYCKAT MAKA			VANDRAS DET EFTER	VINYLSKIVA STÅNGT	LUFTLIK- NÄNDE AMNE
FISK TILL VARDAGS	GUDING- AR OCH ADOR 4/1				STURSK TILL VARDAGS
			INTE VI TAG- VIRKE	STADIUM OREN- LIGHET	VAGN NATRI- UM
UNION VARMA DRYCK- ER		SLÄPPT SALIV GÅRDS- PLAN		MEST PORÖST DRAGET	VAR GLAD I OPERA LYCKA
MÅL- RES TRÅ- SKIVA	VIN- NER				BIBEL- DEL
			GOD- KÄN- NÄNDE AV ELEV		

Namn: _____ Adress: _____

Lösning till förra numrets korsord

	L	KÄND LIND- FÖRS	VIMMEL- KANTIG	ODES- DIGER	F	ÄR EN GLÄDJE SPRID- ARE	UNDER- SÖKAN- DE
	Ä	L	G	P	A	S	S
	G	I	R	B	L	S	T
	G	L	O	B	A	L	A
H	E	L	G	A	L	E	N
V	E	R	K	A	R	B	E
T	Ä	T	Ä	R	P	I	L
A	N	A	R	K	I	G	I
L	B	I	O	T	O	P	P
S	N	A	R	A	S	T	L
I	A	R	T	E	F	A	K
N	L	K	B	I	D	R	A
Ä	G	A	V	E	N	A	T
S	V	A	R	S	A	N	V
K	A	L	Ä	F	O	C	K
F	Ö	R	V	I	L	D	A

Lämna in din lösning till redaktionen (brevlåda finns på gården) eller posta: **Söderköpings-Posten Storgatan 2 614 30 Söderköping**. Vi lottar ut fem trisslotter bland de rätta lösningarna. Svara senast den 15 april.

Vinnarna
Vinnare Korsord
 Birgitta Johansson, Norrköping
 Uno Carlsson, Söderköping
 Ethel Hartman, Söderköping
 Karin Wennerqvist, Linköping
 Lars-Göran Arvidsson, Vikbolandet

Vi gratulerar vinnarna!
 Läs gärna tidningen på nätet:
www.soderkopingsposten.se

John Hennings
 - Leg. Sjukgymnast
 - Specialiserad på fotrelaterade besvär
 - SuperSole™ -skoinlägg
www.hennings-fysio.se
 070-922 92 19 Linköpingsgatan 7, 614 34 Söderköping

Sigrid Viklund FOTAKUTEN
 070 - 247 84 69 www.fotakuten.nu
 OBS! Elevpris 450 kr/tim vecka 12-17 på alla bokningar
 Linköpingsgatan 7, 614 34 Söderköping
 Källarplan (handikappvänlig trappa, dock ej för rullstol)

Ratta in RadioWix på 97,9
Din lokala Radiokanal i Valdemarsvik

VALDEMARSVIK 97.9 MUSIK FÖR ALLA

Ett av Sveriges STÖRSTA sortiment till ett av marknadsens BÄSTA priser

Nya luckor eller ett helt nytt kök **Köksdesign** Norrköping

Välkommen att boka ett kostnadsfritt hembesök
 011-33 11 30

Svensk-tillverkat

Öppettider tisdag och fredag 14-18, lördag 10-14
 Tel 011-331130 Mobil: 072-350 32 25
fredrik@koksdesign-norrkoping.se www.koksdesign-norrkoping.se
 Finspångsvägen 131, 602 10 Norrköping

Malmqvists Plåtslageri AB
 Tänker du byta tak?
 Plåt, tegel eller papptak

Kontakta oss för en kostnadsfri prisuppgift

Telefon: 0709-56 77 23
info@malmqvistsplatslageri.se
 Berga 1 Söderköping

Nytt nummer ute den 23 april

HANDELNS DAG

Söderköping

Lördagen den 26 mars
Shoppa äta & njuta

med fina erbjudanden och aktiviteter i våra butiker & restauranger.

Handla & vinn! Har du turen får du ett paket när du handlar.

Paket med Söderköpingsmynt delas ut slumpmässigt hos våra medlemmar under hela dagen, klockan 10-16.

Shoppa, ät & njut hos oss!										

Bli medlem? läs mer på www.isoderkoping.se

#handelsdag #handlaochvinn
#shoppaätanjuta #isöderköping
#händerisöderköping #visitsöderköping
#vigördettillsammans

STADSKÄRNAN I
Söderköping

Annonsering & Handla & vinn! i samarbete med
Söderköpings-Posten